

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Nathansen, Henri.
Titel Title:	<u>Drømmen : Skuespil i tre Akter.</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	[Kbh.] : Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, 1911
Fysiske størrelse Physical extent:	163 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021446050

HENRI NATHANSEN

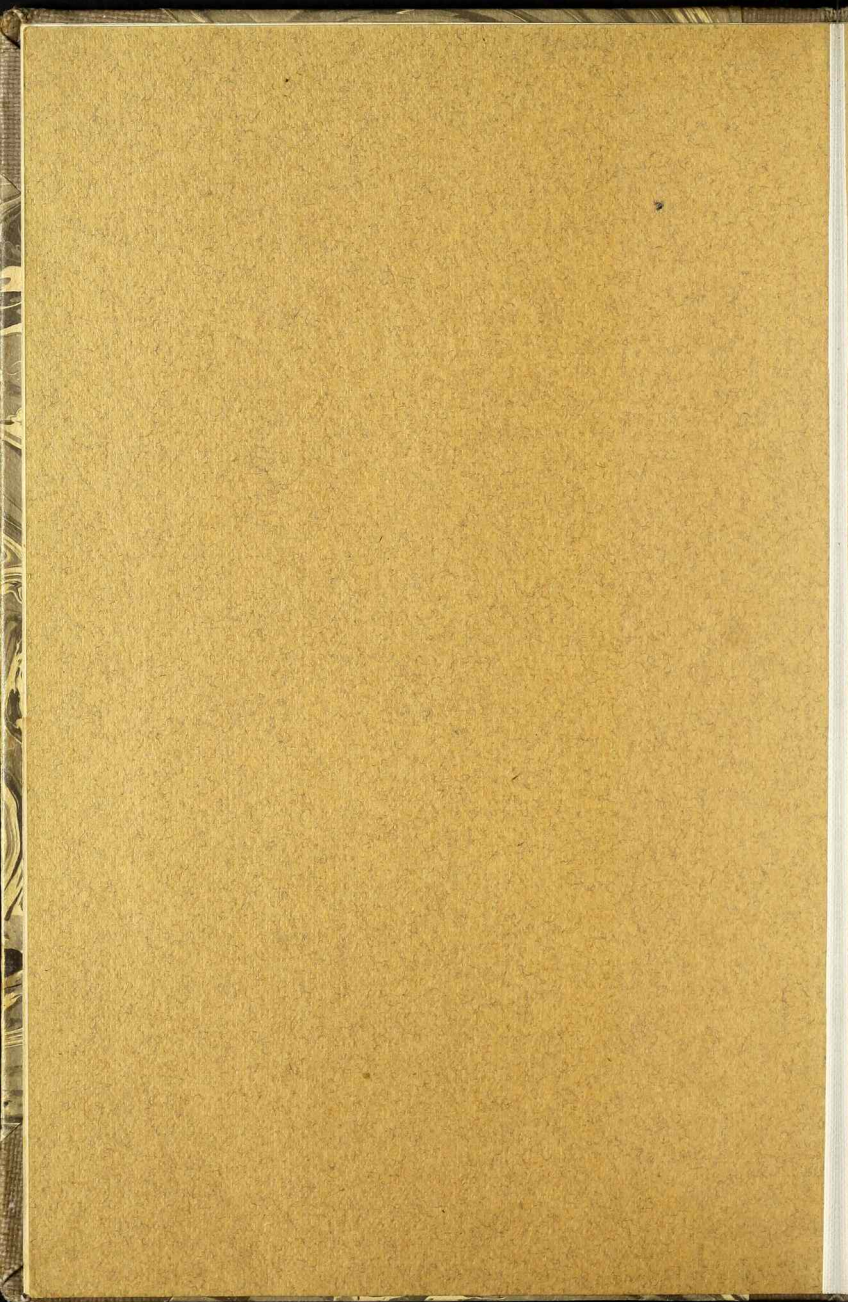
DRØMMEN

SKUESPIL I TRE AKTER

KØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

MDCCGCXI

DRØMMEN

COPYRIGHT 1911 BY HENRI NATHANSEN

HENRI NATHANSEN

DRØMMEN

SKUESPIL I TRE AKTER

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

MDCCCCXI

PERSONERNE

KNUD SKOVBY, Maler.

ANNA, hans Hustru.

RIGMOR, deres Datter.

JENS WESTRUP, Maler.

MAGDA SONNE.

FALBE

GREEN

MATHIESEN

DAM-PETERSEN

SEKRETÆREN.

KAMMERHERRE VON RANDOW

} Professorer.

KØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIEET

Universitetsbiblioteket

1. Afd.

København

FØRSTE AKT

SCENEN: Maleren Knud Skovbys Atelier. Stort Ateliervindu til højre, hvorfra Udsigt over Byens Taarne og Tage. Væggene beklædt med Billeder og Udkast, mest Portrætter, Genre- og Familiebilleder. Midt i Værelset en Divan. Til venstre i Forgrunden Sofa og Bord med Stole. Et Par høje Reoler med gamle, svære Bøger og støvede, uindbundne Værker. Ovenpaa Reolerne Gipsafstøbninger og Kaktusplanter. Hist og her paa Væggen et smukt gammelt Tæppe, en Afstøbning, en Maske. Til højre i Forgrunden Staffeli, i Baggrunden stor trefløjet Skærm. Dør i Baggrunden ud til Trappegangen, til venstre i Baggrunden ind til Lejligheden.

Idet Tæppet gaar op, er SKOVBY i Færd med at male Kammerherre VON RANDOW, der staar i Uniform, støttet til en Stol. Ved Bordet til venstre sidder RIGMOR og tegner efter en Fortegning, der er stillet op foran hende.

SKOVBY tager et Spejl, der staar opad Væggen, og ser igennem dette paa Billedet og paa Kammerherren. Gaar saa atter hen til Staffeliet.

VON RANDOW

En meget anstrængende Stilling, Hr. Professor.

SKOVBY

Nu er vi straks færdige for idag.

VON RANDOW

Maa jeg skifte Ben?

SKOVBY

Værsaaartig.

VON RANDOW

Nej, hvad jeg vilde sige — hvis det ikke var, fordi Billedet er bestemt for Frederiksborg, vilde jeg have foretrukket at blive portrætteret civil og siddende. Men

det er jo altsaa ikke i min Egenskab af, om jeg saa maa sige civil, at man har ønsket mig.

SKOVBY

ser op, gaar lidt fra Billedet.

VON RANDOW

Det er, som De maaske ved, i Anledning af 50 Aars Dagen for Slaget ved Store Egemose. Der udmærkede jeg mig som ung Løjtnant under Hs. Højhed. Vi tabte Slaget, og jeg fik et Skudskaar i Hovedet. Derfor gav Hs. Højhed mig allernaadigst Ansættelse ved Hove. Og da jeg nu altsaa bærer Uniform i min Egenskab af Hofchef, syntes jeg dog altid, det smagte af .. af .. kortsagt.

SKOVBY

stadig malende til og fra Billedet.

VON RANDOW

For Dem Hr. Skoubo maa det jo ogsaa være en Ære —

SKOVBY

Hvorledes?

VON RANDOW

Jeg mener, at Komitéen har designeret Dem til at male dette Stykke for Frederiksborg. De bliver jo derved paa en Maade ogsaa udødelig. Da SKOVBY ser spørgende op Ja, for vi bliver jo hængende.

Lille Pavse

VON RANDOW

Hvis dette Billede lykkes for Dem, Hr. Skoubo —

SKOVBY

Skovby —

VON RANDOW

Skovby, pardon ja ... hvad jeg vilde sige ... han har tabt Traaden.

SKOVBY

Hvis dette Billede lykkes, sagde De —

VON RANDOW

Rigtig ja. Hvis dette Billede lykkes for Dem, Hr. Skoubo, saa haaber jeg at kunne interessere Hs. Højhed for Dem. Som De ved, er Hs. Højhed en stor Elsker af Kunst. De saa maaske, at han forleden paa Udstillingen købte 3 Billeder af Professor . . . ja, hvem var det nu?

SKOVBY

Falbe, tror jeg.

VON RANDOW

Ja, ja, meget rigtig. — Hvis det ikke var ham, var det ihvertfald en anden.

Hvormeget betaler nu Komitéen Dem for saadan et Stykke, Hr. Professor?

SKOVBY

Den Pris, jeg forlanger.

VON RANDOW

Det var meget. Jeg troede, det var meget sjældent, at Kunstnere blev betalt før bagefter.

SKOVBY

Bagefter —?

VON RANDOW

Efter Døden ja altsaa, kortsagt.

RIGMOR

Saa faar vi ogsaa engang mange Penge for dine Billeder, Far.

VON RANDOW

Maa jeg skifte Ben, Hr. Professor?

SKOVBY

Nu er vi færdige for idag — —

SKOVBY ser paa Billedet, saa lægger han mismodig Paletten bort, puster

ud og gaar hen mod RIGMOR med Penslen i Haanden. Han bøjer sig over hende og kysser hende paa Haaret. v. RANDOW retter Benene og gaar hen til Staffeliet.

RIGMOR

Hvad siger du saa Far —?

SKOVBY

Det er meget bedre end mit, Rigmor.

RIGMOR

Aa —

VON RANDOW
ved Staffeliet

... Kunst ... virkelig Kunst. Det Storkors ser jo ud, som om det var levende.

SKOVBY

Jeg har snart malet saa mange —

VON RANDOW

Vi er kun 16.

SKOVBY

Det ene ligner jo det andet som det ene Ansigt det andet.

VON RANDOW

Hvad mener De? Ligner det ene Kors det andet?
— Har De noget?

SKOVBY

Nej.

VON RANDOW

Det kan man sku mærke. Staar lidt, siger saa Har jeg dén Næse?

SKOVBY
trækker paa Skuldrene

VON RANDOW

Ja dér sætter det sig jo. Destoværre. Han gaar henimod Skærmbredtet Tillader De, jeg skifter?

SKOVBY

Vørsaaartig. v. RANDOW gaar ind bag det.

RIGMOR

viser Tegningen

Sig saa noget rigtig om den, Far.

SKOVBY

Den er yndig, Rigmor.

VON RANDOW

bag Skærmen

Det er en stor Glæde for Forældre at genkende deres eget Geni i Børnene. Jeg tror og haaber, at min ældste Søn Fritz har arvet mit. Foreløbig er han ved Staldene.

SKOVBY skærer en Grimace for at undertrykke sin Latter. Den lille RIGMOR ler højt op, da hun ser Faderens Ansigt.

VON RANDOW

Hvad ler den lille Frøken af?

RIGMOR

Det er Far, der er saa morsom.

VON RANDOW

Meget morsomt.

RIGMOR

hviskende

Er det ham, du griner af, Far?

SKOVBY

nikker og tysser

RIGMOR

Hvorfor?

SKOVBY

hvisker til hende

RIGMOR

Aa, sig det til ham selv, Far.

SKOVBY

tysser

RIGMOR

Maa jeg?

SKOVBY styrter hen til hende og holder hende for Munden. Da han atter
gaar fra hende, siger

RIGMOR

Du siger jo altid til Mor, at man skal sige sin Me-
ning.

VON RANDOW

stikker Hovedet frem bag Skærmen

Aa, Hr. Skoubo, de Benklæder er saa uhyre stram-
me. Jeg turde da ikke bede Dem assistere et Øjeblik —

v. RANDOW ind igen. SKOVBY smider Penselen, han staar med,
hen mod v. RANDOWS Billede.

RIGMOR

Hvorfor kaster du den Pensel, Far?

SKOVBY

behersket

Tag den Pensel op, Rigmor.

Han gaar ind bag Skærmbordet. RIGMOR gaar hen og tager Penselen op.

VON RANDOW

Forsigtig — — forsigtig — — ja, man maa lide
noget for Kunsten. Tak, Tak . . . ah, det lettede!

RIGMOR

til SKOVBY, der kommer frem

Se, hvor den er bleven snavset.

SKOVBY

Kom med den!

SKOVBY tager en Krukke og giver sig til omhyggelig at rense Penselen.
RIGMOR gaar tilbage til sin Plads. v. RANDOWS Hoved dukker frem
over Skærmen

VON RANDOW

Nej, hvad jeg vilde sige — — ogsaa jeg støtter saa-

mænd Kunsten efter Evne. Min Kone købte fornylig, da vi flyttede, et Par Genrestykker til en Væg af Mogensens. Kender De Mogensens? Jeg heller ikke. Det var paa Auktion ... fem og tredive Kroner ... ja Stykket. Man sagde det var Røverkøb. Han skal være afdød .. Stakkel .. blev der sagt .. samme Mogensens — —

Kommer frem i sort Frakke, høj Hat, rører paa sig

Saa — ah! Man kan jo ikke nægte, at det civile Tøj har sine, om jeg saa maa sige, indre Fortrin.

Peger mod Skærmbæddet Saa tager De Dem nok af Hofchefen, Hr. Professor. Det er maaske en lidt ovovet Spøg — *mais enfin*, vi er jo Demokrater nu om Stunder. Gud bedre.

Hilser til Farvel, ser i Forbigaaende paa RIGMORS Tegning

Se, se .. den lille Frøken er ogsaa Kunstner —

SKOVBY

Det haaber jeg ikke.

RIGMOR

Jo, det har du lovet mig, Far!

VON RANDOW

smiler deltagende

Herregud — —

Han gaar. SKOVBY følger ham til Baggrundsdøren. VON RANDOW stanser i Døren

VON RANDOW

Jeg sender Dem saa en Tilsigelse, naar det passer mig næste Gang at være til Deres Disposition. Farvel.

SKOVBY bukker og lukker Døren efter v. RANDOW. Han staar et Øjeblik ved Døren, lyttende. Saa springer han under et højt Udraab hen til RIGMOR, løfter hende op og svinger hende rundt i Stuen. RIGMOR ler og skriger. Da aabnes Døren fra Lejligheden til venstre og FRU SKOVBY stikker forsigtigt Hovedet ind.

FRU SKOVBY

Gud, jeg troede, Hofchefen var her.

SKOVBY

sætter RIGMOR ned paa Divanen, gaar hen til FRU SKOVBY, siger hvi-
skende, idet han peger paa Skærmen

Det er han ogsaa. Dér!

FRU SKOVBY ser fra ham til RIGMOR. De ser begge lige hemmeligheds-
fulde ud. Han lister sig hen til Skærmbrædtet, banker paa, gaar derind,
taler til nogen derinde. FRU SKOVBY ved ikke, hvad hun skal tro. RIG-
MOR piller alvorsfuld ved sin Kjole med Ryggen til FRU SKOVBY

SKOVBY

træder med et Hop frem bag Skærmen i Hofchefens Frakke og Hat
Her er Hofchefen!

RIGMOR

peger Fingre

Aa, Mor — Mor —

Hun vrider sig i Latter paa Divanen, mens SKOVBY danser omkring.

FRU SKOVBY

Knud — Knud dog — Knud! Da SKOVBY endelig
stanser Lær dog ikke Barnet saadan noget.

SKOVBY

Hva'fornoget?

RIGMOR

Ka'fornoget?

FRU SKOVBY

Dér ser du.

SKOVBY

Sludder!

Der bliver stille. SKOVBY tager ærgerlig Frakken af og smider den hen
ved Skærmen. Tager sin egen paa. RIGMOR er slukøret gaaet hen til sine
Tegninger igen.

FRU SKOVBY

idet hun tager Hofchefens Frakke op og børster den
Du husker vel Akademimødet idag?

SKOVBY

Ja — ja —

FRU SKOVBY

Du har forsømt hver Gang i den sidste Tid.

SKOVBY

Gid Fanden havde det.

FRU SKOVBY

Saadan kan man ikke tage det.

SKOVBY

Naa, saa gaar jeg — saa gaar jeg!

FRU SKOVBY

mod Døren t. v.

Saa lægger jeg din Frakke frem.

SKOVBY

Jeg gaar i Jakke.

FRU SKOVBY

Naa —

SKOVBY

Saa læg den frem.

FRU SKOVBY

Rigmor —

RIGMOR

Aa, maa jeg ikke blive hos dig, Far?

FRU SKOVBY

Far skal arbejde.

RIGMOR

Aa, Far —

FRU SKOVBY

Far faar saa ingenting bestilt.

RIGMOR

Sig, at jeg maa nok!

FRU SKOVBY

I er lige store Børn begge to.

SKOVBY

Gid du var det lidt mere, Anna.

RIGMOR

spagt

Ja —

FRU SKOVBY ser bebrejdende paa ham. Han løber hurtig hen efter hende, tager hende om Halsen

SKOVBY

Saa, Anna — er det saa svært at smile — —?

Det banker paa Baggrundsdøren. SKOVBY betyder dem at de skal gaa.

FRU SKOVBY

Kom saa, Rigmor.

RIGMOR

Uh, det er saa kedeligt ...

SKOVBY

jager spøgende efter hende

Vil du herut — — —

Det banker igen. Han gaar hurtig med løftet Hoved hen og aabner Baggrundsdøren. JENS WESTRUP staar derude med Malerkasse over Skulderen

WESTRUP

Halløj, boy! SKOVBY byder ham ind. Har du Tid? SKOVBY ser paa sit Ur. Har du travlt?

SKOVBY

Kom blot.

WESTRUP

lægger Malerkassen, ser sig om

Naadadada! Du faar sku noget bestilt: Familiesuppe og Landschafter og Honoratiores. Kom han fra dig, den fine Herre, jeg mødte hernede?

SKOVBY

Ja.

WESTRUP

Vilde han pante dig ud?

SKOVBY

Nej, hvorfor?

WESTRUP

Den eneste fine Mand, der kommer paa Besøg hos mig, er Kongens Foged. — Hvad var han dér for en Gavtyv?

SKOVBY

Hofchef von Randow.

WESTRUP

Nu stiger den! — Hvad vilde han?

SKOVBY

Males.

WESTRUP

Males! Hvor, med Forlov? ser Billedet Ja, dér staar han jo, Rhinocerossen, i et andet Liberi med Guldtres-ser nedad Bovserne og Storkors og en hel Del andet Møg paa Frakken og den forgyldte Tud midt i Ansigtet —

SKOVBY

Hvad synes du ellers om det?

WESTRUP

Ellers?

SKOVBY

Som Billede, ja?

WESTRUP

gaar fra det

Det ligner Modellen.

SKOVBY

Hvem skulde det ellers ligne?

WESTRUP

Dig, sku. Lille Pavse. Inden jeg glemmer det — her er de 5 Kroner, jeg laante hos dig forleden.

SKOVBY

Det haster jo ikke.

WESTRUP

lægger flot Pengene

Værsgod. — Og vil du saa være af den Venlighed at sætte dig paa din dertil indrettede og høre efter. Han trækker en Avis op af Brystlommen. SKOVBY sætter sig. Hør saa. „Jens Westrup har atter iaar malet tre af sine smaa Billeder ude fra Amager. Det er et Stykke Danmark, saa jævnt, saa yndefuldt, saa fuldt af Foraarsglæde og Grøde. Hvorfor køber ingen disse smaa Lærreder, der er i Slægt med det bedste af dansk Landskabskunst? Maaske han da kunde komme lidt udenfor Amager og se en Smule af Livet paa den anden Side Kalveboderne.“ Signeret Aage Larsen min Far, f. f. Portorico, hvadbehager? — Hvad tror du, han mener med det om Livet paa den anden Side af Kalveboderne?

SKOVBY

Maa jeg se —?

WESTRUP

stikker Bladet til sig

Der staar ikke mere.

SKOVBY

Han mener vel, at du skulde have Raad til at komme lidt ud at rejse.

WESTRUP

Vorherrebevares! Jeg blev da ulykkelig, hvis jeg ikke kunde komme hjem til Christianshavn med Toget 7,55 fra St. Magleby. Jeg har én Gang været i Malmø. Og overnattet der ogsaa. Det glemmer jeg aldrig.

Lille Pavse

SKOVBY

Skriver Larsen noget om mig?

WESTRUP

Du regner jo ikke med ham.

SKOVBY

Han har ikke kunnet glemme, at jeg tog mod Akademiet. Han har forfulgt mig siden. Rakket mig til, hvor han kunde. Jeg har solgt mit Billede iaar til Galleriet for 5000 Kr. Det er mer end tilstrækkelig Grund til at jeg skal slagtes.

WESTRUP

Vaas —

SKOVBY

Herhjemme, hvor der kun er ét Ben og 500 Hunde om det.

WESTRUP

Sludder —

SKOVBY

Jeg véd, at Aage Larsen har kæmpet som en Løve for at Musæet skulde købe Portrættet af den unge .. hvad er det, hun hedder?

WESTRUP

Magda Sonne.

SKOVBY

Har du set det?

WESTRUP

Om jeg har set det!

SKOVBY

Et vist Talent —

WESTRUP

Et vist —!

SKOVBY

Raat, raat, ubodelig raat. Ingen Form, ingen —

WESTRUP

Undskyld —

SKOVBY

Naa?

WESTRUP

Inden du gaar videre —

SKOVBY

Ja —?

WESTRUP

Jeg er hendes Lærer. — Saa kan du godt gaa videre.

SKOVBY

Maa jeg se den Avis?

WESTRUP

Hvad vil du se?

SKOVBY

Giv mig den.

WESTRUP giver ham den, gaar selv hen og ser paa Billederne. SKOVBY
blader, finder Artiklen, læser ivrig, stanser, ler, læser igen

SKOVBY

Tænkte jeg det ikke nok! Læser „Nu turde det vel snart være paa Tide, at vi blev fritaget for denne indeklemte Familiepoesi, som Professor Skovby .. Professor, ha, ha .. som Professor Skovby i de sidste Aaringer har budt os herhjemme til ubodelig Skade for Kunsten, der bringes i Miskredit ved disse falske Veksler under et forhenværende rigt og kongeligt Navn, og til uerstattelig Skade for dette store Talent selv, der synker dybere og dybere i Middelmaadighe-

dens Slam sammen med Navne som Green, Mathiesen og Dam-Petersen". — Godt brølt, Hr. Larsen! „Kan nogen i hans vamle „Inden fire Vægge“, som Galleriet med sin udprægede Sans for det floveste og fladeste Olietryk har købt — — Han krammer Avisen sammen og kaster den henad Gulvet Gement! Da WESTRUP, der samler den op og glatter den, intet siger Ja, hvad siger du?

WESTRUP

Tja —

SKOVBY

Du finder det maaske i sin Orden —

WESTRUP

Det er sku saa vanskeligt at sige noget ondt om dem, der roser En.

SKOVBY

Og dengang! Han smigrede mig. Han kom rendende til mig tidlig og silde, daanefærdig over alt det Bras, jeg lavede. Vi drak dus, rejste sammen, han fik mine Studier da WESTRUP gør en Bevægelse . . naa ja, købte dem saa for latterlige Beløb. Og ind imellem alt blæste han mit Navn ud for alle Vinde, raabte op om Renaissance og Revolution, drev mig med sin vilde Begejstring ud i Frækhed, Daarskab, de vanvittigste Eksperimenter med Motiver og Farver, saa jeg tilsidst sad dér med Kone og Barn, rig paa hans Virak og Snak om: hold ud, bliv ved, det kommer, det kommer — og fattig som en Lus paa min kolde afpillede Kvist.

WESTRUP

Ja, det var Tider!

SKOVBY

Hvad for Tider?

WESTRUP

Ok, kære — naar jeg tænker derpaa, saa synes jeg

kun, der er én Ting i Verden: en ung Kunstner paa en fattig Kvist.

SKOVBY

Kvisten har du da endnu.

WESTRUP

Ja, Tak.

SKOVBY

peger bittert mod Bladet

Og Talentet.

WESTRUP

Jamen, Ungdommen, kære —

SKOVBY

Og hvad tror du saa, jeg bryder mig om hans —
Opstød?

WESTRUP

Hvorfor taler du saa om dem?

SKOVBY

hæftig

Fordi det morer mig.

WESTRUP

Ja, det kan man sku mærke.

SKOVBY

Han tror, han skader mig. Tværtimod. Jeg sælges.
Mere og mere Aar for Aar. I forfjor, da jeg kom ind i
Akademiet, 5000, ifjor godt 7, iaar bliver det mindst
12 — jeg kan se det af Bogen her.

WESTRUP

Fører du Bog?

SKOVBY

Det morer Anna. — Og for hver Gang Larsen skæl-
der mig ud, staar 10 frem og brøler det modsatte ..
herhjemme, i Udlandet, ifjor paa Udstillingen i Mün-

chen, iaar i Wien .. slaar op i en Bog med Udklip Se her, se her! .. Der grosse Norweger — naa ja, Norge og Danmark .. der berühmte Schwe... — naa ja, altsaa: Knud Skovby.

WESTRUP

Fører du ogsaa Bog over dét?

SKOVBY

Jeg siger dig: saadan er det. Kun herhjemme — det er den gamle, sørgelige Lære ...

SKOVBY har sat sig paa Divanen. WESTRUP har stillet sig hen foran Hofchefens Portræt. Endelig siger

WESTRUP

Er dét dit sidste Billede?

SKOVBY

Ja.

WESTRUP

Føj for Satan!

SKOVBY har pludselig rejst sig. Han ser paa WESTRUP, sammenbidt, rasende, kan ikke tale

WESTRUP

Ja.

SKOVBY tager sig pludseligt til Hovedet og brister i Latter. Han gaar i en stor Bue op mod Baggrunden, drejer saa af og gaar hen mod WESTRUP, der er bleven staaende ved Billedet i en Blanding af Respekt for SKOVBY og Forfærdelse over sin Dristighed. Der stanser saa SKOVBY, plantet foran WESTRUP, med Hænderne i Bukselommerne

SKOVBY

Jasaa, se se — jeg duer ikke mere. Jens Joakim Sørensens Westrup siger, at Knud Skovby duer ikke mere. Der har staaet en Notits i en Avis om, at samme Westrup for Ethundredeogsyvoghalvfemsindstyvende Gang har lavet to af sine noksom bekendte Amagerbukser paa 7 Tommer i Længden og 12 i Bredden, og

saa duer pludselig hele Malerkunsten over Italien, Spanien, Frankrig, Holland og Skandinavien tour og retour og tilbage igen ingen Verdens Ting.

WESTRUP

staar lidt, gaar saa pludselig forbi SKOVBY hen og tager sin Malerkasse og Hat

SKOVBY

der er bleven staaende

Hvor skal du hen?

WESTRUP

gaar uden at svare mod Døren

SKOVBY

stærkere

Hvor skal du hen, spørger jeg!

WESTRUP

vender sig ved Døren, rasende

Jeg skal paa Amager og lave to af mine noksom bekendte Amagerbukser paa 7 Tommer i Længden og 12 i Bredden. Og saa Farvel med dig og din fine Butik her med Sirupsmøg og Dobbeltbelagt og hele Falbeladen!

SKOVBY

Westrup!

WESTRUP

tager i Døren, aabner den

SKOVBY

Westrup!

WESTRUP stanser. SKOVBY iler derhen, tager Hatten af hans Hoved og smider den hen paa Bordet, tager Malerkassen af ham og lægger den bort, lægger Armen om hans Skulder og gaar med ham hen til Divanen, hvor de sætter sig.

SKOVBY

stille

Saa — Jens Joakim Sørensen Westrup. Kan vi tale

sammen? Tror du, det var for at haane dig, at jeg nævnede dine Amagerbukser? Westrup — Westrup .. jeg har elsket dine smaa Lærreder fra den første Dag for Gud ved hvor mange Aar siden jeg en Formiddag kom op paa dit Atelier. Kan du huske den Dag? Jeg var lige kommet fra Landet, en Dag i September, jeg husker ikke mere hvordan eller hvorfor jeg kom til dig. Men jeg husker, at de mange Aar derefter, da vi daglig saas, daglig levede og stred for vor Kunst, højt hævet over Dagen og Vejen, var de lykkeligste i mit Liv. Tror du mig saa?

WESTRUP

nikker bortvendt, rørt

Ja .. ja ..

SKOVBY

Den lykkeligste Tid i mit Liv ...

De sidder stille ved hinandens Side, hver i sine Tanker, saa rejser

SKOVBY sig

SKOVBY

Men saa kom det altsaa: Berømmelsen, Lykken som man jo kalder det. Jeg giver det ikke ud for andet, end hvad det er, men det kom altsaa. Jeg blev den samme, ved Gud i Himlen, jeg følte mig ikke større end Jer andre derfor, det var rent udvendig, Westrup, saadan med rene Flipper og hele Saaler og Vinterfrakke, men indeni mig var jeg den samme, det ved da ihvertfald du — jeg troede ikke mere om mig selv, end jeg troede dengang.

WESTRUP

Det var heller ikke Smaating.

SKOVBY

Naa ja — jeg var ung og stod dér med to Hænder, der kunde gøre alt, hvad de rørte ved. Jeg var en Al-

lerhelvedeskarl, der blæste alt dét en lang Marsch, som ikke var lavet af Knud Skovby, jeg haanede paa Prent alle dem, der ikke syntes om samme Knud Skovby. Barnestreger, Westrup, Barnestreger. Vor Kunst bliver gammel længe før vi selv — — Da Westrup ser sig om Hvad ser du paa? — Hvorfor nikker du?

WESTRUP

Jeg synes altsaa, du har Ret.

SKOVBY

Du kan ikke regne det dér hænger.

WESTRUP

Er det ikke dig, der har lavet det?

SKOVBY

Naar der kommer en Komité op til dig og beder dig lave en Kammerherre til 2000 Kr., hvad saa?

WESTRUP

Saa kommer det sku an paa, hvad det er for en Kammerherre.

SKOVBY

Det kan du rolig sige, fordi der ingen kommer.

WESTRUP

De kan tælles.

SKOVBY

Dér ligger Hunden begravet! Dét er Kunstens usle Lod: Sulteføde — og naar der saa endelig kommer en Bid, maa man ikke røre. Fingrene fra Fadet! Ser sig om Jeg synes sletikke, det er daarligt, det dér hænger. Jeg synes, naar jeg skal være ganske ærlig, at det i Grunden er Pokkers godt Arbejde, ja —

WESTRUP

Det er jo netop Ulykken, Skovby, at du synes det.

SKOVBY

Kan du leve af Luften?

WESTRUP

Ikke til Stadighed.

SKOVBY

Du holder hellerikke af at sælge, vel?

WESTRUP

I Grunden ikke, nej. Da SKOVBY ler, siger han irriteret Ja, jeg beholdt sku helst mine Smaabilleder for mig selv, saa vidste jeg da, de var i godt Selskab. Hvor ender de ellers? Hos min Urtekræmmer, min Farvehandler, min Skrædder, hvis han er nygift og mangler noget til over Sofaen. Forleden maatte jeg sælge et af mine gamle Billeder til min Glarmester for to Rammer til mine ny.

SKOVBY

Og naar saa en Dag Galleriet kommer?

WESTRUP

bukker

Gudbevares — vørsaaartig!

SKOVBY

Dér ser du —

WESTRUP

Det er noget andet.

SKOVBY

Dén kender vi —

WESTRUP

Dér kan jeg da gaa op og beundre dem hver Dag mellem 11 og 3 sammen med de andre Soldater.

Kunstner!

SKOVBY

Naa, ja —

WESTRUP

Kongen paa Taget, som de kalder dig!

SKOVBY

WESTRUP

Det er sku da bedre end at være Kræmmer i Kælder-
ren.

Hvad mener du?

SKOVBY

Det, jeg siger.

WESTRUP

Hvem sigter du til?

SKOVBY

WESTRUP

Dig. Da SKOVBY bliver staaende og ser paa ham. Ja, jeg
siger det. Det er skidt med dig, Skovby, skidt, skidt.
Da SKOVBY stadig ikke svarer Det siger de alle, alle de der
duer. Nogle i Krogene, andre paa Tryk som Larsen
her. Men jeg siger dig det her som din Ven, jeg har
trængt til det i Aar, Aar ... du er Sælger og Storborger
og Professorsnude — men Kunstner det er du min
Sæl og Salighed ikke mere end bag paa min —

Hold Mund —

SKOVBY

Noksagt.

WESTRUP

SKOVBY

slaar i Bordet

Hold Mund! WESTRUP gaar hæftig op og ned, SKOVBY bliver
staaende, taler hen imod ham. Ikke Kunstner! Nej, ikke Kunst-

ner som du og dine, Gudværeløvet! Ingen Dumrian, der lever kongelig paa en ussel Kvist af Hovmod og Hvidløbspølse og Macaroni. Ingen Plattenslager, Gudskelov, der tager Øl og Daasemad paa Kredit og tigger sin Skrædder til at tage Kunstværker som Afbetaling, naar Stævningen kommer.

WESTRUP

Skylder jeg dig noget?

SKOVBY

Ikke lige i Øjeblikket.

WESTRUP

Fik du ikke din Femmer?

SKOVBY

Det varede længe.

WESTRUP

Har du streget den ud i din Bog som en anden Kræmmer?

SKOVBY

Ja, saadan plejer I jo at takke for Laan.

WESTRUP

Kræmmer —!

SKOVBY

Kunstner —!

De gaar begge hæftig frem og tilbage, hver paa sin Side af Scenen. Pludselig stanser WESTRUP. Hans Ansigtsudtryk har forandret sig. Det gaar over til et undertrykt Grin, idet han ser paa SKOVBY, der farer frem og tilbage. Saa med ét brister han ud i en stærk befriende Latter og kaster sig paa Divanen. SKOVBY stanser, ser paa ham, forsøger at holde sig alvorlig, sætter sig saa i en Stol, begynder først stødvis at le og brister saa ogsaa i Latter. Endelig tørrer WESTRUP Øjnene og siger

WESTRUP

Aa Gud — — aa Gud — —

SKOVBY

Hvad lo du af?

WESTRUP

Ja, hvad lo du af?

De ler igen. WESTRUP tørrer atter sine Øjne

WESTRUP

Saadan har vi nu skældt hinanden ud og grinet af hinanden i de sidste 20—30 Aar. Kan du huske, da vi gik sammen paa Akademiet, og du havde Atelier hos ham Urtekræmmeren ude paa Fælledvej. Ham snød du da . . . slaar Haanden for Munden . . ikke mine Ord igen. — Og kan du huske Crillesen . . Vippe-Crillesen paa sine fede, bare Ben . . ! De brister atter ud i en pludselig altovervældende Latter. Endelig siger

SKOVBY

Hvorfor kaldte vi ham Vippe-Crillesen?

WESTRUP

Det aner jeg ikke. Men nu har vi let af ham i 30 Aar. Han var en rædsom Maler. Men Mindet om Crillesens grufulde Kunst vil leve, saa længe vi lever.

SKOVBY

Hvor blev han af?

WESTRUP

Ja, hvor bliver de af . . .

Kort Stilhed. Saa aabner FRU SKOVBY Døren til venstre. Hun bliver staaende i den, da hun ser WESTRUP

FRU SKOVBY

Goddag, Westrup.

WESTRUP

rejser sig, gaar hen efter Malerkassen

Goddag.

SKOVBY

Vilde du noget?

FRU SKOVBY

Jeg vilde spørge, om du skal male paa Billedet af mig og Rigmor?

SKOVBY

Nej.

FRU SKOVBY

Du husker jo Mødet?

SKOVBY

Ja.

FRU SKOVBY

Kl. 2.

SKOVBY

Ja.

FRU SKOVBY

Farvel, Westrup.

WESTRUP

Farvel.

Hun gaar atter ind. WESTRUP, der er gaaet op i Baggrunden, kommer tilbage

WESTRUP

Jeg tror ikke, din Kone kan lide mig.

SKOVBY

Snik Snak.

WESTRUP

Hun ser saa pokkers —

SKOVBY

Hvadfornoget?

WESTRUP

— praktisk ud. Idet han rækker Haanden til Farvel Hør, det er sandt — Magda Sonne, du ved, bad mig spørge dig, om hun maatte se op til dig idag. Hun søger

det Stjernholm'ske Legat og vilde bede dig lægge et godt Ord ind. Hun er ung — 18 Aar — Gudfaderbevares!

SKOVBY

tager ham om Skulderen

Westrup ..

WESTRUP

Sludder. — Saa tager du pænt imod hende?

SKOVBY

Ja —

WESTRUP

Og tænker paa hende? — Men hellerikke mér!

SKOVBY

Nej, nej —

WESTRUP

Hun skal nemlig ud at rejse. Og hun trænger.

SKOVBY

Hvorfor søger du aldrig?

WESTRUP

Jeg! Jeg vilde ikke rejse for Guld. Og man kan jo da heller ikke sige, at jeg saadan trænger — — — Med et komisk Smil idet han søger i Lommen. Hør du, Skovby — du kan vel ikke nok laane mig en Tier? Da SKOVBY tager Pengene frem. Til — lad os sige — iovermorgen. Du ser, at jeg betalte de 5 paa Dagen. Faar dem. Tak, Tak, Farvel, du Gamle!

WESTRUP hurtig ad Baggrundsdøren ud. Man hører ham fløjte nedad Trapperne. SKOVBY staar lidt, gaar saa hen til Døren til venstre

SKOVBY

kalder ind

Anna!

Han gaar hen og flytter Hofchefen fra Staffeliet ned paa Gulvet. Tager et paabegyndt Billede af Konen og Barnet og stiller det op paa Staffeliet

i Stedet for. FRU SKOVBY kommer ind, rykker tavs en Stol frem,
sætter sig i Stilling

FRU SKOVBY

Hvad vilde Westrup dig?

SKOVBY

Ikke noget.

FRU SKOVBY

Vilde han laane?

SKOVBY

Nej.

SKOVBY maler. Gaar til og fra. Tavshed.

SKOVBY

Forøvrigt vilde jeg gjerne være fri for private
Spørgsmaal, naar du ser, her er nogen.

FRU SKOVBY

Hvordan Spørgsmaal?

SKOVBY

Om du skal sidde for mig? Om jeg husker Mødet
Kl. 2?

FRU SKOVBY

Du bad mig jo selv imorges.

SKOVBY

Ikke om at gøre mig latterlig.

FRU SKOVBY

Er dét at gøre dig latterlig?

SKOVBY

Du saa jo, han lo.

FRU SKOVBY

Herregud —

SKOVBY

Ja, du forstaar ingenting . . .

SKOVBY maler atter. Tavshed.

FRU SKOVBY

Vil du have kogt eller stegt Rødspætte til Middag?

SKOVBY

slaar afværgende ud med Haanden

Giv mig, hvad du vil.

FRU SKOVBY

Stegt —?

SKOVBY

Kogt —!

Pavse.

FRU SKOVBY

Behøver jeg at smile mere?

SKOVBY

Om du behøver —

FRU SKOVBY

Naa, ja —

SKOVBY

Nej nej, ikke saadan . . . varmere . . . varmere. Se her hen. Saadan. Nu. Dér er det. Det er det, jeg skal bruge — —

Efter et kort Ophold Det bliver godt, Anna —

FRU SKOVBY

Det var jo dejligt!

SKOVBY

Jeg tror det. Jeg kan se det nu. Der er noget nyt i dette Billede — i Farven — — i Stemningen — — du behøver ikke at smile mere, hvis det trætter.

Hun smiler, han maaler hendes Ansigt i Frastand paa langs og tværs med Penselen De tror, at jeg staar stille .. jeg skal lave tyve .. hundrede Lærreder, der skal male dem alle sønder og sammen. De skal faa Lov til at hale i Land, alle de smaa Skriblere med Larsen i Spidsen, de skal falde paa Knæ, maabende af Beundring — bøh! Han maler atter videre i Tavshed. FRU SKOVBY sidder og ser frem for sig med et lykkeligt Smil.

SKOVBY

Nu maa du gærne smile lidt igen.

FRU SKOVBY

Jeg sidder jo og smiler alt hvad jeg kan.

SKOVBY

Jamen, yngre .. yngre ..

FRU SKOVBY

Jeg følte det netop saadan ...

SKOVBY

Ja, ja — men det er mig, der skal føle ... Hun har ladet Haanden glide over sit Ansigt og ser nu smilende op Saadan .. saadan .. mærkeligt, saa jeg pludselig ser det ..

Kort Tavshed. Han fjærner sig atter fra Billedet

SKOVBY

Ja, for lidt Ret havde de .. jo, en Smule Sandhed var der i al den Løgn, mine Fjender skrev om mig. Nu har jeg Gudskelov Raad! Der var begyndt at komme noget professoragtigt .. kræmmeragtigt ind i min Kunst — jo — jo. Det var godt, Gudbevares, det passede .. jeg havde jo Haanden, der kunde gøre det. Men bagved, Anna, indeni. Ja ja — du holdt af de Billeder, fordi du var paa dem allesammen .. jo, Anna, jeg kender jer Kvinder .. det var det, at vi næsten

havde lavet dem sammen, det hørte til herhjemme som Stuerne her og Møblerne og dit grønne Bluseliv og Thepotten . . men det var Haandværk, Anna. — Men Drømmen, det, der er paa den anden Side Dagen og Vejen og et Stykke ind i Evigheden — —!

Aa, denne Rigdom!

FRU SKOVBY

Gudskelov —

SKOVBY

Sid stille, sid stille —

FRU SKOVBY

Men det er jo ogsaa mig, du maler nu.

SKOVBY

Det er baade dig og ikke dig.

FRU SKOVBY

Hvordan?

SKOVBY

Vent blot —

FRU SKOVBY

Jeg kan ikke vente.

SKOVBY

Blot 2 Minutter, saa skal du faa det at se. Men ikke et Ord. Blot se det — og saa gaa — —

Tænke sig et Strøg . . maler et Strøg, gaar fra, kommer tilbage . . en Tone . . vælger en Farve, sætter den paa . . og saa er det alt — — eller ingenting.

Han maler endnu et Par Strøg, gaar fra det, stadig med Pensel og Palet i Haanden, breder saa Armene ud: Saa!

FRU SKOVBY

rejser sig hurtig

SKOVBY

Nej, nej! Hun bliver staaende. Et Øjeblik ... Han maler atter et Par Strøg, staar saa foran Billedet i en lang Pavse, siger saa lidt mattere end før: Saa — —

FRU SKOVBY gaar hurtigt derhen. Han gaar i en stor Bue frem i Værelset, helt over paa den anden Side. Dér stiller han sig med Ryggen til hende med Albuen støttet mod en Reol og Haanden for Øjnene. Hendes Ansigt skifter fra et forventningsfuldt Smil til Skuffelse. Hun ser hen imod ham, der stadig staar med Ryggen til hende, saa sætter hun sig paa Stolen foran Staffeliet med et dybt uhorligt Suk og med Ansigtet ud mod Tilskueren.

SKOVBY

efter en lang Stilhed

Naa!

FRU SKOVBY

Du sagde jo, jeg ikke maatte sige noget.

SKOVBY

fra Reolen — kaster sig i en Stol

Aa —!

FRU SKOVBY

hen imod ham

Men Knud dog!

SKOVBY

Hvis du vilde sige noget, sagde du det nok.

FRU SKOVBY

Jeg kan da ikke lige med ét sige dig, hvad jeg mener.

SKOVBY

med en bitter Latter

Nej, nej —

FRU SKOVBY

Der er jo saa meget .. overraskende ogsaa. Hvor kan du forlange, at jeg paa staaende Fod skal sige dig det. Du stod jo dér og spændte mine Forventninger saa helt ud i det Blaa. Jeg synes jo, det er godt, natur-

ligvis synes jeg det. Der er ogsaa noget deri, noget nyt — maaske — ja, det synes jeg virkelig. Men hvis du nu kom og pludselig blev stillet foran et Billede og med ét Ord skulde sige din Hjærtens Mening — tror du saa, du kunde?

SKOVBY

Ja.

FRU SKOVBY

Hvad da?

SKOVBY

Vidunderligt! Vid-un-der-ligt ...

FRU SKOVBY

lidt efter

Ja, det synes jeg altsaa ikke ...

SKOVBY

rejser sig, gaar fra Stolen, hun bliver staaende

Nej — nej, dét synes du altsaa ikke ... Stanser lidt efter Og Westrup synes det altsaa ikke og Larsen synes det altsaa ikke, og ingen, ingen synes det altsaa ikke! Kun jeg — — haha — — jeg!

Hurtig hen til hende Nej, ser du — jeg duer ikke, duer ikke mere. Det er væk, væk, væk — Talent, Geni .. banker paa sit Hoved .. det er en Farvepotte, denne her, tom, tom, væk! Det har været her en Gang, det var her, det ved jeg — Farver, Lys, Talent — jeg var fyldt med Farver og Lys helt her ud i mine kriblende Fingerspidser, og nu er det Klister, tykt, blødt, fedt Klister, der — ptøj — klæber ved mine Fingre, jeg kan ikke skrabe det af, det kommer igen, hver Gang jeg rører en Pensel — — føj — ptøj!

Han sætter sig paa Divanen med Ansigtet i sine Hænder. Hun bliver staaende ved Stolen. Stilhed.

SKOVBY

roligere

... Jeg er 49 Aar .. jeg har mine Hænder, disse

samme to Hænder, jeg har mine Øjne, min Forstand. Jeg har været den største Evne herhjemme — og nu staar jeg der! Hvorfor — hvorfor? Er jeg bleven dum, er jeg bleven aandssvag, og sidder jeg her med et dinglede Hoved og banker mig paa min møre Pære og kan ikke forstaa .. kan ikke forstaa — —!

FRU SKOVBY sætter sig ned og ser bekymret hen paa ham. Han sidder stadig i samme Stilling.

SKOVBY

Og nu skal jeg altsaa gaa her, Aar ud, Aar ind, Resten af mit Liv. Jeg skal male og male som en Skrædder skal sy Bukser, fordi han skal leve og kan det. Jeg skal faa dét, som andre Skræddere kan faa — Penge, Rang, Medaljer. Men aldrig dét, som jeg én Gang har følt, den eneste af alle Glæder, Kunstens .. min Kunst ...

Han rejser sig pludselig, gaar hen til Ateliervinduet og slaar en af de smaa Ruder op: **Luft — Luft!!**

Han bliver staaende derhenne og aander Luften ind. Saa vender han sig pludselig og siger staaende med Ryggen mod Ateliervinduet:

Har du set, hvad Aage Larsen skriver idag?

FRU SKOVBY

bøjer Hovedet i Tavshed

SKOVBY

Hvorfor har du saa ikke vist mig det?

FRU SKOVBY

Du bryder dig jo ikke om at læse, hvad de skriver.

SKOVBY

Derfor kunde det vel nok mere mig.

FRU SKOVBY

Jeg tænkte ogsaa, at du vel nok selv saa det.

SKOVBY

Sludder er det, Sludder, at vi ikke læser, hvad de skriver. Vi sluger det. Peger paa Bogen med Udklippene Vi samler paa det. Selv om vi ved, at den, der roser os, er en Pjalt — saa hilser vi ham paa Gaden. Saadan er vi.

FRU SKOVBY

Du ved jo, at Larsen hader dig.

SKOVBY

Hvem siger det?

FRU SKOVBY

Du selv.

SKOVBY

Fordi han ikke vil rose mig.

FRU SKOVBY

Knud dog —

SKOVBY

Netop.

FRU SKOVBY

Gør dig dog ikke saa lille.

SKOVBY

Det er saadan, hvad enten jeg saa er stor eller lille. Jeg vilde elske ham igen den Dag, han atter roste mig. Han er den eneste, der kan se. Det ved jeg. Det ved han selv. Og det ved han ogsaa, at jeg ved.

Han gaar hen foran Billedet, ser længe paa det, gaar frem, gaar tilbage, ser paa det gennem Spejlet. FRU SKOVBY rejser sig og gaar langsomt derhen, ser ogsaa paa Billedet. De staar en Stund saadan. SKOVBY kaster et Blik hen paa hende, naar han føler sig uiagttaget, venter, at hun skal sige noget. Endelig siger

SKOVBY

Kan du ikke se, at der er noget .. noget ..

FRU SKOVBY

Jo—o —

SKOVBY

Noget bagved .. skjult og dog gennemsigtigt .. noget Nyt!

FRU SKOVBY

Jo—o —

SKOVBY

Hvorfor synes du saa ikke om det?

FRU SKOVBY

Har jeg sagt, at jeg ikke synes om det?

SKOVBY

Har du sagt, at du synes om det? Da Fru SKOVBY tier
Hvad er saa det, som du ikke synes om?

FRU SKOVBY

Det ved jeg ikke. Det ligner mig ikke.

SKOVBY

Hvem siger ogsaa, det skal ligne?

FRU SKOVBY

Aa, Knud —

SKOVBY

Det skal slet ikke ligne. — Hvad er saa det, som ikke duer? Da FRU SKOVBY gaar fra ham med en opgivende Gestus Ja, ikke duer, ikke duer —

FRU SKOVBY

Det kan jeg ikke sige —

SKOVBY

Hvorfor?

FRU SKOVBY

Lad mig nu være, Knud —

SKOVBY

Hvorfor, spørger jeg?

FRU SKOVBY

Der er noget ved min Mund —

SKOVBY

Hvad den?

FRU SKOVBY

Eller mine Øjne —

SKOVBY

Hvad de?

FRU SKOVBY

Noget, som jeg sletikke har —

SKOVBY

Jamen, hvadfornoget, hvadfornoget?

FRU SKOVBY

pludselig

Sanseligt! — Er du saa glad?

SKOVBY

leende

Glad? — Ja! Da hun løfter sit Hoved Ja!

FRU SKOVBY

Hvorfor staar du der og siger: ja, ja ...?

SKOVBY

Fordi det er dét. Fordi du selv sagde det. Fordi det netop er dét, du sagde, som jeg har savnet, og fordi det altsaa endnu ikke er helt dræbt i mig af Bestillinger og Vrøvl og Hensyn og Ægteskab og af dig.

FRU SKOVBY

Af mig?

SKOVBY

Dig, ja. Gaar et Par Skridt, vender saa pludselig Jeg elskede Ungdom, jeg var jo Ungdommen — er her Ungdom? Jeg gaar til Grunde her slaar til Billedet .. det ser jeg selv, alle andre ser det, du skulde se det. Ruske mig op. Skaffe mig lidt Glæde. Da hun bøjer Hovedet Tror du, dét er Glæde? Glædeløst er her — glædeløs er du som en .. som en ... aa!

FRU SKOVBY

Nu holder du op! Jeg taaler det ikke! Saa kan du jo lade mig gaa ...!

Hun kaster sig over Divanen. Han staar stille. Hun græder, han vender sig om, gaar saa op mod Baggrunden, stanser. Gaar atter nogle Skridt, stanser igen. Hun rejser sig i det samme og gaar mod Døren til venstre. Saa løber han pludselig hen efter hende, indhenter hende ved Døren og trækker hende varsomt tilbage og fører hende hen til Sæde paa Divanen.

SKOVBY

Anna — — Anna — — saa Anna .. du maa ikke græde ... Hun bliver ved med at græde, stille, roligere. Saa knæler han ned ved hendes Side, tager hendes Haand og bøjer sit Hoved ned og kysser den Anna — du maa ikke græde mere, det gør mig saa ondt. Det er jo sletikke dig, Anna, men noget inde i mig selv, som er sygt og maa have Luft, og jeg har jo ikke andre end dig, som jeg kan lade det gaa ud over ...

FRU SKOVBY

Hvad har jeg gjort dig —?

SKOVBY

Aldrig andet end godt.

FRU SKOVBY

Aa, Snak —

SKOVBY

Aldrig, aldrig — — Hun bøjer sit Hoved tilbage for at holde

paa sine Taarer og trykker hans Hoved ind mod sit Bryst Men sommetider synes jeg, at alting samler sig om mig, saa jeg drukner i det, og saa maa jeg redde mig ...

Stilhed. Hun tørrer sine Øjne og klapper hans Hoved. Saa siger han:

Du smiler saa tit, naar jeg taler om min Kunst — det kommer nok, siger du — — men hvis det nu aldrig kommer? For mig er det jo Livet, Anna, ja en Del af mit Liv, som ikke er her i mine Stuer hos dig og Rigmor men udenfor, ovenover, i en anden Verden, hvor jeg er ene og drømmer trods mine 49 Aar — —

Han løfter sit Hoved, tier lidt, rejser sig saa

Og saa vaagner man og ser, at det ikke var dét, man drømte ...

FRU SKOVBY

Saa, Knud —

SKOVBY

Nej, nej —

FRU SKOVBY

Det er blot noget, du tror idag.

SKOVBY

I Aar og Dag har jeg vidst det.

FRU SKOVBY

Det kommer igen.

SKOVBY

Aldrig.

FRU SKOVBY

Det har du sagt saa tit.

SKOVBY

Kom det? Er stanset foran Billedet Du syntes jo selv, det var skidt.

FRU SKOVBY

Du syntes jo det var godt.

SKOVBY

Før, ja. Nu: skidt, skidt. — Det er der ikke, Anna ...

FRU SKOVBY

Hvad er der ikke, Knud?

SKOVBY

Noget, du ikke forstaar. — Noget, du ikke kan give mig, — noget, maaske ingen kan give mig, og som du maaske ikke en Gang vilde give mig, hvis du kunde —

FRU SKOVBY

Hvordan?

SKOVBY

... Og selvom du vilde det, kunde saa jeg —?
 Det ringer. De lytter. SKOVBY rejser sig. FRU SKOVBY gaar hen mod
 Døren t. v.

SKOVBY

Hvis det er nogen, der vil tale med mig, saa sig, jeg ikke har Tid — —

FRU SKOVBY ud til venstre. SKOVBY gaar hen til Billedet, ser paa det, skygger for Øjnene, ser igen derpaa. Saa aabner FRU SKOVBY Døren t. v.

FRU SKOVBY

Det er en ung Pige —

SKOVBY

Hvad vil hun?

FRU SKOVBY

Hun siger, at hun kommer fra Westrup —

SKOVBY

Sig til hende, at jeg ikke kan idag.

FRU SKOVBY atter ud. SKOVBY gaar fra Billedet, stanser, det er som om en pludselig Tanke faldt ham ind. Han staar et Øjeblik, saa gaar han hurtig over mod Døren. I det samme aabner FRU SKOVBY den.

FRU SKOVBY

Hun bad mig sige, at det kun var to Ord —

SKOVBY

Naa ja — saa lad hende komme ...

FRU SKOVBY atter ud. SKOVBY gaar hurtig hen til Staffeliet, purrer Haaret foran Spejlet, tager Pensel og Palet. Hans Øjne falder pludselig paa Hofchefens Billede, han ser et Øjeblik fjendtligt paa det. Gaar saa hen og vender det om mod Væggen. Atter hen foran Staffeliet.

I det samme aabner FRU SKOVBY Døren for MAGDA SONNE. FRU SKOVBY forsvinder, MAGDA nikker til hende til Tak. Hun bliver staaende ved Døren. SKOVBY maler tilsyneladende stærkt optaget. Saa rømmer hun sig beskedent med et lille Smil. SKOVBY ser op, gaar med Pensel og Palet hen imod hende

SKOVBY

Undskyld, jeg er saa optaget — der er Akademi-møde idag, og jeg venter Model — —

MAGDA

Saa vil jeg hellere komme igen.

SKOVBY

De sagde, at det kunde siges ined to Ord.

MAGDA

Jamen, det kan det ikke.

SKOVBY

ser paa hende

Naa ja — Han lægger Pensel og Palet, rykker en Stol frem Værsaagod, vil De ikke ... hvad var Deres Navn med Forlov?

MAGDA

Magda Sonne.

SKOVBY

Ja, der er jo nu saa mange ... De maler ogsaa?

MAGDA

Jeg maler ogsaa, ja. Han staar ved Siden af Stolen og ser paa hende Professoren har maaske set mit Billede?

SKOVBY

fra hende

Jo, jeg har set det ... Der bliver en Pavse, hun ser forvent-

ningsfuldt efter ham, venter, at han skal sige noget, drejer saa atter Hovedet, idet han vender sig Var det dét, De vilde tale med mig om?

MAGDA

Ikke just jeg —

SKOVBY

Men hvad?

MAGDA

Jeg troede, at Professorens maaske vilde tale lidt om det.

SKOVBY

Jasaa —

MAGDA

For det var jo det Billede, jeg gjerne skulde søge Legatet paa.

SKOVBY

Naa—aa, ja. Ja, Westrup nævnede det. — De er hans Elev?

MAGDA

Ja.

SKOVBY

Hvor længe?

MAGDA

Ikke saa længe.

SKOVBY

Og synes altsaa om ham?

MAGDA

lidt forsigtig

Ja—a —

SKOVBY

Hans Billeder, mener jeg?

MAGDA

Dét gør jeg, ja!

SKOVBY

Det er jo ogsaa nettes Ting —

MAGDA

Dejlige!

SKOVBY

Se, se — han finder altsaa Naade for de Unge.
Hun tier, han gaar lidt fra hende. Hvor gammel er De?

MAGDA

18 Aar.

SKOVBY

18 Aar? Han stryger sig over Panden med et Smil 18 Aar ...
Saa pludselig: Ja — Deres Billede. Der er Talent, selvfølgelig. Der er jo snart saa meget Talent, at man skal lede efter En, der ikke har det. Det skulde da være mig. Da hun vil sige noget Ja — Tak. Jeg hører, at Aage Larsen skal have sagt noget i den Retning. Ham beundrer De vel? Ja, naturligvis. Nej, vær De glad, Frøken Sonne, over, at De er 18 Aar, og at Tiden nu er Deres.

MAGDA

Jeg er ogsaa glad! Da han vender sig Det maa De da ogsaa være, synes jeg.

SKOVBY

Hvordan?

MAGDA

De har da naaet det, som alle vi andre drømmer om.

SKOVBY

Hvis jeg nu tilbød Dem min — — Berømmelse, mod at De skulde give mig Deres 18 Aar — vilde De saa bytte? Da hun tier. Der ser De. Saameget er det værd ...

De har et smukt Haar, dér i Solen —

MAGDA

Aa, ja.

SKOVBY

Vil De ikke lægge Hatten?

MAGDA

Nej Tak — det sidder saa rædsomt.

SKOVBY

Snik Snak —

MAGDA

Og Professoren har jo ogsaa travlt.

SKOVBY

Professor . . Professor . . jeg hedder ikke Professor,
og Professoren har aldeles ikke travlt.

MAGDA

tager Hatten af, ser sig om

Det er sletikke saa let med saa svært et Haar —

SKOVBY

Søger De et Spejl?

MAGDA

Næh, Tak —

SKOVBY

er gaaet hen til Staffeliets, tager Spejlet, kommer hen og holder det op
for hende

MAGDA

spejler sig

Tak. Saa ser hun paa ham, ler pludselig og kigger i Spejlet.

SKOVBY

Hvorfor ler De?

MAGDA

Jo, for ovre i Musæet i Jylland, hvor jeg er fra, der
hænger et Billede af Dem. Og det er ogsaa en ung
Pige, der sætter sit Haar foran et Spejl, og De selv
staar bagved.

SKOVBY

Og dét synes De er saa morsomt?

MAGDA

Ikke-dét netop —

SKOVBY

Hvad da?

MAGDA

Jo, for nu staar jeg her og sætter ogsaa mit Haar
foran et Spejl. Og De staar/paa en Maade/ogsaa —
er færdig, vender sig — — ligesom/bagved det Hele.

SKOVBY

Hvordan?

MAGDA

Det Billede har nemlig noget med mig at bestille.

SKOVBY

Jasaa?

MAGDA

Jo, for det gik jeg omkring og saa paa i mange,
mange Aar. Og saa fik jeg altsaa Lov til at lære at
male.

SKOVBY

ser et Øjeblik paa hende, saa sætter han Spejlet hen igen paa sin Plads
... Naa saa det Billede gik De og saa paa i mange,
mange Aar. Og det gav Dem Lyst til at male? De syn-
tes altsaa om det?

MAGDA

Syntes om?

SKOVBY

Sagde De ikke dét?

MAGDA

Jeg elskede det!

SKOVBY stanser pludselig og ser alvorlig paa hende. Hun har sat sig hen
ved Bordet

SKOVBY

Elsker? Hvem elsker et Billede, naar man er 18
Aar og har alle Byens unge Herrer for sine Fødder ..
da hun rejser sig .. nej, bliv siddende —

MAGDA

De maa ikke se paa mine Fødder —

SKOVBY

Nej, nej —

MAGDA

De gule Støvler her er saa rædsomme — Da Skovby
ler højt Nej, De maa ikke le af mig —

SKOVBY

Nej, nej — jeg ser jo sletikke paa Dem. Men jeg
mener .. et Billede kan man lære af, beundre
maaske, men elske —!

MAGDA

... Vi var nogle Veninder derovre — ja, egentlig
ikke Veninder, men unge Piger altsaa, som sværmede
for Deres Billede. Vi talte sammen om det, og vi satte
vores Haar efter det, aa ja. Vi havde saamænd ogsaa
et Portræt af Dem, men det var naturligvis uden
Skæg og med stort Haar og Fløjelskrave og Flagre-
slips, og vi slugte alt, hvad der blev skrevet og for-
talt om Dem. Men saa blev vi jo forlovet eller gift,
og saa var dét forbi.

SKOVBY

Er De ogsaa forlovet?

MAGDA

Nej!

SKOVBY

Gift da?

MAGDA

Vorherrebevares!

Henri Nathansen: Drømmen

Hvad da?

SKOVBY

Ingenting.

MAGDA

Sletingenting?

SKOVBY

MAGDA

Nej, Gudskelov! ... Men saa bad jeg Far, om jeg maatte lære at male.

Og saa fik De Lov?

SKOVBY

Nej —

MAGDA

Jamen, De sagde jo før —

SKOVBY

Sagde jeg?

MAGDA

Ja, at De fik Lov til at male?

SKOVBY

Nej, Far vilde ikke. Men jeg vilde.

MAGDA

SKOVBY gaar lidt op mod Baggrunden, kommer tilbage, ser en Mappe som hun piller ved paa Bordet.

Er det noget, De vil vise mig?

SKOVBY

Ja, Westrup sagde, at jeg skulde tage det med og vise Professoren det.

MAGDA

Professoren! — Sagde Westrup ogsaa dét?

SKOVBY

Ja.

MAGDA

SKOVBY

Den Skurk!

MAGDA

Jamen, det er De jo.

SKOVBY

Har jeg ikke et Navn?

MAGDA

Jo —

SKOVBY

Endnu. — Saa kald mig ved mit Navn.

SKOVBY sætter sig ved Siden af hende og giver sig til at se paa
Billederne i Mappen

MAGDA

... Det dér er lige fra den første Tid jeg begyndte, men Westrup sagde, at jeg skulde tage det med. Der er ogsaa noget fra før jeg kom herover. Men det duer ikke.

SKOVBY

Har De lært noget, før De kom hertil?

MAGDA

Nej.

SKOVBY

Sletikke?

MAGDA

Næsten sletikke, nej. Der var nok en Lærer, som jeg gik lidt hos. Men —

SKOVBY

Men hvad?

MAGDA

Der er altid dét med Lærere ...

SKOVBY

bøjede hen mod hende — med et Smil

Hvad er det, der altid er med Lærere ...?

MAGDA

— Og saa røg han lang Pibe og havde Skæl paa Frakkekraven.

SKOVBY

Er det saa slemt?

MAGDA

Ja — for han var gammel ...

SKOVBY'S Smil forsvinder, og han flytter sig lidt fra hende. MAGDA rejser sig. Hun ser sig lidt om, mens han blader videre i hendes Mappe.

Da hun er henne ved Staffeliets, stanser hun

MAGDA

Hvor det er yndigt!

SKOVBY

vender sig

MAGDA

Det Smil er saa henrivende —

SKOVBY

Synes De?

MAGDA

Vidunderligt —!

SKOVBY

... Det er mærkeligt. Synes jeg det kun, eller er det saadan? Naar jeg sidder her og ser Deres Ting, saa synes jeg, der er noget i Deres Streg og i Deres Tone, som minder om mig. Er det rigtigt? Hvad hed den Mand, som var Deres Lærer?

MAGDA

De kender ham ikke.

SKOVBY

Hvad sagde han om Deres Billeder?

MAGDA

Det samme som De.

SKOVBY

At de lignede mig?

MAGDA

Ja, det skulde de jo ogsaa. Han syntes ogsaa, at De var den eneste.

SKOVBY

Men naar han nu syntes, at jeg var den eneste, og De selv ogsaa syntes det, hvorfor kom De saa ikke til mig?

MAGDA

Til Dem —?

SKOVBY

Ja, til mig og lærte. Hvorfor gik De saa til en anden? Til Westrup altsaa?

MAGDA

Jeg troede, De var saa optaget —

SKOVBY

Vidste De ikke, jeg havde min Skole?

MAGDA

— og var saa stor. Jeg turde ikke.

SKOVBY

De turde dog komme her idag. Og sende min Kone ind igen, skønt De hørte, jeg havde travlt. Og vise mig Deres Ting. Og tale histop og herved om Dem selv og Deres Veninder og Deres Far og Deres Lærer og Fanden og hans Oldemor —

Han gaar hen til hende, der staar tavs. Tager smilende hendes Haand og drejer hende skælmisk om imod sig

SKOVBY

Naa, hvorfor kom De saa ikke?

MAGDA

Jeg siger Dem jo — jeg turde ikke —

SKOVBY

Jamen, hvorfor turde De ikke? Var der nogen, der havde sagt noget .. noget om dét med Lærere ...?
Da hun ryster paa Hovedet Naa, men hvorfor da?

MAGDA

De maa ikke spørge.

SKOVBY

Sig mig nu hvorfor?

MAGDA

Jeg kunde ikke —

SKOVBY

Jamen, hvorfor?

MAGDA

Nej —!

SKOVBY

Hvorfor?

MAGDA

pludselig

Fordi jeg ikke vilde ødelægges, som jeg syntes De havde ødelagt Dem selv!

Hun sætter sig med Ansigtet bortvendt, ophidset og bevæget. Han bliver staaende. Tavshed.

MAGDA

... Det var Synd af Dem at pine mig dertil. Hvis De vidste, hvad De har været for mig, vilde De forstaa det. Tænkte jeg den Gang paa, at jeg maaske en Gang skulde møde Dem, saa bankede mit Hjærte, saa jeg vidste, at jeg lige saa let kunde komme til at græde. Og nu sidder jeg altsaa her overfor Dem, i samme Stue som De og har ikke faaet sagt et eneste Ord af dét, jeg vilde, men noget helt andet, som De har pint mig til at sige, og som har gjort mig grænseløs ulykkelig — —. Skal jeg gaa? Er De vred paa mig? Sig kun, jeg skal gaa, saa gaar jeg.

Hun sidder lidt. Saa rejser hun sig pludselig

SKOVBY

— — Ødelagt mig selv — — ?

Hun stanser. Pavse. Han gaar langsomt mod Baggrunden, stanser foran sine Billeder, ser paa dem, gaar endelig hen til Staffeliets, ser paa Billedet

— ser saa hen paa hende.

SKOVBY

Og det synes De altsaa?

MAGDA

tier

SKOVBY

De og de andre Unge?

MAGDA

tier stadig

SKOVBY

Det var altsaa derfor, Deres Lærer ikke vilde betro Dem til mig, men til Westrup?

MAGDA

Han kendte Westrup fra gamle Dage.

SKOVBY

Hvad hed han?

MAGDA

Klein.

SKOVBY

Klein? — Harald Klein? — Var han Deres Lærer?

MAGDA

Han var Lærer paa Skolen.

SKOVBY

Klein! Harald Klein! Og han er bleven Tegnelærer i en Pigeskole i Provinsen? Med en høj Latter Og dér sidder nu han i sin Ophøjethed i et eller andet Hul og foragter min Kunst og vil ikke kendes ved mig —

MAGDA

Han talte altid om Dem.

SKOVBY

Ja Tak —

MAGDA

Han fortalte saa mange Ting fra Deres Ungdom og sagde, at det var hans lykkeligste Tid.

SKOVBY

Hvorfor sagde De saa før, at jeg ikke kendte ham?

MAGDA

Sagde jeg?

SKOVBY

De nænnede det ikke?

MAGDA

svarer ikke

SKOVBY

De syntes selv, jeg var bleven en gammel Tegnelærer, der sad og røg lang Pibe, mens Skællene dryssede over Frakkekraven ...

Han gaar hurtig hen foran hende. Der staar han med løftet Hoved og Fingrene stukket i Vestegabet

(Ja, det tror De! Og ovre i Provinsen dér hænger nu et Billede af mig, som éngang var Kampsignalet, min Indsats, som fik alle Landets Hunde til at tude. Og nu sidder jeg her, Professor Knud Skovby, Medlem af Akademiet p. p., ikke sandt og kan ikke mere, duer ikke — færdig! Det betyder ikke noget, at Samlerne køber mig, at mit Navn nævnes med Hæder omkring i Eyropa. Det beviser ikke noget mod D'Hrr. Larsen og Klein og Westrup, vel? — De er Luft for mig, Luft, forstaar De, mod Verdensmarkedet derude!

Han gaar fra hende op imod Baggrunden, ser sig omkring, knækker saa

pludselig sammen, breder Armene ud som om han omfattede alle
Lærrederne, sit Arbejde, Rummet

Nej —! Her er øde og tomt, og der svæver inger
Aand over Vandene! De Unge kender mig ikke.. Knud
Skovby .. hvem er det? Var der ikke en Gang en
Maler, der hed saadan eller noget lignende og smurte
nogle Lærreder sammen, som nu kan købes i Alenvis
for en billig Penge. Stod han ikke frem som en
ny Tids Apostel og strømmede de ikke til ham —
unge, begejstrede, skønhedstørstende? Leende: Nej, nej
— han er ikke mere .. har aldrig været ...

Hurtig hen imod hende, hun staar støttet mod Bordet Men han
skal komme! Som et Uvejr skal han komme! Her,
her — denne højre Haand skal sende det! Jeg le-
ver, herinde lever det, min Kunst, i mit Hjærte. I
skal se det igen, I skal komme krybende til mig her i
denne Stue, hvor der nu er øde og tomt. Her er tomt!
Tror du ikke, jeg ved det? Her er tomt, tomt, i lange
Aar har her været tomt. Tror du, jeg er dum, Magda?
Tror du ikke, jeg har vidst det, følt det som et Stik i
mit Hjærte, skønt jeg nu er Professor og Sælger og
p. p. og hele Gøgemøget — —

Han har taget hendes Hænder og ser straalende paa hende. Slipper
dem pludselig, gaar fra hende, skygger med Haanden for Øjnene og teg-
ner i Luften med Tømmelfingeren Omridsene af hendes Skikkelse. Hun
staar rolig smilende. Saa vender han sig pludselig og gaar hurtig hen
mod Staffeliæt.

SKOVBY

Bliv staaende — — — — —

Han tager Hustruens Billede ned fra Staffeliæt, vælger imellem en Del
udspændte Lærreder, tager et, stiller det op paa Staffeliæt, tager Kul,
ridser op, maaler

SKOVBY

Jeg vil male dig, Magda.

MAGDA

Vil De?

SKOVBY

Maa jeg sige du til dig?

MAGDA

Ja —

SKOVBY

Maa jeg?

MAGDA

Ja, ja.

SKOVBY

tegnende

... Det er som i min Ungdom .. Lyset og Luften
her .. lægger Haanden paa sit Bryst .. og mit Hjærte. Du maa
ikke græde, Magda — kun smile .. smile ...

Han tegner, gaar hen og trækker Gardinerne mere fra, saa Lyset strøm-
mer ind over hende

Jeg tror, din Hals er smuk —

MAGDA

Skal jeg tage min Krave af?

SKOVBY

Ja — ja. Hun tager Kraven af Din Hals er smuk, den
maa være fri ...

Han tegner atter, saa sænker han Haanden, staar lidt, siger saa:

Magda — jeg tror dit Bryst er smukt — — er det?

MAGDA

Det ved jeg ikke ...

SKOVBY

Vil du?

MAGDA

Hvis De vil ...

SKOVBY slaar det løse Kul fra Lærredet, stanser pludselig, ubeslutsom,
betaget

SKOVBY

... Magda — (hvis jeg nu bad dig — — det er hundrede Aar siden jeg har følt det som idag — nu mens du er her.) Hvis jeg nu bad dig, om jeg maatte male dig som det Billede, du elskede, og som førte dig til Kunsten — vilde du?

MAGDA

ser sig om, siger saa

Hvor maa jeg lægge mit Tøj — —?

SKOVBY

hen mod Skærmen

Her — — her! Han er gaaet om bag den og holder Hofchefens Dragt frem, idet hun kommer derhen

Se, Magda, dét har jeg malet — saa gammel havde Livet gjort mig.

Han smider Hofchefens Dragt hen i en Krog, vender sig saa og rækker hende sine Hænder. Siger smilende

SKOVBY

Hvem er du ...?

MAGDA

Det ved jeg ikke ...

Det banker i det samme paa Døren til venstre. Han slipper MAGDAS Hænder

SKOVBY

Hvem er dét?

FRU SKOVBY

udenfor

Det er mig.

SKOVBY

hen til Døren

Du kan ikke komme ind. Her kan ingen komme ind. Jeg maler.

FRU SKOVBY

Du husker vel Mødet?

SKOVBY

laaser Døren

Jeg maler — —

FRU SKOVBY

Kl. 2.

SKOVBY

Send Bud, at jeg ikke kommer. Han gaar fra Døren over
mod Staffeliet Jeg maler — —!

ANDEN AKT

Samme Scene.

Omkring Bordet sidder Professorerne FALBE (midt for, med Ansigtet mod Tilskuerne), GREEN, DAM-PETERSEN til venstre for denne, MATHIESEN og SKOVBY til højre. Med Ryggen mod Tilskuerne er Sekretæren Hr. HOLMS Plads ved Protokollen.

Idet Tæppet gaar op, staar Sekretæren HOLM ved Siden af Professor FALBE, der modtager et Papir, som HOLM rækker ham. DAM-PETERSEN blunder svagt. MATHIESEN rejser sig, strækker sig med et kraftigt Udbrud og gaar lidt rundt i Atelieret. GREEN renser Negle og iagttager dem omhyggeligt en efter en. SKOVBY sidder tilbagelænet med Hænderne i Bukselommerne og stirrer op mod Loftet.

Prof. FALBE rejser sig. Sekretæren gaar hurtigt tilbage til sin Plads. MATHIESEN bliver staaende i Baggrunden, optaget af SKOVBY'S Billeder.

FALBE

... Ja, vi er saa altsaa naaet til det sidste Punkt paa Dagsordenen, Uddelingen af det Stjernholm'ske Legat, stort roder i Papirerne.

SEKRETÆREN

800 Kr.

FALBE

... 800 Kr. ja. Ansøgningerne har jo verseret imellem Legatudvalgets her tilstedeværende Medlemmer —

SEKRETÆREN
rækker en Skrivelse

Professor Jensen ikke mødt.

FALBE

Nej — Jensen er altsaa ikke mødt. Tager Skrivelsen Han tilskriver Legatudvalget følgende: „Kommer ikke. I Skoven, maler Dyr. Iøvrigt ligeglad, stemmer som Formanden. Hilsen. Jensen.“ Lægger Skrivelsen over til Sekretæren — — Og jeg foreslaar da, at vi i Lighed med tidligere Afgørelser begynder med den Ældste og altsaa tager Ordet i Ordenen: Dam-Petersen, Green, Mathiesen, Falbe, Jensen —

SEKRETÆREN

Professor Jensen —

FALBE
tager et Papir

Ja, Jensen er født 1850 —

SEKRETÆREN

Jeg mente ... Professor Jensen er altsaa ikke mødt —

FALBE

Derfor er han vel ikke bleven yngre! — Og saaa ender vi altsaa med vort yngste Medlem, Professor Knud Skovby, født ... stanser, tager Næseklemmeren frem, rækker Papiret til Green Kan du se, hvad det er for et Aarstal, jeg har skrevet dér?

GREEN

Nej.

FALBE

Du, Mathiesen?

MATHIESEN
er kommet hen

Nej.

FALBE

De, Holm?

SEKRETÆREN
giver Papiret tilbage

1861 —

FALBE

1861 ser paa Papiret — ja, selvfølgelig. Skriv endelig tydelig i Protokollen, Hr. Holm. De kan se, hvor det letter os Arbejdet — —

Jeg giver altsaa herved Ordet til vort ældste Medlem, Professor Dam-Petersen.

FALBE sætter sig. Der bliver en stor Pavse. DAM-PETERSEN blunder. De ser paa hinanden. GREEN bøjer sig over DAM-PETERSEN og ryster paa Hovedet hen imod FALBE.

FALBE

Naa ja, saa fraviger vi idag Ordenen paa dette Punkt. — Vil du saa begynde Green — men rolig saa du ikke vækker ham. Herregud, han er jo .. roder i Papirerne .. han er født .. 1834 — — hvormeget er saa dét?

Han og GREEN giver sig til at regne efter i Hovedet. Det varer længe
Endelig siger

SEKRETÆREN

76.

FALBE

Herregud — 76. Og han forsømmer aldrig et Møde. Værsaagod, Green.

GREEN
rejser sig

Ja, jeg skal fatte mig i Korthed — —

Det er vel nu 4 Aar til September — eller maaske 5 — nej 4 — for det var det Aar, da gamle Brock døde — — det var netop akkurat den Dag han blev begravet, men det vedkommer nu ikke Sagen. Jeg nævner det kun, fordi jeg har beskæftiget mig en Del med Mnemo .. Memo ... Nem-no-tek-nik — ja, det er et vanskeligt Ord —

MATHIESEN

Brock døde i 1907.

GREEN

Umuligt, Kære.

MATHIESEN

Nittenhundredeogsyv.

GREEN

Jeg siger dig jo —!

MATHIESEN

Jeg ved det! Bestemt. Det var jo ham, Skovby kom efter.

GREEN

Skovby og Skovby — der er ingen, der spørger om Skovby!

FALBE

Jeg henstiller, at vi slaar efter.

MATHIESEN

Ja.

FALBE

Hr. Holm — vil De venligst slaa efter i Protokollen, hvad Aar gamle Brock afgik ved Døden. Jeg ved, at det maa staa der. Jeg mindedes ham med en lille Tale, hvorefter vi rejste os.

De rejser sig og gaar hen bag SEKRETÆREN, der blader i Protokollen. SKOVBY bliver siddende ubevægelig. Endelig falder de alle ind: Dér! Dér rejser vi os! og peger i Protokollen. SEKRETÆREN vender Bladet

SEKRETÆREN

1907.

MATHIESEN gaar højroset op mod Baggrunden. FALBE og GREEN til deres Pladser.

GREEN

Naa, det vedkommer jo sletikke Sagen. Til Sekretæren
Hvad Maaned?

SEKRETÆREN

September —

GREEN
triumferende

Var det ikke det, jeg sagde —!

Naa, men altsaa for at fatte mig i Korthed .. det var altsaa den Dag, da Brock blev begravet, saa kommer der en ung Mand op til mig. Han var ikke, hvad man kan kalde indbydende, men vi kender det jo, vi Kunstnere, han var fattig, og, hvis jeg ikke tager fejl, fra Ringkøbing. Nej, nu husker jeg — han var ganske usædvanlig ubarberet — — Stubbe købing var det! — Naa, men altsaa kort og godt, jeg fik gode Menne-sker til at tage sig af ham med Penge og Klæder og Mad — han spiste sin Middag hos os — om Tirs-dagen — og disse forbedrede Livsvilkaar udfoldede hans egenartede Talent. En af Lollands store Gods-ejere, som ikke ønsker sit Navn nævnt — det var Hof-jægermester Rosen til Rosenvold — sendte ham gen-nem mig en større maanedlig Understøttelse til Un-dervising hos en af vore bedste .. hos en af vore Lærere, og han har altsaa for første Gang udstillet iaar: Peder Jensen-Stub: Portræt af Hofjægermester R. — Billedet har vundet Anerkendelse, er solgt, og jeg indstiller altsaa herved kort og godt Hr. Peder Jensen-Stub til det Stjernholm'ske Legat.

Han sætter sig. SEKRETÆREN skriver. Pavse.

MATHIESEN

Hvem er han Elev af?

Pavse. Endelig siger

GREEN

Af mig.

FALBE

Har De det, Holm?

Henri Nathansen: Drømmen

SEKRETÆREN

skriver

Ja.

FALBE

Hvis du saa altsaa, Mathiesen —

MATHIESEN

oppe i Baggrunden

Ja, jeg kan aldeles ikke ...

FALBE

Maaske du venligst vilde komme herhen —

MATHIESEN

kommer hen

... Jeg kan aldeles ikke gaa med til at give Stub Legatet. Jeg synes, han er komplet blottet for Talent.

GREEN

Det har du ingen Mening om. Du maler jo Landskab.

MATHIESEN

Ja, Gudskelov!

GREEN

rejser sig

Hvad mener du?

MATHIESEN

Jeg mener, hvad jeg siger.

GREEN

Hvad mener du —! Vendt mod FALBE Jeg henstiller, at du paataler Mathiesens Udtryk, forsaavidt som de har indeholdt en skjult Hentydning til mig.

FALBE

rejser sig

Indeholdt dine Ord, Mathiesen, nogen skjult Hentydning til Green?

MATHIESEN

Ikke Spor af skjult —!

FALBE

til Green

Er du tilfreds?

GREEN

Ja.

FALBE

til Mathiesen

Værsaagod.

MATHIESEN

Altsaa: jeg tillader mig at mene, at Stub ikke har noget virkeligt Talent, og jeg synes ikke, vi bør opmuntre andet end den virkelige Kunst —

GREEN

Ha ha —!

MATHIESEN

mod Green

Ja, jeg sagde: den virkelige Kunst.

GREEN

rejser sig

Hvad sagde du?

FALBE

Saa .. saa .. saa .. Green sætter sig.

MATHIESEN

Der er derimod et Billede af en ung Kunstner, som jeg synes, vi burde støtte. Det har en Soberhed i Behandlingen, en Akkuratessse i Perspektivet og en Sans for Detaillen, som er enestaaende blandt de yngre, og som vi maa helt tilbage til Fyrrene for at finde Magen til. Det er i sin Fordringsløshed forblevet upaaagtet af Kritiken, selvfølgelig — hvad ser den? — og har des-

værre hellerikke som Hr. Stub fundet nogen Køber —

GREEN

Hvad er det for et Billede?

MATHIESEN

.. Men jeg indestaar for den unge Mands Talent. Om ti, ja tyve Aar vil han blive regnet blandt de bedste.

GREEN

Hvad hedder Geniet?

MATHIESEN

sætter sig

Plum.

GREEN

Det er jo din Elev!

MATHIESEN

Ja, hvad saa?

GREEN

rejser sig, gaar lidt

Det er mageløst —

MATHIESEN

Hvad mener du?

FALBE

Undskyld et Øjeblik ... tyssende Aa, Green, et Øjeblik ... Sig mig, Mathiesen, den unge Hr. Plum, er det ikke ham med Billedet ude fra .. ser hen mod Dam-Petersen, hvisker .. Saltholmen?

MATHIESEN

Jo.

FALBE

Ja, jeg kan jo se fejl, men saa synes jeg ærligt talt ikke godt, man bør støtte ham. Nu har Dam-Petersen i en Menneskealder, ja to maaske, malet Saltholmen.

Og saa kommer der, tilmed en ung Mand, og vil tage hans trofaste Publikum. Det synes jeg ikke, vi kan forsvare — —

FRU SKOVBY ind fra venstre. De rejser sig alle undtagen SKOVBY.
Hun bliver staaende ved Døren

FRU SKOVBY

Det er blot Deres Frue, Professor Mathiesen, der er i Telefonen. FRU SKOVBY ud igen. MATHIESEN hurtig efter, han lader Døren staa aaben. De andre sætter sig afventende

MATHIESEN

derude

— — Ja, ja — — det er mig — — Christoffer, ja. Hvor er du? — Hos Høkeren. — Hvad siger du? — En lille And. Hvad vejer den? $3\frac{1}{2}$. Hvad koster den? $4\frac{1}{2}$. Vorherrebevares! Kan du ikke prutte? — Jeg siger: Kan du ikke prutte?

FALBE

Aa, Hr. Holm, vil De ikke lukke Døren, saa vi maa-ske kan fortsætte — —

MATHIESEN

mens SEKRETÆREN gaar hen mod Døren

Har du prøvet? Saa prøv igen ... Sekretæren lukker Døren og kommer tilbage.

FALBE

rejser sig

— — Naar jeg herved skal tillade mig at anbefale en ung Mand til Legatudvalgets Bevaagenhed, saa skal jeg først gøre den Bemærkning, at vedkommende unge Mand ikke i strengeste Forstand er „Udstiller“, som Legatet fordrer. Men da hans Arbejder er tilgængelige paa hans Atelier, saa kommer vi vel nok over dette Punkt. Vi har af samme eller dog lignende Grunde bortgivet Legatet til „Udstillere i videste For-

stand" ... tager et Papir ... i 1893 .. 1897 .. 1901 og 1904 ...

— — Det kan formentlig hellerikke være nogen Hindring for min Indstilling, at Vedkommende ikke i alleregentligste Forstand er „trængende“, som Legatet synes at fordre. Hvem er „trængende“? Har vi ikke alle været „trængende“? Hvem trænger ikke — i videste Forstand? Og saa er der endelig en Grund, som jeg ikke mener, vi kan se bort fra. Vedkommende unge Mand er, omend lidt langt ude, i Familie med Legatets Opretter, Hr. Konferensraad og Departementsdirektør E. H. U. Stjernholm. Han vedlægger en Stamtavle, hvoraf fremgaar, at en Halvfætter til Opretterens Svigerinde i andet Ægteskab med Kaptajn af Fodfolket Kragh var Ansøgerens kødelige Bedstefader paa mødrene Side. Og da vedkommende Bedstefader i sin Tid var ansat som Kammerlakaj hos vor afdøde Konge, og man fra allerhøjeste Sted har tilkendegivet mig som Formand for Legatudvalget, at man, uden paa nogen Maade at ville lægge nogetsomhelst Pres paa Udvalgets retfærdige Afgørelse, dog under de forhaandenværende Omstændigheder vilde henlede Udvalgets Opmærksomhed paa den unge Mand, saa mener jeg altsaa, at vi, da der synes at være Uenighed om de iøvrigt Indstillede, kunde samle vore Stemmer om denne. Da jeg forudsætter, at den unge Mand er ukendt for Deherrer, skal jeg herved meddele, at hans Navn er Niels Nielsen Sandager — og at han er Elev af Undertegnede.

Han sætter sig, Pavse, siger saa

Maaske Mathiesen nu var færdig derude. De vilde maaske venligst forsøge, Hr. Holm — — —

SEKRETÆREN

hen, aabner Døren

MATHIESEN

i Telefonen derude

... Vi kan sku da ikke spise 4 af en And paa $3\frac{1}{2}$ og din Søster spiser jo for 2. — Hvad siger du? Kan hun ikke tygge? Hvadfor noget ... hvad er det, I andre saa kan spise? Hakkebøf! Hæftig Naa ja — saa tag i Guds Navn Anden!

SEKRETÆREN

Undskyld, Hr. Professor —

MATHIESEN

Ja, ja, ja — straks! Sekretæren lukker Døren, gaar tilbage til Bordet

FALBE

Vi kunde saa maaske imidlertid høre Deres Mening, Hr. Skovby .. Professor Skovby.

SKOVBY

bliver siddende i samme Stilling, en kort Stilhed, endelig siger han

Jeg indstiller Frøken Magda Sonne.

Pavse. FALBE leder Ansøgningen frem. Saa siger

FALBE

til Green

Kender du Frøken Magda Sonne?

GREEN

Nej. — Gør du?

FALBE

Nej. Til Sekretæren Gør De?

SEKRETÆREN

Nej.

MATHIESEN træder ind fra Døren til venstre

FALBE

til ham

Gør du?

MATHIESEN

Hvadfor noget?

FALBE

Kender du Frøken Magda Sonne?

MATHIESEN

hen mod sin Plads

Hvor Fanden skulde jeg kende hende fra?

GREEN

Hun er maaske Deres Elev?

SKOVBY

Nej.

FALBE

Hvis da?

SKOVBY

Westrups.

DE ANDRE

haanlig

Westrup!

SKOVBY

Vor bedste Lærer.

FALBE

Lærer —!

GREEN

Westrup —!

MATHIESEN

Bedste —!

SKOVBY

Vor eneste Lærer! De andre raaber leende op Vor bedste
Landskabsmaler! De andre ler højere Den Mand, hvis
Lærreder Aage Larsen nævner i Slægt med det bedste
i dansk Landskab.

GREEN

Aage Larsen!

FALBE

En Smædeskriver —

MATHIESEN

Det sagde De jo selv forleden.

GREEN

De har maaske ikke set, hvad han siger om Deres
Billeder? Til Falbe Har du Avisen?

FALBE

ryster paa Hovedet

Mig nævner han overhovedet ikke.

MATHIESEN

har taget en Avis frem, spiler den ud, læser:

„Nu turde det vel snart være paa Tide, at vi blev
fritaget for denne indeklemte Familiepoesi, som Pro-
fessor Skovby i de sidste Aaringer har budt os her-
hjemme til ubodelig Skade for Kunsten . . o. s. v. o. s. v.
.. og til uerstattelig Skade for dette store Talent selv,
der synker dybere og dybere i Middelmaadighedens
Slam sammen med Navne som Green, Mathiesen og
Dam-Petersen!

FALBE

løfter Haanden hen mod den blundende Dam-Petersen

Hysss...

MATHIESEN

krøller Avisen sammen og sparker den bort

FALBE

— — Vi turde maaske herefter gaa til Afstemning.

Jeg har jo, som Deherrer ved, indstillet Niels Niel-
sen Sandager — — ja, du var i Telefonen, Mathie-
sen, men det er altsaa en ung Mand, som jeg af mange
Grunde tør anbefale som kvalificeret, ikke mindst fordi
det altsaa vilde blive taget Udvalget meget naadigt
op fra førnævnte Sted —

MATHIESEN

Hvad for et Sted?

FALBE

Allerhøjeste. — Jeg henstiller altsaa paany og understreger saa meget des kraftigere min Henstilling i saa Henseende, fordi vi altsaa netop nu fra Hr. Skovbys — Professor Skovbys Side har hørt en Indstilling, der synes valgt eller ihvertfald paavirker mig som et Slags Udfald, et Slags Baghold fra en Klikes Side, som vi med alle de Midler, der staar til vor og Kunstens Raadighed, bør væbne os imod —

GREEN OG MATHIESEN

Hør — hør —

FALBE

Jeg indstiller altsaa paany Hr. Niels Nielsen Sandager. Sætter sig.

GREEN

rejser sig efter en lille Pavse

Jeg frafalder min Indstilling og stemmer paa Jens Sandager.

FALBE

retter

Niels —

GREEN

Niels Jensen Sandager, ja.

MATHIESEN

rejser sig

Jeg frafalder ligeledes min Indstilling og stemmer paa Niels Jensen Sandager.

FALBE

Nielsen —

MATHIESEN

Jens Nielsen, ja.

FALBE

— — Der er altsaa afgivet 3 Stemmer for Hr. Niels

Nielsen Sandager tilligemed den fraværende Professor Jensens, der ifølge fornævnte Skrivelse .. faar Skrivelsen af Sekretæren saalydende: „Kommer ikke. I Skoven, maler Dyr. Iøvrigt ligeglad, stemmer som Formanden.“ Altsaa fire Stemmer for Hr. Sandager mod en for Frøken Sonne ... vi behøver jo saa ikke at ulejlige Dam-Petersen — —

Altsaa — dikterer til Sekretæren Professor Falbes Indstilling vedtaget med 4 Stemmer mod 1, Parenthes Skovby. Mødet hævet. GREEN og MATHIESEN rejser sig. SKOVBY bliver siddende Underskrifterne Deherrer ...

FALBE, GREEN og MATHIESEN skriver under i Protokollen. FALBE gaar hen og klapper DAM-PETERSEN paa Ryggen. Han vaagner.

DAM-PETERSEN

Er der noget?

FALBE

Det er blot din Underskrift — — —

DAM-PETERSEN skriver under. FALBE skyder Protokollen hen til SKOVBY: Jeg ved ikke, om Hr. Skovby har noget at tilføje — —?

Rækker SKOVBY Pennen. De andre er gaaet hen i Baggrunden efter deres Tøj. SKOVBY har rejst sig med Pennen i Haanden, ser paa Protokollen

SKOVBY

rolig

Jeg skriver ikke under —

FALBE

Hvad gør De ikke?

SKOVBY

slaa Pennen i Protokollen, hæftig Jeg skriver ikke under!

SEKRETÆREN er ilet til med Trækpapir. De andre har vendt sig, stumme af Overraskelse. Endelig siger

MATHIESEN

Er De skør —!

SKOVBY

Jeg gaar ikke med til den Slags —!

GREEN

Hvadfornoget —?

SKOVBY

Jeg gør det ikke.

FALBE

Hvem var det, der var den ivrigste til at forkaste Aage Larsens Ansøgning, da han søgte Plads ved Musæet for, lad mig se, hvor mange Maaneder siden?
SEKRETÆREN rækker FALBE Protokollen.

GREEN

Og Bestillingen til Altertavlen i Ranslev, hm, hva-behar?

MATHIESEN

Og Købet til Galleriet iaar? Bad De mig ikke udtrykkelig virke for, at det blev Dem og ikke Westrup?

SKOVBY staar stille med bøjet Hoved. Endelig siger han

SKOVBY

Jeg har saa vanskeligt ved at finde Ord —

DE ANDRE

Ja —

Det tror Fanden —

SKOVBY

Jeg gør mig ikke bedre, end jeg er —

DE ANDRE

Naa — aa —

SKOVBY

— Men naar jeg nu lukker mine Øjne og tænker tilbage paa det, som er sket her idag, og det, som jeg før har gaaget med til —

DE ANDRE

Gaaet med til —!

SKOVBY

— opfordret til, anstiftet til da, selv har forbrudt!
 — saa maa jeg skjule mit Ansigt i Skam og spørge:
 Hvor er det muligt? Hvor er jeg henne? Hvor langt
 er jeg kommet? Staar jeg da her blandt Mennesker,
 hvis Dom jeg foragter — GREEN vil afbryde, FALBE lægger
 værdig Haanden paa hans Arm, han sætter sig — hvis Kunst jeg
 jeg foragter — de rejser sig alle med Undtagelse af DAM-PETER-
 SEN — og maa tie? FALBE vil sige noget, SKOVBY slaar i Bor-
 det Jeg taler! Jeg har lukket mine Øjne og holdt
 min Mund, der var slavebundet af Fejghedens og
 Lumpenhedens syv Segl, nu aabner jeg den igen ef-
 ter Aars Forløb, for min Samvittigheds Skyld, for
 min Friheds Skyld, for Kunstens Skyld, som igen er
 kommet herind i min Stue. Den er her, den er her
 — ved et Lykketræf, et Vidunder er den kommet til
 mig igen og har vist mig sit Ansigt. Nu er jeg atter
 ude for Stormene og skal slaa jer — I skal endnu en
 Gang faa denne Haand at føle, som har ladet sig bruge
 til det fordærveligste — det forsmædeligste — —

Hans Stemme brister af Bevægelse. Han lader sig falde ned i Stolen
 og skjuler sit Ansigt i sine Hænder. De andre ser paa hinanden, maal-
 løse af Fortørnelse og Raseri, kun den gamle DAM-PETERSEN sidder
 rolig og eftertænksom. Saa giver FALBE et værdigt Tegn til SEKRETÆ-
 REN om at tage Protokollen. Han selv samler sine Papirer og gaar i
 Forvejen. De andre følger undtagen DAM-PETERSEN, der bliver sidden-
 de. SEKRETÆREN aabner Døren i Baggrunden for Professorerne, gaar
 sidst ud og lukker Døren efter sig.

Da de alle er gaaet, rejser DAM-PETERSEN sig langsomt og gaar hen til
 SKOVBY'S Stol. Han lægger Haanden paa hans Skulder og siger

DAM-PETERSEN

— Ja, ja — det er godt nok, unge Mand, alt det med
 Kunsten og Kunsten — —

SKOVBY

bliver siddende uden at røre sig

DAM-PETERSEN

— — Jeg har selv en Gang for 30—40 Aar siden staaet som De her idag — ja, vi Gamle har nemlig ogsaa engang kunnet male, og følt det li'saadanne. Men Livet er langt og spør' inte om Forlov, Skovby. Og vi skal jo leve. Ok, ja —

Han klapper endnu en Gang SKOVBY paa Skulderen, saa retter han sig og gaar langsomt hen mod Døren i Baggrunden og ud.

Da alt er bleven stille, ser SKOVBY op, rejser sig, gaar hen og aabner den lille Atelierrude og staar dér og stirrer ud over Byen. Da han har staaet lidt, aabnes Døren fra venstre. RIGMOR stikker Hovedet ind.

RIGMOR

Er du færdig, Far?

SKOVBY

Ja.

RIGMOR lister sig ind og gaar hen til Bordet

RIGMOR

Vil du tegne lidt med mig idag?

SKOVBY

Jeg har ikke Tid.

RIGMOR

Du har aldrig Tid mere — —

RIGMOR tegner ved Bordet. SKOVBY tager et Par Billeder frem, ser paa dem, sætter dem bort igen

RIGMOR

Far — maa jeg spørge dig om noget?

SKOVBY

Ja —

RIGMOR

Mor siger, at jeg maa ikke.

SKOVBY

studser

Hvad er det, Mor siger, at du ikke maa spørge om?

RIGMOR

Jamen, jeg maa ikke.

SKOVBY

Jeg skal nok lade være med at fortælle Mor det.

RIGMOR

Saa lyver vi jo, Far.

SKOVBY

Naar vi ikke siger noget, saa lyver vi jo heller ikke.

RIGMOR

eftertænksom med Blyanten paa Læben

Ikke —? Rigmor ser hen mod Døren t. v., hvisker saa Hvad
er det for en Dame, som kommer her saa tit?

SKOVBY

Det er en ung Dame, som lærer at male.

RIGMOR

Naa —. Tænker sig lidt om Hvorfor kommer hun saa
ikke Kl. 7 sammen med de andre?

SKOVBY

Fordi hun hellere vil være alene.

RIGMOR

Hvorfor?

SKOVBY

Fordi hun saa lærer mere.

RIGMOR

nikker eftertænksomt

Naa —

SKOVBY

Hun kan saa godt lide dig. Da Rigmor rømmer sig Kan
du ikke godt lide hende?

RIGMOR

tier

SKOVBY

Ikke?

RIGMOR

Mor sagde, at jeg ikke skulde kysse hende.

SKOVBY

Sagde Mor?

RIGMOR

Ja.

SKOVBY

Hvorfor?

RIGMOR

Det ved jeg ikke — —

SKOVBY

Spurgte du da ikke?

FRU SKOVBY aabner Døren fra venstre. RIGMOR lægger Blyanten paa Læben, rømmer sig over mod Faderen og dukker ned over Tegningen.

FRU SKOVBY

Det er Kammerherren, der er i Telefonen og siger, at det passer ham Kl. 2.

SKOVBY

Men det passer ikke mig.

FRU SKOVBY

Skal du arbejde?

SKOVBY

Nej.

FRU SKOVBY

Jamen —

SKOVBY

Jeg kan ikke — jeg vil ikke — sig ham, at jeg gider ikke — —

FRU SKOVBY

atter ud, lader Døren staa paa Klem

Saa — saa —

SKOVBY

sagte til RIGMOR, da hun er ude

Hvad sagde saa Mor, da du spurgte hende?

RIGMOR

Herregud, Far — det var jo netop dét, Mor sagde, at jeg ikke maatte spørge om — —

FRU SKOVBY

udenfor i Telefonen, yderst venlig

— — En anden Dag. Ja, Tak. Tak. Farvel. —

SKOVBY vender sig vredt, da han hører hendes Svar derude og gaar et Slag opad Gulvet. I det samme kommer FRU SKOVBY hurtig ind igen

FRU SKOVBY

Knud — nu skal du høre! Vejret er saa dejligt idag. Skal vi pakke en Kurv og tage i Skoven?

RIGMOR

springer hen til Moderen

Ja—a, Mor!

FRU SKOVBY

Og du tager Malerkassen med og sletter alle de sorte Rynker ud.

RIGMOR

hen til Faderen

Ja—a, Far!

FRU SKOVBY

Der gaar Tog til Holte 12,²⁰ —

RIGMOR

Aa ja, Far — til det lille Skovløberhus med de smaa søde Kaniner.

FRU SKOVBY

hen mod Døren

Saa smører jeg.

Henri Nathansen: Drømmen

RIGMOR

danser efter

Ja—a!

FRU SKOVBY er nu henne ved Døren, saa siger pludselig

SKOVBY

Jeg kan ikke idag.

Der bliver ganske stille. FRU SKOVBY vender sig. RIGMOR løber hen til
Faderen

RIGMOR

Aa, Far —!

SKOVBY

Jeg kan ikke, hører du.

FRU SKOVBY

Jeg troede ikke, du vilde arbejde.

SKOVBY

Hvem har sagt det?

FRU SKOVBY

Det sagde du jo lige nu.

RIGMOR

Ja, du gjorde, Far.

SKOVBY

hæftig

Sludder!

Stilhed. RIGMOR gaar med bøjet Hoved hen mod Døren. SKOVBY vender
sig og ser efter hende

SKOVBY

Rigmor —

RIGMOR svarer ikke, vender sig ikke, gaar videre

SKOVBY

Rigmor —!

RIGMOR gaar uden at svare ud ad Døren til venstre og lukker den efter
sig

FRU SKOVBY

Det er Synd for Barnet —

SKOVBY

Aa —

FRU SKOVBY

Du ved, hun er saa blød.

SKOVBY

Hvorfor kommer du ogsaa busende her med din
Madkurv og Holte —

FRU SKOVBY

Herregud, jeg troede, jeg gjorde dig en Glæde.

SKOVBY

Glæde og Glæde. Jeg vil ikke forstyrres!

FRU SKOVBY

Saa — saa —

SKOVBY

Jeg maa have et Sted, hvor jeg kan være i Fred.

FRU SKOVBY

Det har du da ogsaa.

SKOVBY

Naar jeg lejer Atelier ude i Byen, ja.

FRU SKOVBY

Skal du leje Atelier i Byen?

SKOVBY

Maaske.

FRU SKOVBY

Naa.

SKOVBY

Hvorfor siger du: naa?

FRU SKOVBY

Maa jeg ikke mere sige: naa?

Stilhed. Saa gaar SKOVBY hurtig hen til hende

SKOVBY

Anna .. du skal ikke bryde dig om mig .. der er ikke noget — vær du blot glad. Jeg trænger til lidt Ro og Ensomhed, lidt Frihed maaske ogsaa. Jeg lever for meget herinde, indelukket, i Stuerne her, i Luften her ... jeg trænger til lidt .. lidt .. leder efter Ordet

FRU SKOVBY

Saa var det jo netop godt for dig at komme lidt ud til Holte.

SKOVBY

Du med dit Holte og Holte!

FRU SKOVBY

Saa tal, saa man kan forstaa dig!

SKOVBY

Nej, i den Tone kan jeg ikke ...

Han gaar fra hende, stanser oppe i Baggrunden og ser hen imod hende. Hun har bøjet Hovedet ned mod sine Hænder, saa Hagen hviler derpaa, stirrende frem for sig. Saa gaar han hen til hende, tager hendes

Haand og siger stille

SKOVBY

... Du siger saa tit, at du forstaa mig, at du ihvertfald gerne vil det. Jeg har saa tit sagt dig: Kvinder kan føle, de kan ikke forstaa. Siger jeg til dig, at jeg trænger til andre Indtryk, andre Mennesker maaske — saa tror du, at du ikke mere er noget for mig da hun vender Ansigtet om imod ham — ikke nok for mig da. Hun vender atter Ansigtet bort og sidder som før Men det er ikke saadan, Anna, — du er den samme for mig — her — i mit Hjem — da hun med et skeptisk Smil vender Ansigtet om imod ham — — i mit Liv, ja.

Stilhed

SKOVBY

Forstaar du mig saa?

FRU SKOVBY

Hvordan —?

SKOVBY

slipper hendes Haand

Saa forstaar du mig altsaa ikke — —

Hun bliver siddende tavs. SKOVBY gaar et Par Gange frem og tilbage, saa kommer han atter hen til hende. Han sætter sig ned ved hendes Side paa Divanen og tager hendes Haand. Hun vil trække den til sig, han tager ogsaa den anden Haand og tvinger hende til at vende Blikket om imod sig.

SKOVBY

Hvad er der i Vejen med dig, Anna?

FRU SKOVBY

Med mig?

SKOVBY

Hvorfor vil du ikke se paa mig?

FRU SKOVBY

Hvad skal jeg se paa?

SKOVBY

Du skal være glad. Som jeg er det.

FRU SKOVBY

Du?

SKOVBY

Ja. Da hun smiler Ja. Jeg er glad. For dig. For mit Arbejde. For alt. Jeg har gjort noget idag, som jeg trængte til, og som du vil forfærdes over ... ja, nu kan du se paa mig. Jeg kunde ikke lade være. De sad her — Falbe, Green og Mathiesen og sjakrede og svinede med nogle Penge, som vi er sat til at bestyre, og som de hver for sig vilde liste over paa deres Protegé. Saa kunde jeg ikke styre mig. Jeg ved ikke selv, hvad jeg

sagde eller gjorde, men jeg følte det som en Nødvendighed for mig, en Redning for mig at slaa mig løs og sige mig fri —

FRU SKOVBY

Fri for hvad?

SKOVBY

For Ansvar — Medskyld —

FRU SKOVBY

Medskyld —

SKOVBY

Hvorfor smiler du?

FRU SKOVBY

Jeg synes, det er saa store Ord at bruge om en Smule Legat.

SKOVBY

Det er ingen Smule Legat.

FRU SKOVBY

I har da før givet Legater bort, og du har aldrig bekymret dig derom før nu. Den ene Gang var det en af de andres Elever, en anden Gang en af dine. Hvem stemte du da paa idag?

SKOVBY

Det er ikke det, der spørges om.

FRU SKOVBY

Hvad da?

SKOVBY

Sagen.

FRU SKOVBY

Stemte du da sletikke?

SKOVBY

Nej. Lidt fra hende, siger saa pludselig: Jeg kan ikke holde det ud! I hele min Ungdom haanede jeg dem, sparkede til dem. Nu sidder jeg selv iblandt dem. Jeg maa ud.

Jeg vidste, at dette her vilde komme. Jeg sagde dig det dengang — det var Forræderi. Mine Venner havde Ret til at stole paa mig. Aldrig, aldrig vilde jeg svigte. Og saa satte de andre blot en Madding paa Krogen, de vidste, hvor sulten jeg var, og du raadede mig ikke derfra, og jeg sprang til — vips — og slugte baade Maddingen og Krogen.

FRU SKOVBY

Er dét nu ogsaa mig?

SKOVBY

Raadede du mig derfra?

FRU SKOVBY

Var det ikke dig selv, der vilde?

SKOVBY

Du burde have raadet mig derfra.

FRU SKOVBY

For at du ogsaa kunde have det at bebrejde mig.

SKOVBY

Det var maaske min Skyld, at jeg lod mig købe?

FRU SKOVBY

Ligesaaameget som min ihvertfald.

SKOVBY

Martyr!

Der bliver en Pavse. Han gaar hen til Vinduet, staar lidt, ser ud. Saa vender han sig pludselig om imod hende og ler højt op. Hun vender sig forundret om imod ham.

SKOVBY

Anna!

FRU SKOVBY

ser stadig uforstaaende paa ham

SKOVBY

hurtig hen, sætter sig ved hendes Side paa Divanen

Anna! Her sidder vi og skælder hinanden ud, og saa har jeg maaske aldrig i mit Liv været saa glad som nu. Har vi det ikke vidunderligt? Har du det ikke godt? Sidder vi ikke her midt i Solskinnet og kan gøre og lade, som vi vil? Du kan tage med Madkurv i Skoven, og jeg kan blive hjemme og hygge mine Kartoffler. Du er rask, og jeg er rask og Barnet Gudskelov ogsaa, og ingen, ingen i Verden kan tage noget fra mig. Ja — Titel og Rang og Møbler og den Slags — men dig og Rigmor og mit Talent, Anna! Hvorfor skændes vi saa? Tror du ikke, jeg holder af dig? Hun ser paa ham, læner sig saa ind til hans Bryst Naa, dog! En lille bitte Smule? Tror du ikke, jeg ved, hvad du betyder for mig? Hvad jeg skylder dig? Du har baaret dit, som jeg har baaret mit. Men skal det ikke ogsaa være saadan? Hun løfter sit Hoved en Kende og ser alvorlig paa ham. Han bøjer hendes Hoved ind til sig og klapper hendes Kind Er du saa glad?

FRU SKOVBY

Blot du er det —

SKOVBY

Men du?

FRU SKOVBY

Saa ved du jo ogsaa, at jeg er det.

De sidder lidt i Tavshed. Saa løfter han Hovedet og ser paa hende. Klapper saa hendes Kind. Ser hen mod Baggrunden, hvor Billederne staar. Siger saa pludselig

SKOVBY

Anna —

FRU SKOVBY

Ja —?

SKOVBY

Kan du huske den Dag, jeg maledes paa dit Billede?

FRU SKOVBY

Vil du male paa det nu?

SKOVBY

Nej, nej — det er noget andet. Noget jeg sletikke ved, om du vil synes om, jeg ved det ikke. Men det er dét, Anna, der gør mig glad og trist og umedgørlig, fordi jeg snart synes, det er ingenting, og snart at det er et Vidunder og alting igen er som det éngang var — lykkeligt — lykkeligt —! Hvorfor tager du Haanden bort?

FRU SKOVBY

Tager jeg Haanden bort —

SKOVBY

Lykkeligt, Anna ...

Tavshed. Saa siger han

— — — I ved ikke, hvad det vil sige. I kan smile deraf, og det gør ogsaa de, der kan se, at en Kunstner er et Menneske som alle andre — spiser, drikker og sover, maaske lidt mere, maaske lidt mindre end andre. Han lever som andre, bruger Penge, hvis han har nogle, har Kone og Barn og tager med Madkurv i Skoven — hvis han har Tid. Sommetider er han glad — oftere bedrøvet — ganske som alle andre. —

Men der er ét Sted, hvor han ikke lever som alle andre. I hans Værksted, i hans Hjerte — kald det, hvad du vil. Der lever han ene med sig selv og for sig selv — ene og dog lykkelig — lænkebundet af sit Arbejde og dog fri. Dér lever han ikke som de andre for at redde Sit ud af det fælles Rov og skærme det med Mure og Laase. Dér lytter han sig ind til Livets Tone, som drukner i Larmen, føler sig frem til Kilderne, som springer dybt under Skorpen, hvor andre bygger og boer. Og derinde er han Konge, den eneste fødte Konge, højt hævet over Partier og Orden og Vedtægt

— uangribelig, ukrænkelig, uansvarlig ogsaa, for andet end sin Kunst og dens Krav. Dét, der er nødvendigt for hans Kunst, det tager han uden at spørge om Forlov. Naar dén fordrer det, maa alting vige — Fred og Ro, Hus og Hjem — og dét maa ingen røre, ingen forstyrre — for det er Billeder, Syner og Drømme, som ingen anden kan drømme, og som han giver Livet tilbage — glødede — rensede lægger Haanden paa sit Bryst — her — her — —

Forstaar du mig saa, Anna?

FRU SKOVBY

Det tror jeg nok —

SKOVBY

At du ikke maa røre —

FRU SKOVBY

løfter sit Hoved, ser paa ham

SKOVBY

Ikke forstyrre —

FRU SKOVBY

Hvordan forstyrre —

SKOVBY

Ikke tænke —

FRU SKOVBY

Tænke hvad?

SKOVBY

rejser sig pludselig

Nu kunde jeg vise dig mit Billede! Da Fru Skovby for-
bavset og spørgende rejser sig Det jeg har siddet og talt om!
— Blot du nu vilde forstaa mig — —

Han gaar hurtig hen mod Baggrunden og giver sig i Lag med at tage et

Billede frem, der er gemt bag nogle andre. Han løfter det op. Da vender FRU SKOVBY sig pludselig bort og siger højt og hæftigt, idet hun sætter sig med Haanden for Øjnene

FRU SKOVBY

Jeg vil ikke se det!

Stilhed. SKOVBY sætter Billedet ned, staar længe og ser hen mod hende. Endelig siger

SKOVBY

Hvad mener du? Da hun stadig intet siger, sætter han Billedet ned og gaar langsomt hen imod hende Vil du ikke se det?

FRU SKOVBY

Nej.

SKOVBY

Hvorfor?

FRU SKOVBY

tier

SKOVBY

Hvorfor, spørger jeg?

FRU SKOVBY

tier stadig.

SKOVBY

med et Udbrud af Væmmelse

Aa —!

FRU SKOVBY

om imod ham

Saa sig mig, hvad det er jeg ikke maa røre og ikke maa forstyrre og ikke maa tænke! Du har siddet her og talt og talt og gjort mig ganske syg. Vil du mig noget, saa sig det, og er der noget, du trænger til at skjule —

SKOVBY

— skjule ..

FRU SKOVBY

— saa lad mig være udenfor.

SKOVBY

Hvad mener du?

FRU SKOVBY

Ja!

SKOVBY

Hvor alt er væmmeligt —!

FRU SKOVBY

Hvad er væmmeligt? Hvis du taler, saa jeg kan forstaa dig, saa svarer jeg dig, og saa er der ikke noget væmmeligt. Men jeg kan ikke taale at sidde og høre paa noget, som maaske fører mig ganske andre Steder hen, end det skulde —

SKOVBY

Ja!

FRU SKOVBY

Men saa sig det, sig det! Blot ikke alle de Ord — jeg kan ikke holde det ud, jeg ved ikke, hvad jeg skal sige, du gør mig gal, gal og syg og ond, ond!

SKOVBY

Tak. Det er nok. Gaa saa.

FRU SKOVBY

tager Lommetørklædet op af sin Taske, der ligger paa Divanen, bliver siddende

SKOVBY

Hører du ikke!

FRU SKOVBY

i Graad uden at svare

SKOVBY

helt hen

Hører — du — ikke!

FRU SKOVBY

Lad mig dog være —!

Kort Stilhed. Han gaar fra hende. Vender sig saa

SKOVBY

— — Jeg var henrykt. Ikke i mange Aar har jeg følt en saadan Glæde. Er det dét, du ikke kan taale? Jeg sagde dig det før, men du forstod det altsaa ikke: jeg er henrykt, henrykt, fordi jeg atter maler og føler det strømme igennem mit Hjærte. Men jeg kender dig, jeg vidste det. Du saa paa mig med dine kolde, mistænksomme Øjne —

FRU SKOVBY

Jeg mistænker ingen —

SKOVBY

Hvad da?

FRU SKOVBY

Jeg maa vide Besked!

SKOVBY

Besked?

FRU SKOVBY

Ja!

SKOVBY

Om hvad?

FRU SKOVBY

Det har jeg Ret til.

SKOVBY

Om hvad, om hvad, om hvad!

FRU SKOVBY

Om dig og mig.

SKOVBY

Om hvad med mig? Da hun ikke svarer Om hvad med mig?

Stilhed. Han vender sig saa pludselig fra hende med et haanligt Udbrud, gaar lidt, stanser, siger saa

SKOVBY

Jeg vidste det. Jeg kender dig. Derfor sagde jeg,

du ikke maatte røre. Derfor sagde jeg, du ikke maatte forstyrre. Jeg maler igen — forstaar du mig saa! I 14 Dage har jeg malet — ikke dig ganske vist. Og i samme 14 Dage har jeg mærket dig ved Nøglehullet, listende, lurende —

FRU SKOVBY

Det er ikke sandt —

SKOVBY

Aa, selvom du ikke var der —

FRU SKOVBY

rejser sig

Det er ikke sandt!

SKOVBY

— saa følte jeg det, som om du var der. Og du har vist mig, at jeg følte rigtig.

FRU SKOVBY

hen til ham

Se mig i Øjnene og sig, at det ikke er sandt — hører du!

SKOVBY

Aa—

FRU SKOVBY

Sig det!

SKOVBY

Slip mig!

FRU SKOVBY

Du skal se mig i Øjnene og sige det!

SKOVBY

smider hende fra sig, saa hun tumler over mod Divanen

Slip mig for Satan!

FRU SKOVBY

rasende

Tølper!

SKOVBY gaar hen mod Vinduet, rettende paa sin Frakke og sit Slips. Da han intet hører henne fra Divanen, hvor hun sidder lukket og sammenbidt, vender han sig og ser hen imod hende, gaar op mod Baggrunden under et højt Udbrud. Deroppe vender han sig atter, bliver optaget af noget i hendes bøjede Stilling, tager forsigtig en Skitsebog fra et lille Bord og kradser hurtig en Tegning af hende op deri. Da bøjer hun sig pludselig og med et forpint Udtryk kaster hun sig ned over Divanen. Han ser op, staar lidt, hans Udtryk skifter. Saa med et smider han Bogen hen paa Bordet, løber hen og kaster sig ned foran hende og lægger sit Hoved tungt i hendes Skød uden et Ord. Hun bliver liggende i samme Stilling, saa søger han uden at løfte Ansigtet, hendes Haand, faar den fat og trækker den ind mod sit Ansigt. Da løfter hun sin anden Haand og uden at se op lader hun den glide langsomt hen over hans Haar. Endelig siger hun

FRU SKOVBY

Hvorfor er vi saa onde mod hinanden — —

Han bliver liggende stille. Hun løfter sit Hoved, klapper atter hans Haar

FRU SKOVBY

Det er som — jeg ved ikke — aa, Knud —!

Hun brister pludselig i Graad. Han løfter sit Hoved, hun trykker det ind mod sit Bryst og bøjer sit Ansigt over hans Hoved, saa det hviler i hans Haar. Man hører hans Stemme beroligende ind i hendes Graad. Endelig løfter hun sit Hoved, tørrer sine Øjne, prøver et Smil, siger saa

Saa — nu græder vi ikke mere. Spørger heller ikke. Vi lader som ingenting — aa, Knud, hvad hjælper det — jo jo, vist hjælper det. Nu tænker vi ikke mere derpaa. Nu tager jeg med Rigmor i Skoven, og du bliver herhjemme, og du kan arbejde eller lade være, og jeg skal ikke gaa omkring og se paa dig med mine kolde Øjne — nej, nej — jeg ved godt, du ikke mente noget dermed — — de er maaske slet ikke saa kolde — — tror du — —?

Han lukker sine Øjne og lægger sit Hoved træt ind mod hendes Bryst

Saa — saa — er du lidt træt? Du kan jo hvile dig, mens vi er borte. Venter du nogen? Da han ryster paa Hovedet Jeg giver Pigen fri, saa er du ganske mut-

ters alene. Er du saa glad? Er der noget, du vil have? Jeg skal nok sætte lidt frem til dig ...

Hun tørrer sine Øjne, siger saa med et Smil Saa — nu er det forbi, og saa er det godt igen ... er det ikke? Tror du ikke, jeg forstaar dig? Tror du ikke, jeg er din bedste Ven? Er der noget du vil mig, kan du jo altid komme, men du maa ogsaa komme, Knud, ... nej, nej, lig du kun rolig ... du trykker mig sletikke. Hun bøjer sig ned og kysser hans Hoved — Jeg tænker ikke noget. Jeg elsker dig jo kun, min kæreste Ven. Jeg har jo kun dig og Barnet ... vi vil ikke være onde mod hinanden, skal vi love hinanden det ... ok ja — hvormange Gange har vi ikke lovet hinanden det samme? Hun løfter hans Hoved Men vi maa kunne se hinanden i Øjnene og stole paa hinanden ... ellers ved jeg ikke ... lover du mig dét?

SKOVBY nikker et Ja til Svar. Hun bøjer sig ned for at give ham et Kys. Idetsamme banker det paa Baggrundsdøren.

FRU SKOVBY

hviskende

Du venter jo ikke nogen?

SKOVBY

Nej —

FRU SKOVBY

Saa lad, som du ikke er hjemme.

De sidder lidt i samme Stilling. Saa banker det igen.

SKOVBY

rejser sig pludselig — nervøst

Hvem er dét?

WESTRUP

udenfor

Halloj, boy!

SKOVBY tørrer sig lettet over Panden. FRU SKOVBY løber hen mod

Døren til venstre, idet hun smilende ved en Haandbevægelse antyder, at SKOVBY skal faa WESTRUP til hurtig at forsvinde. SKOVBY nikker tilbage, idet hun forsvinder, og gaar hurtig hen og lukker op.

WESTRUP

staar derude

Er det rigtigt, hvad jeg hører?

SKOVBY

Kom dog ind —

WESTRUP

ind, lægger Hat og Malerkasse

Jeg hørte det lige nu.

SKOVBY

Hvad hørte du saa?

WESTRUP

At du har høvlet dem allesammen og bedt hele Banden med Falbe, Green og Malicen ryge og rejse — tager ham om Livet Er det rigtigt? Da Skovby trækker paa Skuldrene med et usikkert Smil Er det?

SKOVBY

tager pludselig WESTRUP om Livet, leende

Ja!

WESTRUP udstøder et højt Fryderaab og danser rundt.

Saa lader han sig dumpe ned paa Divanen, pustende og leende

WESTRUP

Hvordan kom det?

SKOVBY

Det ved jeg ikke.

WESTRUP

Hvad sagde du da?

SKOVBY

Det ved jeg ikke.

Henri Nathansen: Drømmen

WESTRUP

Hvad sagde da de andre?

SKOVBY

De gik.

WESTRUP

boltrer sig paa Divanen

De gik! Retter sig pludselig Sagde du, de havde Fedt-syge? Sagde du, at de var ligesaa blottede for Talent som en nyfødt Barnenumse? — Hvem var der? Falbe, Green og Malicen? Hvordan tog de det?

SKOVBY

leende

De gik, hører du.

WESTRUP

boltrer sig atter

De gik! — Hvor var det?

WESTRUP

peger paa Bordet

Dér.

WESTRUP

Her?

SKOVBY

Ja.

WESTRUP

Naar?

SKOVBY

Før.

WESTRUP

Idag?

SKOVBY

Ja.

WESTRUP

Gud Fader! Jeg vilde have givet en Formue for at have været tilstede — —

Stanser pludselig, rejser sig, gaar hen til Skovby Hør, gamle

Dreng, siden vi taler om Formue . . . rækker Haanden ud
 ... det var 10 Krus — jeg skylder dig 5 i Forvejen —

SKOVBY

10 —

WESTRUP

Giv mig saa hellere 15, saa er det lige 25 — det
 er lettere for dig at huske. Idet Skovby tager Portemonnaien
 frem Tag med!

SKOVBY

Hvorhen?

WESTRUP

Amager —

SKOVBY

rækker ham Pengene

Det kan jeg ikke.

WESTRUP

Jeg gir.

SKOVBY

Ja, Tak —

WESTRUP

Du glade Verden! Og saa siger man, at Livet ikke
 er dejligt! Solskin i lange Baner over alle Kaalhove-
 derne paa Amager. Penge paa Lommen, Farver og
 Lærred paa Kridt, fuldt op at bestille og ikke en Kæft,
 der vil købe —

Gaar op mod Baggrunden nynnende: Im wunderschönen Monat Mai . . .
 SKOVBY har urolig taget sit Ur frem, da stanser WESTRUP pludselig
 foran nogle nøgne Modelstudier deroppe, gaar lidt tilbage, saa frem, ud-
 bryder pludselig:

Skovby —!

SKOVBY

Ja —

WESTRUP

Naar har du lavet det dér?

SKOVBY

Nu.

WESTRUP

Jamen —!

SKOVBY

lidt urolig

Hvadfornoget —?

WESTRUP

hurtig hen til ham

Var jeg her ikke en Dag og saa en Kammerherre med rødt paa Tuden og Guld paa Bovserne? Er han ogsaa gaaet? Hvor har du faaet det dér fra — den — den — — kan ikke finde Ord, virrer med Haanden i Luften Skovby, gamle Dreng, hvad var det, jeg sagde den Dag? Sagde jeg, det var Daasemad, det du lavede? Ved du, hvad det er? Det er Ungdom, Far min, det er ... det er ... ja, hvad vil du have jeg skal sige!

SKOVBY

Sludder, Westrup —

WESTRUP

Ved Gud i Himlens højeste Rige!

SKOVBY har smilende vendt sit Ansigt bort, WESTRUP gaar hurtig hen mod Billederne, der er stillet med Forsiden ind mod Væggen

WESTRUP

Maa jeg selv have Lov at rave —?

SKOVBY

Værsgod.

WESTRUP staar ved det Billede, som SKOVBY før vilde vise sin Kone. Idetsamme aabnes Døren fra venstre, og FRU SKOVBY kommer paa-klædt ind. SKOVBY vil lige gaa hen imod hende, da WESTRUP pludselig løfter Billedet med et Beundringsraab og vender sig.

WESTRUP

Skovby —! Skovby stanser, Westrup ser Fru Skovby, gaar hurtig hen imod hende med Billedet, saa han staar mellem hende og Skovby

Har De set ...? Har De set ...? Stiller Billedet fra sig
mod en Stol Hvad gir De mig!

De staar ganske stille, betragtede Billedet. Den lille RIGMOR er kommen ind paaklædt, hun lister sig stille hen bag Moderen, ser paa Billedet og fra dette bekymret op paa Moderen. Der er stadig stille, Stilhedens Tryk staar malet i SKOVBYs og Konens Ansigter. Saa siger endelig

WESTRUP

— Hvor har han det fra? Den nøgne Ryg dér, som hun vender til, idet hun aabner for Morgensolen! Det er — det er — kan De ikke hjælpe mig, Fru Skovby!

FRU SKOVBY forsøger et Smil. WESTRUP tager Billedet, holder det op mod Lyset, stiller det paa en Stol længere henne i Lyset. Fru SKOVBY ser paa SKOVBY — et tungt, indtrængende Blik. Han smiler og rækker hende Haanden

SKOVBY

Skal I nu afsted?

FRU SKOVBY

Ja.

SKOVBY

Farvel, min Ven.

FRU SKOVBY

Farvel. — Farvel, Westrup.

WESTRUP
adspreidt

Farvel —

FRU SKOVBY gaar mod venstre. Rigmor følger.

SKOVBY

Farvel, Rigmor —

RIGMOR

Farvel —

SKOVBY

Kommer du ikke hen og siger Farvel til Far?

FRU SKOVBY

da RIGMOR nøler

Skynd dig nu.

RIGMOR gaar hen til Faderen. SKOVBY bøjer sig ned og vil kysse hende. RIGMOR rækker ham Kinden til Kys og gaar saa hurtig hen til Moderen, der venter i Døren. Begge ud, idet SKOVBY nikker Farvel. WESTRUP, der har drejet Ansigtet, som om han havde noget paa Hjærte, vender sig nu om imod SKOVBY med udbredte Arme

WESTRUP

Skovby —

SKOVBY

Ja —

WESTRUP

Se paa mig.

SKOVBY

Hvad skal jeg se?

WESTRUP

Kan du ikke se noget?

SKOVBY

Hvadfor noget?

WESTRUP

Naar du ser rigtig efter?

SKOVBY

Nej!

WESTRUP

hurtig hen, tager ham om Halsen

Skovby, er det ikke underligt med saadan noget? Jeg har ikke vidst det før nu ... ikke tydeligt ialtfald. Men nu da jeg saa dit Billede, saa gik det igennem mig. Du sagde mig det. — Skovby, gamle Dreng, kan du huske, naar vi i gamle Dage pludselig en Dag børstede vores Negle og tog ren Flip paa? — Nu maa du da for Fanden kunne se det!

SKOVBY

Hvilket?

WESTRUP

peger paa sin Flip

Den dér!

SKOVBY

brister i Latter

Høj Flip!

WESTRUP

Med Knæk, ja! — Lad være med det Grin —

SKOVBY

Jeg kan ikke —

WESTRUP

Jeg vil saa gjerne le med.

SKOVBY

Saa gør det.

WESTRUP

Jeg kan ikke —

SKOVBY

Hvorfor?

WESTRUP

For Flippen! — De ler begge som Dreng. Saa sætter Westrup sig hen paa Divanen ved Skovbys Side Hør nu ... vær nu et Øjeblik alvorlig. Der er ikke noget. Ikke noget af den Slags, som du tror. Der er ikke andet end paa dit Billede dér: noget ungt, der lukker op for Solen. Ved Gud, da jeg saa dit Billede, saa kunde jeg ikke andet, jeg maatte ud med Sproget —

SKOVBY

rejser sig

Westrup —

WESTRUP

Naa —?

SKOVBY

med et Smil

Westrup —

WESTRUP

Lad nu vær' —

SKOVBY

Du er forelsket!

WESTRUP

Tror du ellers jeg sad her med høj Flip og nybørstede Negle!

SKOVBY

er smilende stanset foran Billedet

Forelsket —!

WESTRUP

Ja, ja — hvis det nu var dig, der var det ...

SKOVBY'S Smil forsvinder. WESTRUP har rejst sig, gaar rolig hen til SKOVBY, lægger Armen om hans Skulder, siger saa

WESTRUP

— — Naar vi nu staar her og ser paa dit Billede, er det saa ikke altsammen som dengang vi var 20 Aar. Hvis det ikke lige var det, at jeg kan se dér i Spejlet paa vore graa Parykker, at der er gaaet de Par Aar ... da Skovby smiler ... de Par og tyve Aar, ja ... saa vilde jeg tro, at vi stod derude i Atelieret paa Fællevej og skamroste hinandens Mesterværker og var forelskede til op over Ørerne, mens den udødelige Vippe-Crillesen ...

Han brister pludselig i Latter, SKOVBY falder i med.

WESTRUP

Hold op — hold op!

SKOVBY

Hvorfor kaldte vi ham Vippe —?

WESTRUP

Ja, hvorfor kaldte vi ham Vippe —?

WESTRUP gaar et lille Slag, stanser foran SKOVBY'S Billede, ser paa ham, slaar sig pludselig med et Klask paa Panden og siger

Dét var sku mærkeligt ...!

SKOVBY

Hvad er mærkeligt?

WESTRUP

Da jeg stod foran dit Billede før, saa følte jeg — ja, det var som det sagde til mig: Jens Joakim Sørensen Westrup — du er forelsket! Nu da jeg staar her foran det igen — ja, kan du forklare mig det — den unge Pige, som staar der, mens Solen skyller ned over hendes nøgne Ryg — er det mig, der er fjollet, eller er det dig, der er det — men kan du ikke se, hvem det ligner —?

SKOVBY

Ligner —?

WESTRUP

En du har set en Gang —

SKOVBY

Jeg?

WESTRUP

Ja.

SKOVBY

Hvor?

WESTRUP

Her.

SKOVBY

Her?

WESTRUP

Ja —

Det ringer paa Hoveddøren, der tænkes til venstre ude paa Trappen. WESTRUP vender sig. SKOVBY, der har hørt det, bliver usikker staaende.

WESTRUP

Det ringede.

SKOVBY

Saa—aa?

Han bliver staaende, ser ubemærket paa sit Ur. Lidt efter ringer det igen, lidt stærkere.

WESTRUP

peger mod Baggrundsdøren

Skal du ikke lukke op?

SKOVBY

Jovist —

Han gaar nervøst et Par Skridt mod Baggrunden. Stanser saa pludselig og ser hen mod WESTRUP, der staar med Ryggen til ham og hænger Malerkassen over Skulderen, nynnende de første Strofer af: Im wunder-schönen Monat Mai. Saa drejer SKOVBY brat af og gaar hurtig ud til venstre. WESTRUP er gaaet hen foran Billedet og synger uvilkaarlig de to sidste Linier med stærkere Stemme. I det samme kommer SKOVBY ind igen og gaar hurtig med et usikkert Smil hen mod WESTRUP

SKOVBY

Du maa undskylde, men det er en Herre altsaa —

WESTRUP

optaget af Billedet

At du ikke kan se det!

SKOVBY

ryster paa Hovedet med sit usikre Smil

WESTRUP

tager ham om Halsen, hvisker sagte

Magda Sonne ... Da Skovby gør en uvilkaarlig Bevægelse Bøh! Hanker op i Malerkassen Og saa til Amager! Good bye, boy!

SKOVBY

følger ham til Dørs, lukker ham ud

Farvel ...

SKOVBY staar et Øjeblik, tørrer sin Pande. Lytter ved Døren, mens man hører WESTRUP forsvinde fløjtende ned ad Trapperne. Vil gaa mod venstre, men opdager Billedet, som WESTRUP har set paa, tager det og skjuler det mellem de andre. Gaar saa hurtig hen til venstre, lukker Døren op, vinker, sagte

Kom kun — han er gaaet.

MAGDA SONNE kommer forsigtigt ind, angst med Haanden mod Hjertet. De lister sammen hen mod Baggrundsdøren, lyttende. Man hører langt nede WESTRUPS Fløjten. Saa bliver der ganske stille.

MAGDA
aander ud

Aa —!

SKOVBY
lettet

Saa!

MAGDA

Sæt, han havde set mig.

SKOVBY

Naa ja —

MAGDA

Han aner ingenting.

SKOVBY

Hvad saa —

MAGDA

Hvad sagde De?

SKOVBY

At du var en Kammerherre, der skulde males.

MAGDA

Hvad sagde han saa?

SKOVBY

Han gik.

MAGDA

Herregud —

SKOVBY

Hvorfor siger du det saa —

MAGDA

Saa hvad?

SKOVBY

Hvorfor staar du dér og smiler og ryster paa Hovedet?

MAGDA

Det var blot noget, jeg kom til at tænke paa.

SKOVBY

Hvadfornoget?

MAGDA

Maa jeg ikke tænke?

SKOVBY

Du maa hverken tænke eller smile. Saa tror jeg, du gaar bagom mig med dine Tanker. — Var det ham, du tænkte paa?

MAGDA

nikker i Tanker

SKOVBY

Der ser du —

MAGDA

Hvad ser jeg?

SKOVBY

Aa —

MAGDA

Herregud — han sværmer lidt for mig.

SKOVBY

Saadan begynder det altid. — Og du?

MAGDA

trækker smilende paa Skuldrene

SKOVBY

En ung Pige paa 18 Aar, der ikke sværmer —

Han vil tage hendes Haand, hun smutter fra ham med en lille Latter, stanser med Haanden mod Munden.

SKOVBY

gaar derhen

Der er ingen hjemme.

MAGDA

Sletingen?

SKOVBY

Min Kone er i Skoven med Rigmor.

MAGDA

Hvorfor er De saa ikke med?

Han vil atter trække hende til sig, hun smutter atter leende bort.

SKOVBY

Er jeg da saa gammel?

MAGDA

vender sig, hæftig

Jeg kan ikke lide, at De altid spørger, om De er gammel. Man skulde tro, De selv følte det saadan.

Lille Pavse. Hun tager sin Trøje af. Han kommer hen og hjælper hende.

SKOVBY

Tak, fordi du kom. Hver Gang det ringede eller bankede, troede jeg det var dig.

MAGDA

Jeg sagde jo, jeg kom først ved Middagstid.

SKOVBY

Jeg har ventet dig fra imorges — —

Hun rækker ham Hatten med et varmt Smil. Han gaar med Tøjet op i Baggrunden nynnende. Hun sætter sig ved Bordet, ser hans Skitsebog, som ligger dér, stanser ved Billedet, han tegnede før. Han kommer nynnende hen bag hendes Stol og læner sit Hoved ind til hendes. Ser saa

Bogen, der ligger i hendes Skød.

SKOVBY

Det skal du ikke se paa. — Det er kun noget Krads-sammen.

MAGDA

Det er smukt. — Hvad skal det være?

SKOVBY

Det ved jeg ikke.

MAGDA

Hvorfor græder hun da?

SKOVBY

Det ved jeg ikke.

MAGDA

Hvorfor har De da tegnet det?

SKOVBY

lukker leende Bogen mellem hendes Hænder, tager den og kaster den
hen paa Bordet

Det ved jeg ikke! Hen ved Siden af hende — Lad mig nu
se paa dig. Det er saa længe siden jeg saa dig, synes
jeg.

MAGDA

Iaftes, ja.

SKOVBY

Det Øjeblik.

MAGDA

Kalder De det et Øjeblik?

SKOVBY

Ak, ja.

MAGDA

Jeg vilde ønske, at alt var Øjeblikke.

SKOVBY

Hvordan?

MAGDA

rejser sig og gaar fra ham

Aa —!

SKOVBY

Og hvad saa?

MAGDA

Forbi!

SKOVBY

Ja, du er 18 Aar —

MAGDA

Ja, Gudskelov! Vender sig pludselig om imod ham Skal vi
saa arbejde?

SKOVBY

staar lidt, siger saa

... Magda — der er sket noget idag. Jeg stod før her ved dette Bord. Rundt omkring mig sad Menesker, som jeg foragter. De Gamle, som én Gang spærrede for mig, og som jeg nu sidder imellem og nu spærrer for dig. Der var Tale om de Penge, som ogsaa du søgte — nej, du fik dem ikke, men det var slet ikke det. Men jeg følte med ét, som om jeg var blandt Trolde, som om noget stod paa Spil, mit Væsen, mit Liv. — Saa rejste jeg mig og nævnede dig.

MAGDA

nærmer sig

Mig?

SKOVBY

Det var ikke det, at jeg nævnede dig, skønt jeg følte det som et Suk af Befrielse. Lad dem sladre i Krogene og smile. Det var det, jeg følte, mens jeg talte, ikke om dig, jeg ved ikke om hvad — men mange Aars Skuffelser og Nag og Anger aandede jeg befriet ud, mens jeg kun tænkte paa dig. Det var min Kærlighedserklæring, ikke saa meget til noget bestemt som til en Ungdom, der var forbi, og som jeg følte vende tilbage. Jeg saa i et Nu Livet med friske Sanser. Det kom altsammen tilbage, Troen fra min Ungdom, Glæden fra min Ungdom .. Livets evige Glæde ...

MAGDA nærmer sig atter, stanser. Saa gaar han hurtig hen til hende.

SKOVBY

Forstaar du, Magda, dét er du for mig .. Glæden fra min Ungdom ... Livets evige Glæde. Husker du, jeg sagde en Dag: du er nødvendig for mig. Du forstod det ikke — var du kun nødvendig? Husker du den Dag, du stod her første Gang — tænker jeg nu derpaa, saa ved jeg ikke, om det var en Drøm — jeg ser dig som en Drøm, mens Livet udenom

mig forsvinder. Forsvandt du selv en skønne Dag, vilde jeg maaske tro, at du aldrig havde været. Forstaar du mig saa?

MAGDA

sætter sig paa Divanen

Jeg ved ikke —

SKOVBY

Hvilket?

MAGDA

Jeg forstaar ikke —

SKOVBY

Hvad forstaar du ikke?

MAGDA

Jeg kan ikke sige det —

SKOVBY

Sig det.

MAGDA

— — De boer jo her, De lever her. Jeg synes ikke — jeg forstaar ikke — Hvad er saa jeg? Hvad vil De saa mig?

I sin Hæftighed vil hun rejse sig. Han sætter sig hurtig ned ved hendes Side og griber hendes Hænder for at holde hende fast

SKOVBY

bøjet over hende

Magda —

MAGDA

Nej, nej —

SKOVBY

Magda —

Hun maa støtte for sig, da han bøjer hende tilbage. Hun kommer derved til at skubbe til FRU SKOVBY'S Taske, der ligger paa Divanen, saa den falder paa Gulvet, klirrende af Penge og Nøgler. Hun rejser sig pludselig med et lille Skrig.

MAGDA

Hvad var det?

SKOVBY

En Taske.

MAGDA

Hvis er den Taske?

SKOVBY

Min Kones.

MAGDA gaar et Par Skridt med et Udbrud af Uhygge. Saa vender hun sig pludselig

MAGDA

Lad os saa arbejde!

SKOVBY

Jeg kan ikke —

MAGDA

I den første Tid kunde vi arbejde fra Morgen til Aften.

SKOVBY

Forstaar du mig da ikke? Hvad er det nu for mig — mit Arbejde, min Kunst, alt det paa den anden Side. Livet er det eneste —

MAGDA

De skal arbejde. Det er derfor jeg er her.

SKOVBY

Ikke for andet?

MAGDA

Hvad ved jeg? Jeg var lykkelig, naar vi sad her. Jeg havde en Gang drømt om at sidde her og lære af Dem. Nu var jeg her. De sagde, jeg var nødvendig for Dem. Jeg troede det betød noget . . . da han smiler: betød . . . ja, ja, at jeg betød noget for Deres Kunst, og jeg glemte mig selv og mit eget for Deres.

SKOVBY

tager hendes Haand, siger stille

Jeg kan ikke mere arbejde, naar du er her.

Henri Nathansen: Drømmen

MAGDA

Saa gaar jeg.

SKOVBY

holder hende fast

Du bliver!

MAGDA

brister i Graad, synker ned for hans Fødder

Nej — — nej — —

SKOVBY

Magda — — Magda — — jeg har glædet mig til du kom, mit Barn, mit elskede Barn. Du skal ikke spørge, du skal ikke tænke — Livet giver kun triste Svar, og du er min eneste Glæde. Ja, jeg siger dig det, du maa gjerne vide det: her er lukket, stænget for Solen. Her er ensomt som i Graven. Jeg sidder her, naar du gaar, som en Fange, jeg bryder min Hjerne for at finde Vej ud, bort — mit Haar bliver graat, min Kunst bliver graa, gammel og graa. — Saa stod du en Dag her i min Stue. Alt var Solskin, du straaede i Solen. Forstaar du saa, Magda, at du er nødvendig for mig. Jeg synker, synker. Jeg er ensom, forladt af Guder og Mennesker, naar du gaar. Jeg lukker min Dør for evig og synker ned i Tavshed og Glemsel og kender ingen og ser ingenting — kun en Skygge, der langsomt dør ... med en Haandbevægelse ... langsomt dør.

MAGDA

Kæreste —

SKOVBY

Elskede Barn — forstaar du mig saa?

MAGDA

hulkende

Ja, ja —

SKOVBY

Elskede —

MAGDA

Det maa De ikke sige.

SKOVBY

Sig du det en Gang.

MAGDA

Det kan jeg ikke —

SKOVBY

En eneste Gang —

MAGDA

skjuler sit Ansigt

Jeg kan ikke —

SKOVBY

En eneste —

MAGDA

Elskede —

Kort Stilhed. Saa trækker hun sig pludselig ud af hans Arme, rejser sig
i et Sæt og ser hen mod Døren til venstre.

SKOVBY

smilende

Hvad er der?

MAGDA

ser stadig hen mod Døren, gør en Bevægelse med Haanden til Tegn paa,
at han skal tie.

SKOVBY

rejser sig

Hvad er der? Han gaar hen mod Døren, aabner den paa vid
Gab, vender sig leende **Dér ser du!**

Idet han atter vender tilbage, gaar hun hurtig hen imod ham, lægger sig
ind til ham og siger

MAGDA

Jeg er angst. Jeg kan ikke taale det. Det før med
Westrup og mange mange Gange her og alt det, vi
maa skjule og lyve os fra. Jeg synes, alting lurur paa

os — blot Tasken dér, der faldt — og jeg kan ingenting, og vi kan begge ingenting, saa længe vi er her. Og naar saa først Sladderen begynder at løbe — hvad saa med Dem — her — og ude omkring. Kan De huske, vi talte om det dén Dag, jeg søgte de Penge. Vi vilde rejse. Da lo jeg. Men nu? Lad os rejse, rejse — bort — langt langt bort, saa vi er ene.

SKOVBY

Vi er jo ene —

MAGDA

Nu maa De ikke le —

SKOVBY

Nu er vi det da.

MAGDA

Jeg ved jo aldrig, hvem der kan staa bag Døren —

SKOVBY

Det saa du jo —

MAGDA

Eller hvem der kan komme paa Trappen —

SKOVBY

Der kan ingen komme. Saa ... saa ... hvor dit Hjerte banker. Her er jo ingen. Jeg lukker ingen ind. Kan du høre, hvor her er stille. — Magda, kan du huske den første Gang, du stod her — som om du steg op af Havet — og jeg maledede dig. Kan du huske? Det var som et Syn ... som i Drømme. Nu er du her, jeg holder dig her hun vil trække sig ud af hans Arme, han holder hende fast ... fanget ... fanget ...

MAGDA

Nej, nej —

SKOVBY

Nu skal du —

MAGDA

Nej —

SKOVBY

Hører du —

MAGDA

Ikke her —

SKOVBY

Du skal —

MAGDA

Ikke her —!

SKOVBY

Magda —

I det samme han bøjer hende ned over Divanen, vrister hun sig med en lynsnar Kraftanspændelse fri. Han vil gribe hende. Da pludselig løfter hun forfærdet Haanden, og idet hun stirrer hen mod Baggrundsdøren, stivnet i sin halvt liggende Stilling, hvisker hun

MAGDA

Hysss — —!

Dødsstille. Man hører Trin, der nærmer sig op ad Trappen. De bliver begge staaende i samme Stilling, ser begge hen mod Døren. Nu er Trinene helt oppe. Da banker det sagte paa Døren, hun løfter i Skræk sin Haand op for Munden. De staar ganske stille. Saa banker det igen. Stilhed. Saa hører de pludselig Trinene bevæge sig hen mod den anden Indgangsdør til venstre paa Trappen. Man hører en Nøgle blive stukket i Laasen derude, en Dør blive aabnet og smækket i —

Da griber SKOVBY i et Sæt hendes Hat og Trøje og kaster det ind bag Skærmbordet. Giver et hæftigt ilsomt Tegn til MAGDA om selv at løbe ind bag det. Hun ser et Nu forfærdet paa ham. Saa løber hun derind. Saa, i et Spring, kaster SKOVBY sig paa Divanen og lægger sig, som om han sov tungt og trygt. Et Øjebliks Stilhed. Saa aabnes ganske sagte og langsomt Døren, og FRU SKOVBY kommer ind. Hun faar Øje paa ham, smiler, idet hun lykkelig løfter Haanden mod sit Bryst. Saa gaar hun listende ind, ledende efter sin Taske. Opdager den ved Siden af Divanen, undrer sig et Øjeblik over, at den ligger paa Gulvet, tager den op, leder efter sin Portemonnaie, finder den. Bøjer sig over ham, trækker Tæppet lidt om ham. Gaar saa listende ud, stille som hun kom, vender sig i Døren med et Smil hen imod ham.

TREDJE AKT

Samme Scene.

Det er tidlig Aften, endnu ganske lyst. Der er dækket ved Bordet. RIGMOR sidder i Sofaen og syer. FRU SKOVBY staar ved Vinduet og læser i et Brev.

Idet Tæppet gaar op, kommer PIGEN ind fra venstre med Smør, Brød, etc., som hun sætter paa Bordet. FRU SKOVBY gemmer Brevet paa sit Bryst.

FRU SKOVBY

Saa kan De godt gaa, Marie. Jeg skal nok selv sørge for Theen.

FRU SKOVBY gaar hen mod Bordet.

RIGMOR

Jeg er saa sulten, Mor.

FRU SKOVBY

Nu maa du vente, til Far kommer.

Idet PIGEN gaar, ringer Telefonen inde til venstre

FRU SKOVBY

Vil De høre, Marie — —

Man hører Pigen tale: Nej, Professoren er ikke hjemme. — Det varer vist ikke saa længe. Der ringes af, Pigen ind.

FRU SKOVBY

Hvem var det?

PIGEN

Det var dén Dame, der spurgte efter Professoren —

FRU SKOVBY

Ja, det er godt —

PIGEN

Godnat.

FRU SKOVBY

Godnat.

Pavse.

RIGMOR

Mor —

FRU SKOVBY

Ja?

RIGMOR

Jeg er saa sulten. Idet Fru Skovby tager et Stykke Fransk-
brød Jeg vil hellere have Rugbrød.

FRU SKOVBY

Nu spiser du, hvad du faar.

RIGMOR

Jeg maa heller aldrig mere faa noget.

FRU SKOVBY

Hvad siger du?

RIGMOR

Ingenting.

FRU SKOVBY

lægger Franskbrødet paa sin Tallerken, smører et Stykke Rugbrød,
rækker RIGMOR det

Er du saa tilfreds?

RIGMOR

Ja —

FRU SKOVBY

Tak.

retter

RIGMOR

spiser lidt, siger saa

Hvor tror du, Far er henne?

FRU SKOVBY

Far er vist ude for at skaffe nogle Penge. Han sagde, at han maaske rejser nogen Tid.

RIGMOR

Hvorhen?

FRU SKOVBY

Ud for at male vel.

RIGMOR

Skal vi ogsaa —?

FRU SKOVBY

Det tror jeg ikke.

RIGMOR

Det plejer vi jo altid ellers.

FRU SKOVBY

Far trænger til at være ene, siger han.

RIGMOR

Hvorfor gør han det?

FRU SKOVBY

Spørg ikke saa dumt, Rigmor.

RIGMOR

Det spurgte du jo selv Far om til Middag.

FRU SKOVBY

Smaa Børn er ikke næsvise.

RIGMOR

Er dét nu at være næsvis — —?

FRU SKOVBY

Tag de Arme ned af Bordet, Rigmor!

RIGMOR tager mut Armene ned. Taber i det samme Brødet paa Gulvet.

FRU SKOVBY

slaar hende hæftigt over Hænderne

Se dog paa, hvad du har mellem Hænder!

RIGMOR samler Brødet op, lægger det paa sin Tallerken, græder stille, snøftende. FRU SKOVBY har rejst sig og gaar utaalmodig omkring.
Stanser.

FRU SKOVBY

Saa Rigmor, hold saa op —

RIGMOR snøfter stadig, dæmpet. Lidt efter gaar FRU SKOVBY hen til hende

FRU SKOVBY

Saa, Rigmor — min egen lille Pige. Nu tørrer vi de smaa Øjne — saadan. Mor har det ikke rigtig godt, og saa ved du, jeg ikke kan taale alle dine Spørgsmaal. Vil du heller have din The og i Seng? Rigmor ryster energisk paa Hovedet Vil du hellere drikke den sammen med mig og Far? Rigmor nikker kraftigt Er det saa godt igen, min Skat? Holder du lidt af Mor? Naar Far nu kommer hjem med Penge, saa skal vi to gaa ud imorgen og købe den ny Hat, vi saa paa forleden —

RIGMOR

pludselig straalende

Den med de blaa Fjer!

FRU SKOVBY

Ja.

RIGMOR

Men saa faar jeg den ogsaa.

FRU SKOVBY

Naar Mor lover dig noget, saa faar du det. Da Rigmor mumler Hvad siger du?

RIGMOR

Du lovede mig den rigtignok ogsaa forleden. Men jeg fik den bare ikke.

FRU SKOVBY

Da havde Far ingen Penge.

RIGMOR

rejser sig pludselig. Lytter — man hører Trin paa Trappen.

Der er Far!

FRU SKOVBY tager Bakken og gaar hurtig ud til venstre. RIGMOR aabner Baggrundsdøren, løber hen til Trappegælænderet og raaber ned

RIGMOR

Er det dig, Far?

MAGDA

nedefra

Det er mig.

RIGMOR gaar slukøret ind igen. Lidt efter kommer MAGDA op ad Trappen, ind, lukker Døren.

MAGDA

Er Far ikke hjemme?

RIGMOR

Nej.

MAGDA

Sidder du her alene?

RIGMOR

Nej, Mor er her.

MAGDA

ser sig om, siger saa

Vil du ikke sige Goddag til mig?

RIGMOR

Goddag —

MAGDA

Kom pænt hen og sig Goddag.

RIGMOR

gaar hen, stanser et Par Skridt fra hende

Goddag —

MAGDA

Er vi ikke gode Venner —?

MAGDA vil kysse hende. RIGMOR vrider sig. I det samme kommer FRU SKOVBY ind fra venstre med Kopper, stanser da hun ser MAGDA, som uvilkaarlig slipper RIGMOR.

MAGDA

— — Pigen mente, at Professoren kom straks.

FRU SKOVBY siger intet, gaar hen til Bordet med Theen, sætter den. RIGMOR er ogsaa gaaet derhen og har sat sig.

MAGDA

lidt efter

Jeg maa maaske vente —?

FRU SKOVBY

Værsgod.

Lille Pavse.

FRU SKOVBY

Vil du have et Stykke Brød til, Rigmor?

RIGMOR

Ja. Da Fru Skovby ser op Tak.

FRU SKOVBY sætter sig, tager et Stykke Franskbrød fra Bakken.

RIGMOR

Rugbrød —

FRU SKOVBY bytter, smører. MAGDA bliver staaende, ser derhen.

RIGMOR

Og lidt Ost paa, Mor —

FRU SKOVBY skærer, rækker det til RIGMOR. Stilhed.

MAGDA

mod Ateliervinduet

Hvor her er smukt paa denne Tid —

FRU SKOVBY

Aa, ja.

MAGDA

Lyset er saa henrivende — —

Pavse.

MAGDA

Tror Fruen, det varer længe?

FRU SKOVBY

Det kan jeg ikke sige.

MAGDA

Fruen ved maaske ikke, naar Professoren kommer.

FRU SKOVBY

Nej.

MAGDA

Fruen ved hellerikke, hvor Deres Mand er, saa jeg maaske —

FRU SKOVBY

Nej.

Stilhed. MAGDA ser lidt paa FRU SKOVBY. FRU SKOVBY skænker et Glas Vand, man hører Glasset klirre ganske svagt mod Karaflen. Kort Stilhed. Saa gaar FRU SKOVBY hen til RIGMOR og siger stille

FRU SKOVBY

Sæt dig lidt ind paa dit Værelse med din Mad, Rigmor, til Far kommer.

RIGMOR

Hvorfor?

FRU SKOVBY

Gaa saa pænt.

RIGMOR

Aa — —

RIGMOR rejser sig langsomt, gaar nølende med sin Tallerken. Da hun lukker Døren efter sig, vender MAGDA sig om mod FRU SKOVBY.

MAGDA

Jeg tror saa hellere, jeg vil komme igen.

FRU SKOVBY

Jeg vilde gjerne tale med Dem.

MAGDA

Med mig?

FRU SKOVBY

Hvis De har Tid. Da Magda ser paa sit Ur Kun et Øjeblik.

MAGDA bliver staaende, gemmer Uret, svarer ikke.

FRU SKOVBY

Vil De ikke tage Plads?

MAGDA

Tak, jeg staar godt.

FRU SKOVBY

Undskyld, at jeg sætter mig — —

MAGDA bøjer svagt sit Hoved til Svar. FRU SKOVBY sætter sig, hun støtter Albuerne mod Knæet og skjuler Ansigtet i sine Hænder. Sidder et Øjeblik, siger saa

FRU SKOVBY

De maa undskylde, men jeg ved ikke ... der er saa meget ... og det er saa svært ... løfter Ansigtet med lukkede Øjne ... men ... sidder lidt, aabner saa pludselig Øjnene og retter sig med en Antydning af et Smil Saa!

Vil De ikke komme lidt nærmere. Magda gaar et Par Skridt Vi er jo ikke Fjender, vel? Sæt Dem, blot et Øjeblik. Magda sætter sig paa Divanen Tak.

Vil De love mig en Ting?

MAGDA

løfter Hovedet.

FRU SKOVBY

Ikke at tale til nogen om dette her.

MAGDA nikker tavs. Kort Stilhed.

FRU SKOVBY

De kan sige, at jeg ikke har nogen Ret. Det har jeg maaske heller ikke. De har maaske kunnet mærke paa mig — ikke? — naa ja, det er jo ogsaa saa ligegyldigt. De er ung og kan gøre, hvad De vil. Men jeg gaar jo herhjemme — jeg har jo ikke andet, og det har jeg søgt at holde sammen paa igennem mange mange Aar . . . tager sig til Hovedet . . . aa nej, det var jo slet ikke dét . . .

Rejser sig pludselig Jeg elsker mit Hjem! Ja, De ser paa mig, men det maa De vide for at forstaa mig. De kunde jo tro, at det var her som saa ofte, men det er det ikke — jeg er lykkelig, og min Mand er det, det ved jeg, som Mænd er det og en Kunstner — —

Hun gaar hurtig hen til MAGDA, siger saa Vil De svare mig ærligt? Da Magda rejser sig Jeg spørger Dem netop, fordi jeg ikke kan gaa Bagveje. — Ganske ærligt?

MAGDA

Ja, hvis jeg kan! Jeg kan jo ikke vide — aner jo ikke —

FRU SKOVBY

Skjuler De noget for mig?

MAGDA

Om jeg — —!

FRU SKOVBY ser roligt paa hende, nikker. MAGDA forsøger at le, saa skifter hendes Ansigt til et Udtryk af overbærende Medlidenhed

MAGDA

Jeg ved virkelig ikke — gaar lidt, vender sig saa mod Fru Skovby De spørger mig pludselig, om jeg ... ja, hvad vil De have, jeg skal svare? Om jeg skjuler ...? Jeg

kommer her tilfældig en Dag for at tale med Deres Mand. Jeg har beundret ham fra mine alleryngste Pige-dage, jeg beundrer ham den Dag idag. Ja, hvad mere vil De have, jeg skal sige?

FRU SKOVBY

Sandheden.

MAGDA

Sandheden?

FRU SKOVBY

nikker tavs

MAGDA

Jeg siger Dem jo —!

FRU SKOVBY

ryster paa sit Hoved

MAGDA

Naar jeg siger det

FRU SKOVBY

ryster atter tavs paa Hovedet

MAGDA

Det er dog for galt, at De beder mig svare Dem —

FRU SKOVBY

Ærligt, ja —

MAGDA

Ja, og naar jeg saa svarer Dem ærligt —

FRU SKOVBY

Ganske ærligt —

MAGDA

vender sig pludselig

Jeg tror hellere jeg maa gaa —

FRU SKOVBY

De maa blive!

MAGDA stanser uvilkaarlig. Kort Stilhed.

FRU SKOVBY

sætter sig

Lad os tage det lidt roligt, nu da vi er et Øjeblik alene. Jeg lovede mig selv, at jeg vilde tale med Dem den første Dag vi tilfældig traf hinanden. De synes, det er uhørt, ikke? Jeg begriber heller ikke, hvordan jeg kan det. Men der er saa meget, som man ikke forstaar, før man bliver nødt dertil — —

MAGDA

staar stiv og stum

FRU SKOVBY

Jeg saa Dem jo den første Dag, De kom ind ad Døren dér. Jeg har set saa meget — tror De ikke? De er et Barn og véd ingenting. Ja, De smiler, men det viser jo netop, at De ingenting véd. Livet er ikke Solskin. Med et træet Smil Ikke altid.

Hun rejser sig pludselig Kan De saa forstaa mig! Syntes De kun det er tarveligt, at jeg spørger Dem? Ved De, hvad det vil sige at elske et Menneske over alt paa Jorden og saa ikke vide — — eller — —. Jeg har gaaet her i de sidste 15 Aar, søgt at dække, søgt at skjule ... jeg vilde have Orden, jeg kunde ikke taale Laan og Løgn og det evige Rod. Saa lykkedes det mig endelig, endelig at faa det værste fra Haanden. Og saa kom det pludselig, altsammen, som fra Himlen, alt det, vi havde ønsket og haabet i alle de Aar ... Salg og Bestillinger og den Slags — aa, De ved ikke, hvad det vil sige! —

Ok nej, det forstaar De ikke, det kan jeg se paa Deres Ansigt. Det er ikke det lykkeligste i Livet — vel? Men denne Kamp for Brødet, det var nu min Indsats — jeg havde jo ikke andre Evner end det, jeg

kunde skaffe med disse to Hænder af Fred og Ro og Hjemmet her for ham og min lille Pige. Men nu er det pludselig igen forbi — han faar ikke noget gjort — og vi skal jo leve — og jeg hører saameget fra saamange **Kanter** — —

Hun gaar pludselig hen imod Magda Sig mig saa — hvad vil De her?

MAGDA

Hvad jeg vil?

FRU SKOVBY

Ja.

MAGDA

Det ved De jo. Jeg maler.

FRU SKOVBY

Hvorfor siger De: jeg maler?

MAGDA

Naa ja saa: vi maler. Da Fru Skovby smilende nikker Eller han maler. Da Fru Skovby bliver ved med at smile Han maler mig, hvis det er det, De vil vide.

FRU SKOVBY

Det ved jeg.

MAGDA

Naa ja.

FRU SKOVBY

Min Mand har vist mig det.

MAGDA

Det er ikke sandt.

FRU SKOVBY

Er det ikke sandt?

MAGDA

At han har vist Dem det . . . ryster paa Hovedet

Henri Nathansen: Drømmen

FRU SKOVBY

Jeg siger Dem jo —! Hvorfor dog ikke? Maatte jeg ikke se det? Magda gaar smilende fra hende Dét, at De staar dér paa Billedet, som De staar — tror De da virkelig, jeg bryder mig derom? Der er mange mange andre, som er kommet og gaaet igennem de samme Døre, ind ad den ene og ud ad den anden, hvad tror De ikke, jeg har set, og ved hvor lidt det betyder —

MAGDA

De ved!

FRU SKOVBY

Aa Gud, Barn —

MAGDA

gaar smilende omkring

Aa Gud, ja —

FRU SKOVBY

Tror De, De er den eneste, der har staaet for ham som dér —

MAGDA

gaar stadig omkring

Aa, ja —

FRU SKOVBY

Jeg har selv staaet for ham — ofte — ofte —

MAGDA

smilende

Ja, ja —

FRU SKOVBY

Hvad tror De, det siger — et Øjeblik, og saa glemt.

MAGDA

vender sig pludselig, straalende, med Hænderne paa sit Bryst
Jeg er nødvendig for ham!

FRU SKOVBY

ler

Aa Gud —

MAGDA

Ja, ja —

FRU SKOVBY

Alt hvad han siger, det tror De vel paa?

MAGDA

Livets evige Glæde — —

FRU SKOVBY holder pludselig op med at le og vender sig om imod
MAGDA. MAGDA føler Stilheden og vender sig i det samme.

FRU SKOVBY

Det har han ikke sagt!

MAGDA

... Livets evige Glæde, det sagde han! Her er ensomt, sagde han — som i Graven. Jeg lever her i et Fængsel, kender ingen, ser ingenting og er ingenting, kun en Skygge, der dør da Fru Skovby skjuler sit Ansigt i sine Hænder ... ja, ja, det sagde han ... som en Skygge, der langsomt dør.

FRU SKOVBY

De har taget ham fra mig!

MAGDA

ryster paa sit Hoved

FRU SKOVBY

De har taget ham fra mig!

MAGDA

Jeg har ingenting taget.

FRU SKOVBY

Mit, mit — mit Hjem, mit Liv har De taget! Hvad er da dét, her hvor vi staar? Hvad er da jeg? Er jeg

ingenting? Hvorfor skjulte De det saa, naar det ikke var mit, og jeg ingenting var. Hvis De gaar ind og tager en Ting, som er min — hvad saa? Og saa her — alt hvad jeg har — det eneste, eneste jeg har — —

FRU SKOVBY kaster sig pludselig ned over Divanen med Hovedet i Puderne, saa man kun ganske svagt hører hendes Graad

Knud — Knud — —

MAGDA gaar forpint rundt i Værelset, stanser, ser paa hende, gaar igen.
Endelig løfter FRU SKOVBY sit Ansigt

FRU SKOVBY

Saa — saa — nu skal jeg — — blot et Øjeblik, Saa ... Hun sidder lidt, mens Graaden stilner. Saa rejser hun sig pludselig og gaar hurtigt hen til Magda

FRU SKOVBY

Rejs, rejs — ja, jeg beder Dem derom. Jeg skal ikke spørge, nu ved jeg det jo — — det er saa tungt, men det er meget bedre. Rejs, hører De! De beundrer ham da Magda løfter sit Hoved ja, ja — De er nødvendig for ham, som De siger, tro det blot, Barn, men rejs, rejs! — Sagde han, at her var som et Fængsel ... hvor kan han nænne ... som en Skygge, der ... der hvadfor noget?

MAGDA

... der langsomt dør.

FRU SKOVBY

Knud — Knud — —

Hun har lukket sine Øjne i Smærte, nu aabner hun dem igen og vender sig om mod MAGDA

FRU SKOVBY

Kan De forstaa mig? Jeg er jo et Menneske som De og tigger og beder Dem. Jeg burde skamme mig — ikke? — dybt, dybt, men jeg kan det ikke, jeg beder for noget, som De ikke forstaar —

MAGDA

Tror De ikke, jeg forstaar?

FRU SKOVBY

Elsker De, elsker, elsker De ham —!

MAGDA

bøjer sit Hoved

FRU SKOVBY

Jeg elsker ham —

Idetsamme aabner RIGMOR forsigtigt Døren henne til venstre. FRU
SKOVBY vender sig

RIGMOR

Maa jeg saa komme ind, Mor?

FRU SKOVBY

Du hørte, du maatte vente, til Far kommer.

RIGMOR

Jamen, jeg er færdig med min Ostemad for længe siden.

FRU SKOVBY

Gaa saa —

RIGMOR

Jeg skal sidde ganske stille.

FRU SKOVBY

Gaa saa, Rigmor.

RIGMOR

idet hun forsvinder og langsomt lukker Døren

Aa, hvorfor — —

FRU SKOVBY

gaar saa hurtig hen til MAGDA

Saa — — saa — — De maa ikke græde. Jeg synes,

De er et Barn — jeg kunde jo være Deres Moder.
 Sætter sig ved Siden af hende Maa jeg tale med Dem saadan?
 Vil De høre lidt paa mig?

— — — — —

De tror, De elsker ham — — ja, jeg ved, det er dumt at sige det saadan, men — —. Kunde De gaa Dag efter Dag i Stuerne her, Aar ud og Aar ind, passe paa hver en Lyd, tænke paa alle de tusind Smaating, som kun er én Dag af saamange andre. Ja, det er ikke det, vi drømmer om — jeg har selv ogsaa en Gang drømt, det samme som De maaske, men Livet er ikke Drømme, og jeg ved ikke, om jeg vilde bytte. — De er Kunstner, De elsker hans Kunst ... hans Kunst, hvad tror De, jeg bryder mig om dén! Ja, De ser paa mig, det er jo hellerikke saadan ment, men til syvende og sidst —! Blev han forhaanet og forfulgt, Dag efter Dag i mange mange Aar — Venner faldt fra, aa Gud, hvem er Venner — alting faldt fra, der var ikke andet tilbage end indenfor Væggene her — kunde De saa staa imod, hjælpe ham over det og holde Modet oppe, selvom De maaske ikke mere troede derpaa. — Jeg har fulgt ham gennem disse mange Aar — jeg siger ikke, at jeg har været dét for ham, som jeg lige sagde — men jeg har elsket ham højest, det ved jeg, naar alle andre var imod ham, for saa kom han til mig, og saa var vi ikke andre end os to. De er ung, og De ved ingenting — ja, før smilte De, da jeg sagde det, det maa De gjerne. De er ung, og De vil leve. Tror De, at Livet har Plads for to Mennesker, som begge vil leve? Aa, kære — — —

MAGDA

rejser sig pludselig

Det kan ikke hjælpe! Hun gaar op ad Gulvet. Fru Skovby følger hende med Øjnene uden at tale. Han siger, jeg er noget for ham, som De ikke forstaar. Da Fru Skovby rejser sig

Det kan ikke hjælpe! Da Fru Skovby vil spørge, holder Magda Hænderne for Ørerne De maa ikke spørge!

Hun gaar et Par Skridt, vender sig saa pludselig og lader Hænderne falde

Spørg blot, spørg — hvad vil De vide? Om jeg elsker ... om jeg skammer mig ... jeg ved det ikke! Jeg rejser — det ved jeg! — Ja, jeg græder, kan De se jeg græder, det er for Dem jeg græder! Det er for Dem, jeg rejser. Selvom han bliver, maa jeg bort — jeg holder det ikke ud — — hvad tror De ikke jeg følte den Dag vi sad dér og De kom tilbage ...

MAGDA stanser pludselig og ser forvirret paa FRU SKOVBY. I Stilheden hører man Trin der nærmer sig ude paa Trappen. FRU SKOVBY løfter Haanden op til sit Hoved, mens Trinene kommer nærmere

FRU SKOVBY

Hvilken Dag — —?

MAGDA

stirrer stum mod Baggrundsdøren.

FRU SKOVBY har ogsaa vendt sig, Trinene nærmer sig, hun peger saa forfærdet hen mod Divanen

FRU SKOVBY

Den Dag, da han — — var De da — —?

Trinene er nu ganske nær. MAGDA har bøjet sit Hoved. FRU SKOVBY vender sig hurtig og gaar hen mod det dækkede Aftensbord. Hun sysler med Kopper og Tallerkener, mens hun sagte sukker

Aa Gud — — aa Gud — — —

Lidt efter hører man en Nøgle blive stukket i Baggrundsdøren. SKOVBY aabner Døren, ser dem begge, stanser.

SKOVBY

Godaften.

FRU SKOVBY OG MAGDA

næsten samtidig og næsten i samme dæmpede Tone

Godaften —

SKOVBY ind, lægger Hatten. FRU SKOVBY har taget en Bakke og gaar med den hen mod Døren til venstre og ud. Medens hun endnu er paa Vejen, gaar SKOVBY roligt hen til MAGDA og siger

SKOVBY

De vilde tale med mig — — ?

MAGDA bøjer sit Hoved. SKOVBY ser hen mod Døren, som lige lukker sig efter FRU SKOVBY. Saa griber han MAGDAS Haand

SKOVBY

Skynd dig! Tager ilsomt af sin Tegnebog en Konvolut og nogle Papirer Her er det altsammen — Adressen, Hotellet. Jeg kommer, saa snart jeg kan. Snart. Vent blot.

Man hører inde fra venstre RIGMORS Stemme: Far!

SKOVBY

Ja!

Han gaar da hurtig hen til Baggrundsdøren, aabner for MAGDA, trykker hendes Haand mod sit Bryst — hvisker

SKOVBY

Lykke paa Rejsen —

MAGDA

bøjer sig, kysser hans Haand

Farvel —

SKOVBY

Jeg kommer. Farvel — —

MAGDA gaar hurtig. Idetsamme han lukker efter hende, kommer RIGMOR stormende ind fra venstre

RIGMOR

Far —!

SKOVBY

løfter hende op og kysser hende

Godaften!

RIGMOR

Aa, sving mig rundt, Far! Han vægrer sig først, giver saa efter En Gang til! Hun jubler op, saa sætter han hende ned

SKOVBY

Saa!

RIGMOR

Uh, hvor jeg dingler ... Hun svingler leende lidt omkring,
 gaar saa hen til ham Det varede rigtignok længe, Far.

SKOVBY

Gjorde det?

RIGMOR

Rædsomt.

SKOVBY

Jeg skulde saa mange Steder.

RIGMOR

Fik du saa nogen Penge?

SKOVBY

Penge?

RIGMOR

Ja, Mor sagde, du var ude efter Penge til os.

SKOVBY nikker tavs, staaende ved Stolen. RIGMOR springer op og giver
 sig til glædestraalende at danse rundt

RIGMOR

Saa ved jeg nok, hvad jeg skal ha' ... saa ved jeg
 nok, hvad jeg skal ha' ...

SKOVBY

sætter sig

Saa, saa — Rigmor —

RIGMOR sætter i et stort Spring under et højt: Tju —! op paa Diva-
 nen og lader sig plumpe ned.

SKOVBY

hæftigt

Hold dog op!

Stilhed. RIGMOR kryber ned ad Divanen og gaar hen mod Døren til
 venstre.

SKOVBY

Rigmor —

RIGMOR

Nej —

SKOVBY

Hører du ikke —

RIGMOR stanser, gaar saa nølende derhen.

SKOVBY

Hvad er det saa, at du skal ha'?

RIGMOR

Nej, nu er det sletikke morsomt mere.

SKOVBY

løfter hende op

Min egen lille Rigmor — du skal ikke bryde dig
om det — det er saa svært — —

RIGMOR

Hvad er det, der er saa svært, Far?

SKOVBY

Giv mig et Kys og spørg saa ikke —

Idetsamme kommer FRU SKOVBY ind fra venstre med Theen. RIGMOR
løber hen imod hende. SKOVBY har rejst sig, gaar lidt omkring.

RIGMOR

Mor —

FRU SKOVBY

Ja —

RIGMOR

Far har faaet Penge.

FRU SKOVBY

Det var jo rart.

RIGMOR

Saa ved du nok, hvad du har lovet mig?

FRU SKOVBY

Nu faar vi se.

RIGMOR

Aa, Mor —

SKOVBY

Hvad er det, Mor har lovet dig?

RIGMOR

Naar Mor har lovet noget, skal hun saa ikke ogsaa holde det, Far?

FRU SKOVBY løfter i det samme Øjnene fra Bordet, hun staar ved, og ser et Øjeblik indtrængende paa SKOVBY. Han glemmer uvilkaarlig at svare.

RIGMOR

rusker i ham

Ikke, Far?

SKOVBY

med et usikkert Smil

Det gør Mor nok ogsaa —

RIGMOR danser bagom Bordet hen til sin Plads. SKOVBY har nærmet sig FRU SKOVBY, bøjer sig hen imod hende og vil kysse hende paa Kinden

SKOVBY

Godaften —

FRU SKOVBY bøjer i det samme Hovedet og staar et Øjeblik bortvendt med Thekedlen i Haanden

FRU SKOVBY

Godaften —

SKOVBY

Hvad er der —?

FRU SKOVBY

svarer ikke, skænker

RIGMOR

Saadan er det at komme for sent, Far!

SKOVBY

sætter sig med et Skuldertræk

Naa, ja —

FRU SKOVBY

Her er din The, Rigmor.

Stilhed. FRU SKOVBY skænker, rækker ham

FRU SKOVBY

Værsgod.

SKOVBY

Tak.

Lille Pavse.

RIGMOR

Puh, hvor den er varm!

De drikker i Tavshed. RIGMOR puster paa Theen og ser over Koppen fra den ene til den anden.

SKOVBY

Har her ellers været noget?

FRU SKOVBY

Nej.

RIGMOR

Du glemmer, Mor, hvem der har været her.

SKOVBY

Naa?

RIGMOR

til Moderen

Dén Dame, du ved nok —

SKOVBY

Ja, det ved jeg. Tak.

De drikker i Tavshed. SKOVBY lister sig til at se paa FRU SKOVBY
over Koppen.

RIGMOR

Hvornaar rejser du saa, Far?

SKOVBY

Rejser!

RIGMOR

Mor siger, at vi skal ikke med.

SKOVBY

Lad være med at slubre den Te, Rigmor! Lille Pavse,
saa pludselig oprømt til Fru Skovby Jeg mødte forresten West-
trup. Ved du, at han gaar paa Frierfødder. Jo, jo ...
til ... med en Hovedbevægelse hen mod Baggrundsdøren ... made-
moiselle altsaa. Lér, siger saa Jeg skulde hilse ...

RIGMOR

Skal vi saa med, Far?

SKOVBY

Hører du ikke, jeg taler med Mor! —

... Saa var der jo et endeløst Vrøvl med Proku-
ratoren om den Smule Penge til Rejsen. Jeg maatte
skrive under histop og herved og love ham Billeder
til Auktion o. s. v. o. s. v. Han er forresten mageløs.
Jeg skulde hilse mange Gange. Du har en høj Stjær-
ne dér —

FRU SKOVBY sætter pludselig Koppen fra sig. Han ser op. Hun retter ved
den, som om det var tilfældigt.

SKOVBY

Havde hun ventet længe?

FRU SKOVBY

Hvem?

SKOVBY

lidt irriteret

Hvem! med en Hovedbøjning mod Baggrundsdøren Altsaa —

FRU SKOVBY

ryster paa Hovedet

Det ved jeg ikke.

SKOVBY

Sagde hun ellers noget?

FRU SKOVBY

ryster paa Hovedet, svarer ikke

SKOVBY

Hun er ganske sød at tale med, synes du ikke. Der er meget Talent ... Hun synes, du er saa smuk ...

FRU SKOVBY

rejser sig pludselig, skubber Tallerkenen fra sig.

SKOVBY

Hvad er der —?

FRU SKOVBY

gaar hurtigt nogle Skridt, svarer ikke.

SKOVBY

Hvor skal du hen!

FRU SKOVBY

vender sig pludselig

Hvorfor sidder du dér og ler og fjoller? Hvad skal

jeg med alt det om mademoiselle og Westrup, og om hvad dén mener, og hvad hun synes?

SKOVBY

Er du blevet gal? Fru Skovby sætter sig med Ansigtet i sine Hænder Maa jeg nu ikke mere hilse fra Westrup? Er dét nu ogsaa en Fornærmelse? Hvorfor skaber du dig pludselig tosset og vrænger af, om dén synes, du er saadan eller saadan —

FRU SKOVBY

Aa, lad mig være!

SKOVBY

Ja, du er sku sød.

FRU SKOVBY rejser sig og gaar hen til Bordet for at samle sammen.

SKOVBY

skubber til sin Tallerken

Tag det væk! Fru Skovby samler nervøst sammen paa Bakken Jeg er træt af dette her. Rigmor rejser sig og ser forskræmt fra den ene til den anden. Lad mig være alene.

FRU SKOVBY

ler pludselig

Som dén Dag —!

SKOVBY

Hvad for en Dag?

FRU SKOVBY

ler paa samme Maade uden at svare

SKOVBY

Hvad for en Dag, spørger jeg!

FRU SKOVBY

Da du fik os narret til Holte og selv laa og sov dér paa Sofaen, ikke?

SKOVBY

rejser sig

Hvad mener du? Hun samler stadig paa Bakken Svar! Da hun tier, tager han sin Kop, smadrer den i Gulvet, imens han raaber Svar for Helvede!

Pludselig brister RIGMOR i Graad. I Stilheden efter hans rasende Udbrud gaar hun angst og smaahulkende op mod Døren, hvor hun lister ud. FRU SKOVBY har sat sig ved Bordet. SKOVBY staar endnu dirrende — ser efter Rigmor. Da hun er forsvundet, gaar han fra Stolen med et Ryk, stanser saa pludselig, vendt imod FRU SKOVBY.

SKOVBY

Naa ja, jeg vilde have Ro.

FRU SKOVBY

Ro —

SKOVBY

Ja —

FRU SKOVBY

Til hvad?

SKOVBY

Til mit Arbejde.

FRU SKOVBY

Du sov jo.

SKOVBY

Ja —

FRU SKOVBY

Hvor kunde du saa arbejde?

SKOVBY

Jeg sov, jeg sov, hører du!

FRU SKOVBY

Alene —?

SKOVBY

vender sig

FRU SKOVBY

Da jeg kom igen efter min Taske, da var du jo alene —?

SKOVBY

Det saa du jo.

FRU SKOVBY

Hvor kan du vide, hvad jeg saa!

SKOVBY

Hvor jeg kan vide —

FRU SKOVBY

Naar du sov, hvor kunde du saa se, at jeg kom og hentede min Taske?

SKOVBY

Hvor jeg —

FRU SKOVBY

Du lyver! Du sov ikke! Da han vil afbryde Det er Løgn, alt er Løgn, det Hele er Løgn. Der var nogen hos dig — da han vender sig — jeg ved det! Ja, le du kun. Det er ogsaa Løgn, at jeg havde glemt min Taske — ja — ja ... se kun paa mig. Jeg vidste, at du løj for mig den Dag med alt dét om, at jeg ikke maatte røre og ikke maatte tænke ... Derfor kom jeg. Derfor løj jeg!

SKOVBY

O — ho —!

FRU SKOVBY

Ja — ha!

SKOVBY

Fint, hvad?

FRU SKOVBY

Men du —!

SKOVBY

Jeg vidste, hvordan du vilde tage det, hvis du saa et Menneske her —

FRU SKOVBY

Et Menneske —

SKOVBY

En Dame, ja —

FRU SKOVBY

Naa dog —!

SKOVBY

Som kom her tilfældig —

FRU SKOVBY

Tilfældig —

SKOVBY

Tilfældig ja, da du var gaaet! — Skulde jeg holde min Dør lukket og sige, at jeg desværre ikke var hjemme, fordi min Kone var ude? — Skulde jeg gøre mig til Grin for din Dumheds Skyld?

FRU SKOVBY

Nej, men mig!

SKOVBY

Hvad dig?

FRU SKOVBY

Dér kom jeg listende ind og gik paa Tærne for ikke at vække dig, og saa laa du dér med lukkede Øjne og hørte mig og saa mig. Og hun — hvad saa hun? Og da jeg saa var gaaet — hvad saa — hvad saa?

SKOVBY

Naa ja — hvad saa? Du siger til mig, at du vil til Holte, og saa har du ganske andre Streger for. Jeg siger til dig, at jeg vil arbejde, og saa kommer her et Menneske da hun ser op ... en ung Pige for Fanden ja, og saa vil jeg ikke have Vrøvl om den Ting og saa — naa ja, altsaa ...

FRU SKOVBY rejser sig og gaar hen og lægger Haanden paa hans Skulder

FRU SKOVBY

Knud —

SKOVBY

Naa —?

FRU SKOVBY

Knud dog —

SKOVBY

Ja ja — hvad er der?

FRU SKOVBY

Se mig i Øjnene —

SKOVBY

Naa —?

FRU SKOVBY

Og du spørger mig, hvad der er sket!

SKOVBY

Ja —

Hun ser ham et Øjeblik fast i Øjnene. Han staar rolig og ser paa hende uden at blinke, svarer ikke. Da kaster hun sig pludselig hulkende paa Divanen.

SKOVBY

Ja, ja — hvad er der saa sket!

Kort Stilhed. Saa rejser hun sig med et Ryk

FRU SKOVBY

Jeg stod jo dér og saa dig ind i Øjnene og ventede. Hvorfor sagde du mig det saa ikke? Hvor kunde du staa dér og se mig ind i Øjnene uden at slaa dem ned?

SKOVBY

Hvorfor skulde jeg slaa Øjnene ned?

FRU SKOVBY

Og det spørger du om?

SKOVBY

Ja —

Han gaar et Par Skridt, hun følger ham med Øjnene, underlig stivnet, mens hun stryger Haaret fra Panden. Saa vender han sig pludselig.

SKOVBY

Ja, hvorfor skulde jeg slaa Øjnene ned? Her var nogen, har jeg sagt dig. Her var en ung Pige. Her var et Menneske, som igen har givet mig en Smule Glæde. Er det derfor, jeg skal slaa Øjnene ned?

FRU SKOVBY bliver staaende og ser fast paa ham.

SKOVBY

Hvorfor staar du dér og glør? Hvad vil du have, jeg skal sige?

FRU SKOVBY sætter sig pludselig ned med Hænderne for sit Ansigt.

SKOVBY

hen imod hende

Ja — ja — det er det, der er sket! Hvorfor spørger du saa, naar du ved det. Det er dét, der er sket! Er du saa glad?

Han gaar et Par Skridt mod Baggrunden. Hun rører sig ikke. Saa standser han

SKOVBY

Det er det, der er sket, ja. Hvorfor skulde jeg slaa Øjnene ned? Har du ikke faaet nok? De bedste Aar af mit Liv har du faaet — Dag og Nat — Nat og Dag. Søgte jeg ud til Steder, hvor Livet var friskere end i denne Lummer her, saa kom du — aa, saa øm og god og kærlig og trak mig bort — hjem — herhjem. Her var lunt og godt. Og tomt og trist og dødt, dødt, dødt! Jeg stod her med mine Billeder — ene — ene — og baksede med dig og Barnet og Barnet og dig og Stuerne med Lyset her og med Lyset dér og Hus og Hjem og Pest og Væmmelse. Jeg elskede min Frihed — du laasede min Dør med et Smil. Jeg elskede Men-

nesker, Solskin. Og faldt der saa en Straale fra min Ungdom herind gennem Vinduet, saa rullede du af Omhu ned for Solen. Det er dét, der er sket. Jeg vil ud! Vil have Luft. Vil have Lys. — Forstaar du saa, hvad det er, der er sket!

Stilhed. FRU SKOVBY sidder ubevægelig med Hænderne for Ansigtet.

SKOVBY

en Kende dæmpet

Jeg var Kunstner — ung, sorgløs, hjælpsom, da jeg traf dig. Jeg elskede mine Venner, de elskede min Kunst — ler haanlig — min Kunst! Den var frisk og ung og glad som jeg selv med alle Sanser aabne. Hvad er jeg nu? Er jeg ung? Er jeg glad? Er jeg Kunstner? — Du hjalp mig paa Fode, ja Tak, det ved jeg ... der kom Orden, Orden ... lægger Haanden paa sit Hjerte ... selv her kom der Orden — det bankede jævnt og borgerligt. Hvad skal jeg her? Hvad er dette her? Disse fem lejede Rum med Tæpper og Gods og Ragelse — er det mit Hjem? Det Sted jeg elsker, elsker over alt i Verden, fordi der er et Menneske, som venter mig og elsker mig, og som jeg elsker og venter ...

FRU SKOVBY

ser et Øjeblik paa ham, siger saa roligt

Nej —

SKOVBY

Hvad siger du nej til —?

FRU SKOVBY

Her er ingen, som venter dig og som elsker dig —

SKOVBY

Nej.

FRU SKOVBY

Nej —

Kort Stilhed. Saa brister FRU SKOVBY pludselig i Graad.

SKOVBY

Ja — græde dét kan du —

Han gaar hen til Vinduet. Hun tvinger Graaden tilbage, retter sig med ét og krammer nervøst Brevet frem, som hun i Aktens Begyndelse gemte paa sit Bryst. Hun læser deri, som om hun ledte efter noget. Taarerne blænder hende, de falder paa Brevet, hun ryster det. Saa finder hun, hvad hun søger, rejser sig og gaar hæftigt hen imod ham.

FRU SKOVBY

Ja, ja — se selv!

SKOVBY

Hvad skal jeg se?

FRU SKOVBY

Dét, der staar dér.

SKOVBY

Hvad staar dér?

FRU SKOVBY

Noget, du selv engang har skrevet —

SKOVBY

med et Skuldertræk

Skrevet —

FRU SKOVBY

... Alt er du for mig — min Ro — min Glæde —

SKOVBY

Tag det Brev væk —

FRU SKOVBY

... Livets evige Glæde ... kaster Brevet hen foran ham
Det har du skrevet!

SKOVBY

lader Brevet ligge

Det har jeg vel —

FRU SKOVBY

vrængende

Livets evige Glæde — —!

SKOVBY

Dengang, ja —

FRU SKOVBY

Hvorfor skrev du det saa?

SKOVBY

Hvorfor blev du det ikke?

Hun synker hulkende sammen. Han gaar atter hen mod Vinduet og ser op i Luften. Vender sig et Par Gange og ser henimod hende. Da hun atter løfter Hovedet, vender han sig bort fra hende og ser ud over Tagene.

FRU SKOVBY

... Jeg venter dig ikke. Jeg elsker dig ikke. Jeg har taget dine Venner fra dig og Solskin og Glæde. Hvad var saa det Hele?

SKOVBY

Det ved jeg ikke.

FRU SKOVBY

Og jeg? Hvad var saa jeg?

SKOVBY

Ikke det jeg trængte til.

FRU SKOVBY

Trængte til —?

SKOVBY

Trængte til, for Fanden ja! Med mit Blod. Med mine Sanser. Ikke Mad og Drikke og stoppede Strømper og den Slags. Men Liv og Lyst og Fart og Ungdom! — Ungdom!

FRU SKOVBY

Du vilde selv have mig saadan.

SKOVBY

Du var saadan.

FRU SKOVBY

Du kunde have faaet mig, som du vilde.

SKOVBY

Jeg vilde hverken have dig saadan eller saadan. Jeg vilde have dig som den, du var.

FRU SKOVBY

Ja —

SKOVBY

Som den, jeg troede du var.

FRU SKOVBY

Du vilde have mig, saadan som jeg blev. Du vilde ikke mere leve af Venneros og Sulteføde, sagde du. Du vilde have et Hjem og Orden paa dit Liv, som du kaldte her. Se her — sagde du — se her, naar dine Venner kom, kan du huske — og du viste dem henrykt om herhjemme. Hvad skulde jeg saa tro? Jeg gik herhjemme og passede det altsammen og var glad, fordi du var det, eller troede at du var det. Var det da en Synd?

SKOVBY

Hvem taler om Synd?

FRU SKOVBY

Du siger, at jeg ingenting duede til.

SKOVBY

Det siger jeg ikke.

FRU SKOVBY

Sagde du ikke lige, at jeg var god nok til Mad og Drikke og stoppe Strømper. Det kunde jeg dog bruges til!

SKOVBY

Dét kunde du.

FRU SKOVBY

Dét duede jeg dog til.

SKOVBY

Det gjorde du.

FRU SKOVBY

Dog!

SKOVBY

Ja.

FRU SKOVBY

Gudsketak da!

SKOVBY

Gudsketak, ja!

Vender sig pludselig Men duede du til andet?

FRU SKOVBY

Ja, jeg gjorde. Det er Synd, Synd af dig. Jeg troede paa dig. Jeg stolede paa, at du var her, som jeg var her. For hele Livet. Ikke altid med dine Tanker og saadan — jeg ved jo godt, at dér var du tit andre Steder henne — aa Gud, det kunde jeg jo se paa dig, naar du saa paa mig. Men dig selv! Herhjemme! Her hos mig! — Tror du, jeg var bleven her et eneste Minut længer, hvis jeg havde vidst, det var saadan? At der var andre, der var det samme for dig? Mere maaske. — Forstaar du saa, at jeg sletikke forstaar — at jeg synes, jeg aldrig har kendt dig — og at det alt, altsammen er forbi.

SKOVBY

Det er ikke mere forbi, end det længe har været.

FRU SKOVBY

løfter Hovedet

SKOVBY

Ja, hvad har vi haft med hinanden at bestille?

FRU SKOVBY

med Haanden paa sit Bryst

Hvad vi har haft —?

SKOVBY

Forstaa mig dog! Denne eneste Gang ihvertfald. Hvordan har vi levet? Ja, du i dit og jeg i mit. Men sammen — i Alt? Lever vi sammen — slaar Hænderne mod hinanden og holder dem fast — sammen! Naa ja — hvad saa? Gaar et Par Skridt, vender sig saa Dét skulde du have holdt paa, før det var dødt i dig! Men ikke i mig. For dét er Livet for mig, Lysten i mig, nødvendigt for mig som Menneske, som Kunstner. Forstaar du mig saa?

FRU SKOVBY

svarer ikke.

SKOVBY

Nej. Du ryster paa dit Hoved. Det forstaar du ikke. Dét talte vi ikke om. Jeg længtes som en gal efter det, du ikke havde og ikke forstod. — Hvor blev det af hos dig ... din Ungdom, din Ynde — ja, ja — se blot paa din Dragt — disse rædselsfulde Linier — disse rædselsfulde Farver ... ja, det hjælper ikke, du smiler, men det er saadan ... jeg maa kunne tro derpaa — be- drages maaske, men tro, tro! — Og saa du med dit grønne Bluseliv og dine graa Haar!

FRU SKOVBY

løfter Haanden op til sit Hoved

Mine graa Haar —

SKOVBY

Dine graa Haar, ja. Kan jeg male dig og tro, at du er 18 Aar? Har du det Sind, jeg har Brug for — de Sanser og Farver, jeg skal bruge? Kan jeg gøre for, at du ikke har dem, og jeg skal bruge dem? Kan jeg? Kan jeg?

FRU SKOVBY

Nej —

SKOVBY

Nej!

SKOVBY gaar fra hende op mod Baggrunden

FRU SKOVBY

Nej, det kan du ikke — det kan du ikke —

SKOVBY vender sig deroppe, ser paa hende

FRU SKOVBY

Jeg er bleven graa —

SKOVBY gaar med et Udbrud mod Forgrunden

FRU SKOVBY

Det vidste jeg ikke — ikke rigtig — før nu.

SKOVBY stanser, gaar igen, kommer til at træde i hendes Brev, som ligger paa Gulvet, ser det, gaar videre

FRU SKOVBY

Det har gjort mig saa rolig, synes jeg.

SKOVBY

Ja — ja —

FRU SKOVBY

Jeg tænkte jo ikke paa mit Bluseliv og mine graa Haar.

SKOVBY

Nej — nej —

FRU SKOVBY

Jeg elskede dig.

Stilhed. Han stanser og ser hen imod hende. Hun har bøjet sit Hoved, sidder ganske stille. Pludselig opdager han, at han staar og træder paa hendes Brev, han tager det op, glatter det stille ud og ser deri. Tager Øjnene bort, da hun begynder at tale.

FRU SKOVBY

... Jeg elskede dig. Jeg mente, vi kunde stole paa hinanden. At dét var Livet. Andet forstod jeg ikke. — Nu synes jeg, at jeg forstaar det altsammen — og saa er det altsammen forbi.

Kort Stilhed. Saa ser hun hen paa ham og siger

Kan du huske det Brev, du sidder med dér i Haanden —

SKOVBY

ser flygtigt paa det

Huske —

FRU SKOVBY

Det var jo sandt engang, det, som staar der?

SKOVBY

ser i Brevet, svarer ikke

FRU SKOVBY

Læs engang de første Linier — — —

SKOVBY læser. Hun sidder og stirrer frem for sig. Saa lader han Armene synke og sidder som hun og stirrer frem for sig.

FRU SKOVBY

... Jeg husker den Aften. Det var i August — som nu. Jeg kan huske, vi stod ved dit Vindu og saa ud over Byen, hvor Lysene begyndte at tændes. Saa faldt der et Stjernes kud, og du spurgte, hvad jeg ønskede ... Kan du huske —?

SKOVBY

nikker tavs.

FRU SKOVBY

Jeg kan huske, at jeg lovede noget for mig selv, da du spurgte, hvad jeg ønskede. Det var saa barnligt, men jeg var saa lykkelig —

SKOVBY

Hvad var det?

FRU SKOVBY

Ingenting —

Hun har bøjet sit Hoved. Men pludselig løfter hun det og siger med
bristefærdig Stemme

Jeg elskede dig! Jeg gav dig, hvad jeg havde — hvad mere skulde jeg give? Havde jeg haft mere — havde jeg haft titusinde Gange mere, du skulde have faaet det, hver en Stump var jo dit. Jeg troede, der var saa meget andet, som jeg ogsaa havde — alt det som der staar om der i Brevet, som du sidder med. Var der da sletikke andet? Har jeg gaaet her omkring i alle de mange Aar og ikke været andet for dig end det du siger —

SKOVBY

Jo, jo —

FRU SKOVBY

Sletingen Ting — ingen Verdens Ting?

SKOVBY

Jo. — Men hvor blev det af?

FRU SKOVBY

Ja, hvor —? For hvis Skyld, tror du? Tror du ikke, jeg selv har sørget over mine graa Haar?

SKOVBY

gaar, knugende Brevet

Aa —

FRU SKOVBY

Og over dine —

SKOVBY

vender sig

Hvem taler om graa! Det, der staar her — holder Brevet op — det er dét, vi taler om. Nu mens jeg læste det, følte jeg dig igen. Det er en Evighed siden, Anna. Det var dig, som jeg dengang saa dig og glemte igen og nu pludselig huskede —

FRU SKOVBY

med et træt Smil

Huskede —

SKOVBY

Ja. — Dén Aften vi stod ved mit Vindu og saa op paa Stjærnerne og ønskede og var lykkelige — tror du da, du var den samme som nu iaften?

FRU SKOVBY

Tror du, du var det?

SKOVBY

Aa —!

FRU SKOVBY

Hvem kan gøre for, at Livet gaar, og vi bliver graa?

SKOVBY

Graa — graa —! Jeg er ikke graa!

Dyb Stilhed. Hun har vendt sig og ser længe paa ham. Han bliver staaende nogle Øjeblikke i samme Stilling, saa brister han pludselig sammen og kaster sig ned i Stolen med Ansigtet skjult i sine Hænder.

Da hører man det banke et Par korte Slag paa Baggrundsdøren. Hun vender sit Ansigt mod Døren. Han hører ikke. Saa gaar hun hurtigt hen til ham og siger sagte

FRU SKOVBY

Knud —

SKOVBY

Ja —

FRU SKOVBY

Du holdt jo af mig en Gang —?

SKOVBY

Ja —

FRU SKOVBY

Som der staar dér i Brevet?

SKOVBY

Aa, Anna —

FRU SKOVBY

Giv mig det saa —

Han tager hendes Haand, bøjer sit Hoved ned og trykker sine Øjne
imod den.

FRU SKOVBY

Knud —

Det banker atter, kraftigere. Hun trækker læmpelig sin Haand med Brevet ud af hans. Gaar saa hurtigt t. v. og ud. Skovby følger hende med Øjnene, indtil hun er forsvundet. Saa rejser han sig og gaar hen og lukker op. Der er nu halvmørkt paa Trappegangen.

WESTRUP

derude

Det er mig.

SKOVBY

Godaften.

WESTRUP

Har du Tid —?

SKOVBY

Ja, ja —

WESTRUP kommer ind. Han bliver staaende lige indenfor Døren.

WESTRUP

Har du hørt —?

SKOVBY

Hvilket?

WESTRUP

Har hun ikke været her for at sige Farvel?

SKOVBY

Hvem?

WESTRUP

rækker SKOVBY et Kort

Det laa i min Kasse nu, da jeg kom hjem.

SKOVBY

læser

Rejser nu. Farvel og Tak. Magda.

WESTRUP

Farvel og Tak. Kan du fatte det? Rejser — nu.
 Hvorhen? Farvel og Tak — plejer det ikke at ligge
 Fanden i Vold? Hvor vil hun hen, tror du?

SKOVBY

svarer ikke.

WESTRUP

Hvorfor rejser hun, tror du?

SKOVBY

vender Kortet, svarer ikke.

WESTRUP

Hvad tror du?

SKOVBY

Jeg ved ikke —

WESTRUP

ser sig om

Maa jeg sidde lidt hos dig. Da Skovby nikker Her er

saa rart. Der er saa trist derhjemme. Nu kommer Efteraaret.

SKOBY

Ja.

SKOBY har sat sig og ser paa Kortet, han har i Haanden. Saa vender
WESTRUP sig pludselig om imod ham

WESTRUP

Skovby —

SKOBY

Ja?

WESTRUP

Maa jeg tale lidt med dig. Du skal ikke se paa Flipperne og det dér ... det er forbi, gamle Dreng. Men jeg var hendes Lærer, ser du, og jeg var hendes Ven, forstaar du, og jeg kan ikke forstaa det ... kan ikke forstaa ...

Lille Pavse. SKOBY ser op. Saa siger WESTRUP pludselig med Ansigtet bortvendt

WESTRUP

Du maa hjælpe mig, Skovby ...

SKOBY

Hjælpe dig —?

WESTRUP

synker lidt sammen, stille

Ja —

SKOBY ser paa ham et kort Øjeblik. Saa gaar han hen til WESTRUP og tager forsigtig hans Haand. De sidder lidt saadan, ganske stille, mens
Mørket begynder at falde derinde. Endelig siger

SKOBY

Hvad skal jeg gøre? Hvad kan jeg hjælpe dig med? Se paa mig. Se paa dig selv. Det var os to, der var de gladeste i hele Skaren. — Vi er graa, Westrup ... graa. Jeg kan ikke hjælpe dig. Jeg sidder selv her og ser ud over Himlen, hvor Stjærnerne begynder at

komme. Westrup ... Westrup ... vi er ikke mere 20 Aar ... jeg ved ikke ... jeg forstaaer ikke ... ikke andet end at vi er graa og gaar mod Graven.

WESTRUP

Og dét siger du.

SKOVBY

Det siger jeg, ja.

WESTRUP

Du der har Hus og Hjem.

SKOVBY

Har du ikke selv et Sted, du kalder saadan?

WESTRUP

Jeg er ene.

SKOVBY

rejser sig pludselig

Jeg ogsaa! Da Westrup ser paa ham Tror du ikke ogsaa jeg kan prale? Jeg er ogsaa ene. Jeg staar her — paa en øde Ø — og ser det svinde. Kan du hjælpe mig? Hvem kan hjælpe mig? Og du tror, du er den eneste ...?

Hurtig hen til ham Westrup, gamle Ven, lad det svinde. Det var et Syn — tro mig — det var et Syn, en Spejling langt borte fra ... fra vor Ungdom. Lad det svinde. Glem. Mal og Glem.

WESTRUP rejser sig og gaar hen til Vinduet. — Lille Ophold.

WESTRUP

Nu er hun rejst.

SKOVBY

Lad hende rejse!

WESTRUP

Jeg kan ikke forstaa ...

SKOVBY

Du skal ikke forstaa. — Glem! Glem! Mal og glem ...

Han retter sig pludselig, ser frem for sig og siger som til sig selv

SKOVBY

Ja. Vi skal male, Westrup ... Skyggerne ... nu kommer Skyggerne ... dem skal vi male! Alt det, vi ikke naaede ... vore Længsler, Drømmen, de blaa Bjerge ... det skal vi nu til at male. Jeg skal — svinge min Pensel. Jeg skal svinge den ... min Sorg ... mit Tab ... min Nød ... Sorgen skal den male. — Vi saa ingen Ting før nu. Nu har vi set Skyggerne, Westrup ... Livets .. Dødens ... kald det, hvad du vil. Vi har ingenting set før nu. Sorgen er det eneste. Farvel, Magda ... Farvel og Tak ... dét skal vi male, mens Drømmene flygter, og Skyggerne kommer ...

Stilhed. SKOVBY har sat sig paa Divanen med Ansigtet i sine Hænder.

Westrup staar ved Vinduet og ser ud over Tagene. Saa siger

SKOVBY

Jorden binder. Vi maa blive —

Atter kort Stilhed. Da aabnes ganske sagte Døren fra venstre. Lyset strømmer ind i Stuen. Rigmor, der er i Natdragt, stikker Hovedet ind.

RIGMOR

Far ...

SKOVBY

Ja, min lille Ven ...

RIGMOR

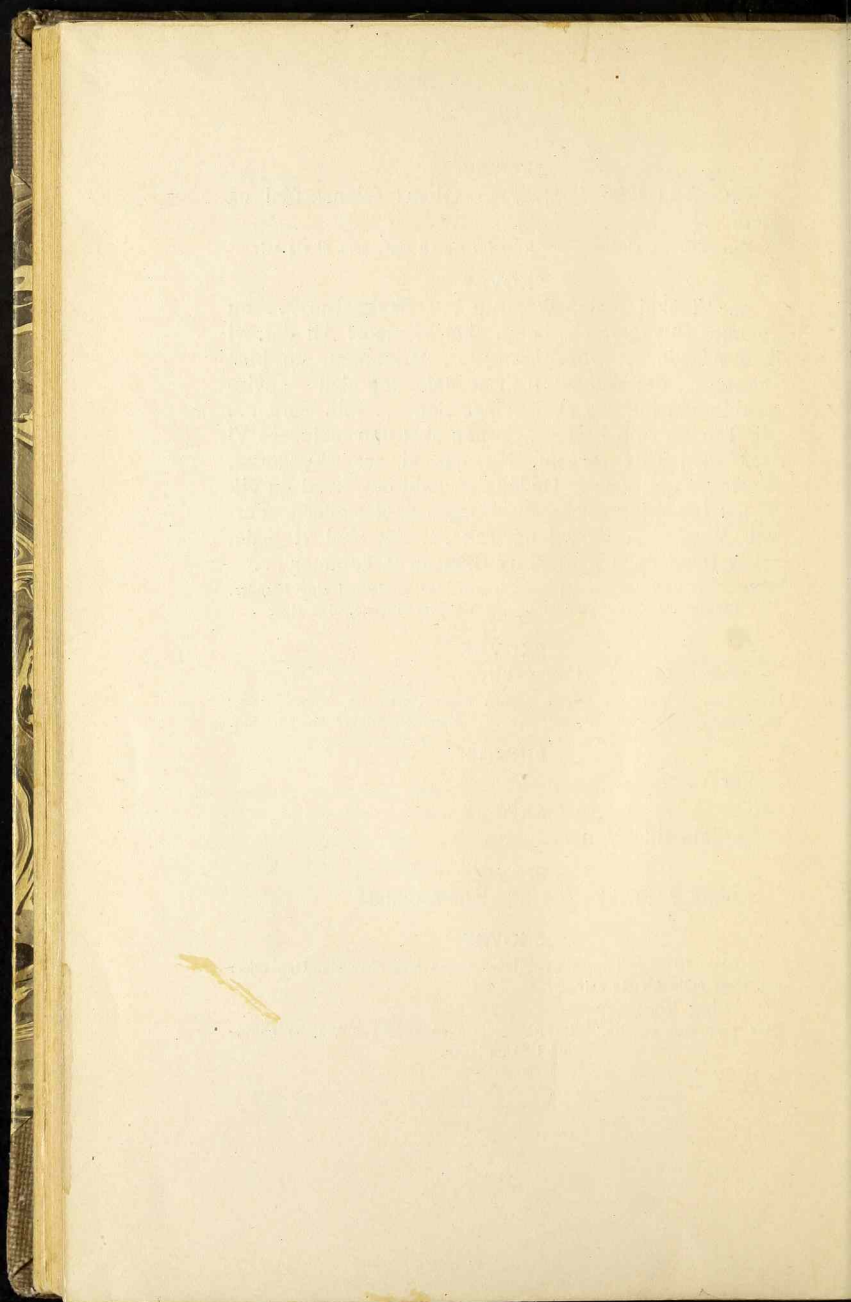
Kommer du ikke ind og siger Godnat?

SKOVBY

Jo — jo — Rigmor gaar, lader Døren staa efter sig. Han rejser sig, siger stille for sig selv

... Jeg kommer — —

Han gaar mod venstre. WESTRUP bliver staaende ved Vinduet og ser ud i Skumringen.

4/10 - 42.

28/1 - 51.

24/5 - 55.

19/2 - 60.

17/8 - 66.

28/3 - 67.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL, NORDISK FORLAG

HENRI NATHANSEN

SOMMERNAT FORTÆLLING. 3 Kroner.

DEN FORBUDNE FRUGT TRE FORTÆLLINGER.
4 Kroner.

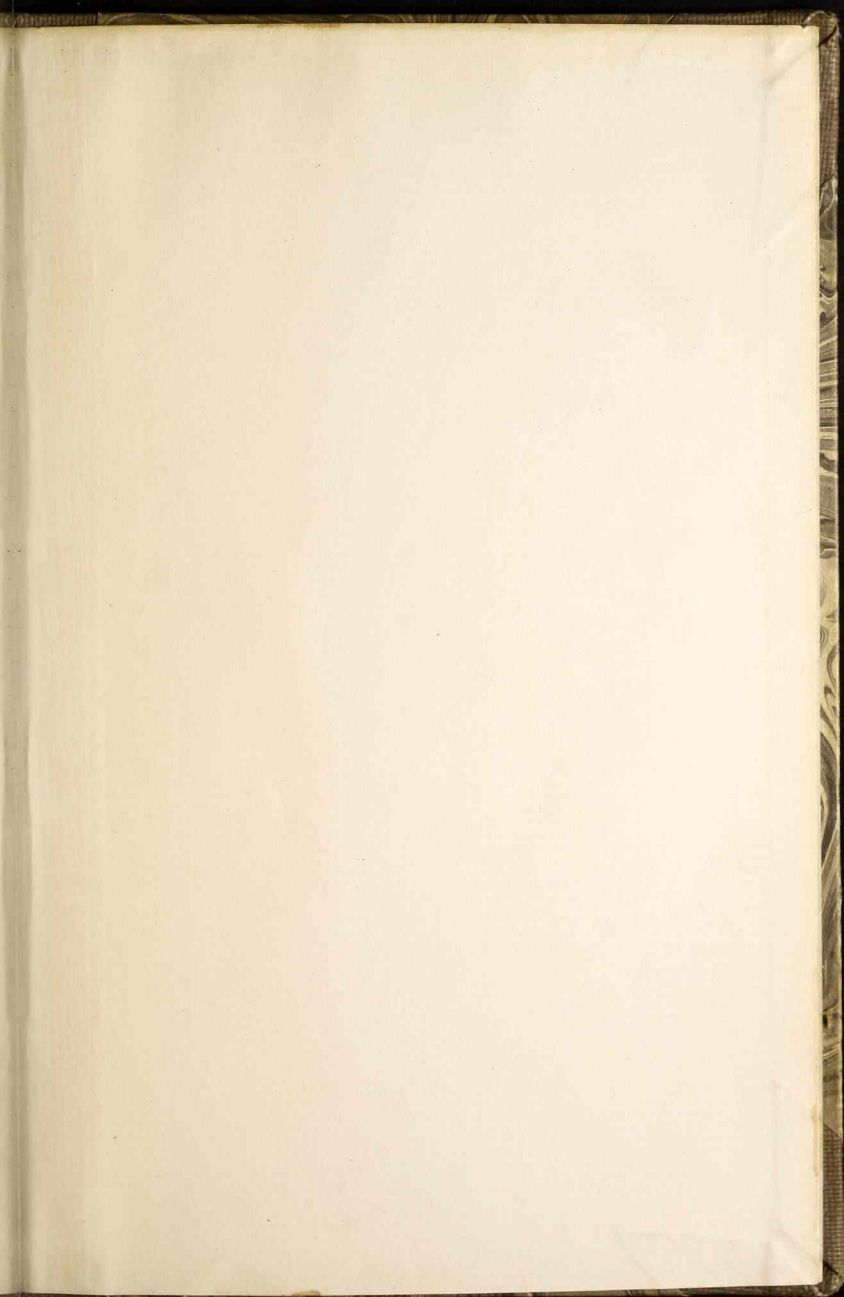
FLODEN ROMAN. 5 Kroner.

MOR HAR RET — KOMEDIE I TRE AKTER. 2 Kroner.

DEN GODE BORGER SKUESPIL I TRE AKTER.
3 Kroner 75 Øre.

DANIEL HERTZ SKUESPIL I TRE AKTER. 2 Kroner
50 Øre.

DANAS HAVE IDYL I TRE AKTER. 3 Kroner.

Timek.

